

Biuletyn Informacyjny

AKADEMII ROLNICZEJ

im. Hugona Kołłątaja

Numer 4(47) październik 2006

ISSN 1425-2015

Inauguracja Roku Akademickiego 2006/2007

Kraków 2006

Inauguracja Roku Akademickiego 2006/2007

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

„Poprowadzę Cię drogą mądrości, ścieżkami prawości powiodę. Słuchaj nauki i nie gardź nią. Strzeż jej gdyż, ona Twym życiem” - cyt. 2 Księgi Przypowieści

„...Mądrość to przymiot Boga samego, ale człowiek stworzony na obraz i podobieństwo Boga ma świadomie o nią zabiegać. W sposób sobie właściwy zdobywać ją, z niej korzystać, owoców zaś nie zatrzymywać dla siebie, lecz przekazywać dalej. Takie jest zadanie wyższej uczelni, jednak by było ono pełne nie można zapomnieć o wychowaniu i kształtowaniu ducha młodego człowieka...”.

Słowa te skierowane zostały do pracowników i studentów Akademii Rolniczej w Krakowie podczas mszy św. inauguracyjnej kolejnego roku akademickiego, którą 3 października br. odprawił ks. bp. Józef Guzek w Kościele Pana Jezusa Dobrego Pasterza.

SPIS TREŚCI:

<i>Inauguracja roku akademickiego 2006/2007</i>	2
<i>Blaski i cienie kategoryzacji</i>	13
<i>XXXI i XXXII konkurs na projekty badawcze</i>	14
<i>Informacja o rekrutacji 2006</i>	15
<i>Wyróżnienia przyznane profesorom naszej Uczelni</i>	16
<i>Nominacje profesorskie</i>	17
<i>Wspomnienia</i>	21
<i>Jubileusz 50-lecia Katedry Statystyki Matematycznej</i>	22
<i>Konferencje, seminaria, warsztaty</i>	23
<i>Studenckie kontakty z praktyką</i>	27
<i>Biuro Programów Międzynarodowych AR w Krakowie</i> ...	28
<i>Przedsiębiorczość akademicka</i>	29
<i>Projekt „Dobry staż” – pierwsze rezultaty</i>	30
<i>Sokrates-Erasmus w pierwszym roku realizacji</i>	30
<i>E-learning na kierunku Rolnictwo</i>	32
<i>Chóralne zблиżenia</i>	
<i>Klub Akademicki „Arka”</i>	33
<i>– programowe bogactwo i różnorodność</i>	35
<i>Jubileuszowe zjazdy absolwentów</i>	37
<i>Z prac Senatu</i>	38
<i>Książki, skrypty, podręczniki</i>	40

Redakcja:

Prof. dr hab. Zbigniew Staliński
Redaktor Naczelny

Mgr inż. Małgorzata Przybyło-Micek

Współpraca:

prof. dr hab. Elżbieta Pisulewska – WR-E
prof. dr hab. Czesław Klocek – WHiBZ
prof. dr hab. Marek Medeyski – WIŚiG
dr inż. Wojciech Przegon – WIŚiG
dr inż. Jarosław Socha – WL
prof. dr hab. Kazimierz Wiech – WO
dr Stanisława Roczowska-Chmaj – WA
dr inż. Wiktor Berski - WTŻ

Adres Redakcji:

Biuro Promocji
Akademii Rolniczej w Krakowie
Al. Mickiewicza 21
31-120 Kraków
tel.: (+48) 12 662-43-96
fax: (+48) 12 633-62-45
e-mail: bprom@ar.krakow.pl

Wydawca:

Akademia Rolnicza w Krakowie

Fotografie:

Gabriel Wojcieszek
Andrzej Owsiański
Adam Mróz
Małgorzata Przybyło-Micek
Monika Zębala

Foto na okładce:

Inauguracja Roku Akademickiego 2006/2007

Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów i zmian redakcyjnych w nadesłanych tekstach.

Biuletyn Informacyjny jest dostępny w wersji internetowej na stronie Akademii Rolniczej w Krakowie – www.ar.krakow.pl

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2006/2007 3 października 2006 r.

Inauguracja roku akademickiego 2006/2007 odbyła się w Centrum Kongresowym AR. Jej program przedstawiał się następująco:

- otwarcie uroczystości i przemówienie JM Rektora prof. dr hab. Janusza Żmiji,
- immatrykulacja,
- wręczenie medali,
- wystąpienie przewodniczącej Uczelnianej Rady Samorządu Studentów Elżbiety Kornalskiej,
- wykład inauguracyjny prof. dr hab. Franciszka Ziejki pt. „Pieśń o polskiej ziemi”.

Podczas uroczystości inauguracyjnej 15 pracownikom naszej Uczelni wręczono Medale Komisji Edukacji Narodowej: prof. Janowi Benowi; prof. Zygmuntowi Gilowi; prof. Marii Moś; prof. Małgorzacie Skrzypczyńskiej; prof. Józefowi Walczykowi; dr hab. Stanisławowi Gąsiorowskiemu, prof. AR; dr hab. Annie Nowotnej, prof. AR; dr hab. Krystynie Palce, prof. AR; dr hab. Krzysztofowi Surówce, prof. AR; dr hab. Józefowi Mazurkiewiczowi; dr hab. Elżbiecie Sikorze; dr Annie Roszko; dr Stanisławie Ślusarek; mgr Andrzejowi Wiśniewskiemu; mgr Kazimierzowi Włosińskiemu.

Przemówienie inauguracyjne Rektora Akademii Rolniczej w Krakowie prof. dr hab. Janusza Żmiji

Za nami rok akademicki, który dla mnie osobiście był niezwykle ważnym okresem. Pierwszy rok sprawowania przeze mnie funkcji rektora Akademii Rolniczej to czas podjęcia najpilniejszych oraz najważniejszych zamierzeń. To zarazem czas pozwalający na pierwsze podsumowania i oceny. W dodatku był to pierwszy rok obowiązywania nowej ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, co postawiło przed nami szereg zadań i konieczność dostosowania uczelni do zmienionych regulacji ustawowych. Ważnym wydarzeniem w naszej uczelni było opracowanie i uchwalenie przez Senat Statutu Akademii Rolniczej, który daje jej możliwości rozwoju w najbliższych latach. Miniony rok akademicki był zarazem drugim rokiem członkostwa Polski w Unii Europejskiej a tym samym naszego funkcjonowania już w europejskiej przestrzeni edukacyjnej.

Pozwólcie Państwo, że swoje wystąpienie rozpocznę od przypomnienia inicjatywy, której znaczenie chcę bardzo mocno podkreślić. Wystąpiliśmy z wnioskiem o zmianę dotychczasowej nazwy Akademii na Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Ta zmiana ma zarówno praktyczny, jak i symboliczny wymiar. Zgodnie z ustawą *Prawo o szkolnictwie wyższym* nasza Uczelnia posiada wszelkie uprawnienia konieczne do takiego przekształcenia. Zmiana nazwy z Akademii

na Uniwersytet Rolniczy oznaczać będzie wzrost prestiżu i zajęcie przez naszą Uczelnię właściwego miejsca w systemie szkolnictwa wyższego. To również nadanie jej odpowiedniej rangi oraz nawiązanie do uniwersyteckiej przeszłości naszej instytucji. Bardzo się cieszę, że ta inicjatywa spotkała się ze wsparciem społeczności akademickiej i została pozytywnie zaopiniowana przez Senat.

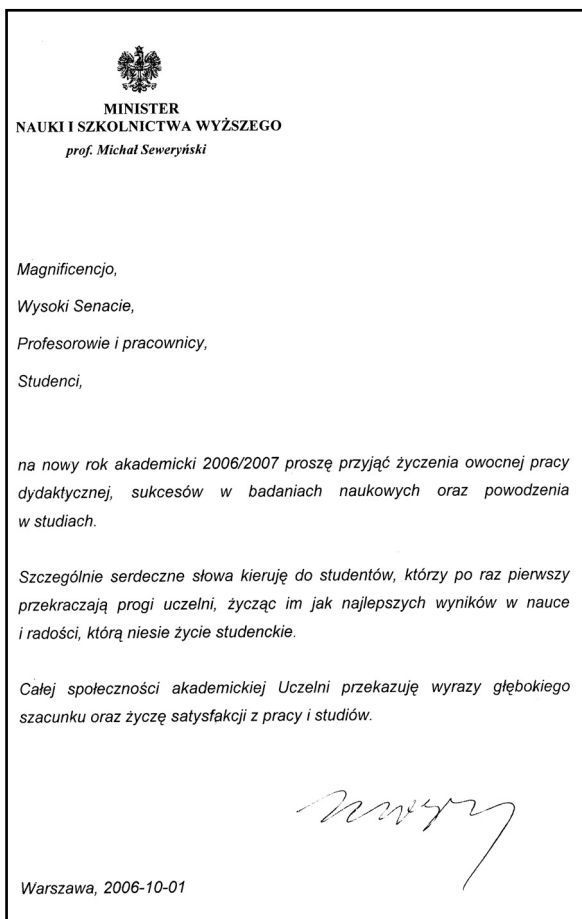
Ostatnie lata były czasem poważnych zmian w naszej uczelni. Również w sposób istotny nastąpiło to w pierwszym roku obecnej kadencji. Wiele z tych zmian zapowiedziałem w moim ubiegłorocznym wystąpieniu i stopniowo je wprowadzamy. Pragnę w tym miejscu bardzo serdecznie podziękować pracownikom Akademii Rolniczej i wszystkim, którzy współpracowali z nami przy realizacji tych zamierzeń.

W minionym roku akademickim uroczystości oddaliśmy do użytku ważne obiekty, które istotnie wzbogacają materialne zasoby Akademii. Rozpoczęliśmy użytkowanie III i IV segmentu budynku Wydziału Technologii Żywności. Przeprowadzony został generalny remont akademików - np. przy al. 29 Listopada. Małopolskie Centrum Monitoringu i Atestacji Żywności, powstałe dzięki dofinansowaniu inwestycji kwotą 6 milionów zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, wyposażone zostało w specjalistyczną aparaturę. W tym miejscu raz jeszcze dziękuję władzom województwa małopolskiego za wsparcie Centrum poprzez włączenie projektu do Zintegrowanego Programu Operacyjnego Regionalnego Województwa Małopolskiego. Ufam, że w kolejnym okresie europejskiego programowania – latach 2007-2013 – równie dobrze wykorzystamy możliwość wsparcia naszych inicjatyw ze środków europejskich.

W naszej uczelni przeprowadziliśmy szereg, może mniej spektakularnych, ale bardzo potrzebnych inwestycji i remontów. Nowa elewacja Collegium Godlewskiego będzie dobrą wizytówką naszej instytucji. Zakończyliśmy dalsze prace przy budynku dydaktyczno-laboratoryjnym na Bielanych. Przykłady drobniejszych prac i remontów można jeszcze długo przywoływać. Mam jednak świadomość, jak wiele w tej materii pozostało jeszcze do zrobienia.

Odnowiono Dworek w Mydlnikach. Od przeszło stu lat funkcjonowało tam wzorcowe gospodarstwo, w którym studenci ówczesnych studiów rolniczych nabywali praktycznej wiedzy i prowadzili pionierskie doświadczenia. Chcemy, by to piękne miejsce wciąż służyło krzewieniu rolniczej edukacji. Dlatego w Dworku będzie również nowopowstałe Centrum Kształcenia Ustawicznego. Kadra inżyniersko-techniczna rolnictwa i gospodarki żywnościowej będzie tam poszerzać swoją wiedzę oraz nabywać nowe umiejętności. Centrum

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

wzbogaci również ofertę dydaktyczną uczelni. Chcemy też, by Dworek w Mydlnikach służył gościnnie, jako ważne miejsce konferencji, kursów i spotkań.

W dynamicznie zmieniającym się świecie niezwykle ważne jest umożliwienie naszym studentom dostępu do najnowocześniejszych technologii. Rozumiem przez nie zarówno specjalistyczny sprzęt badawczy, jak i proces szeroko rozumianej informatyzacji uczelni. Tworząc Dział Informatyczny wykonaliśmy ważny krok w tym kierunku i te starania chcemy kontynuować. Musimy również zmodernizować sieć teleinformatyczną uczelni. Staramy się budować wizerunek Akademii Rolniczej, jako instytucji otwartej na nowinki techniczne i śmiało korzystającej ze zdobyczy technologii. Dział już system Elektronicznej Rejestracji Kandydatów a nasi studenci posługiwać się będą elektroniczną legitymacją.

Ustawa *Prawo o szkolnictwie wyższym* nałożyło na nas dodatkowe zadania, ale zarazem otwarło przed nami nowe możliwości. W blisko 85. proc. przekształciliśmy posiadane przez nas zasoby majątkowe z prawa użytkownika wieczystego w prawo własności, porządkując tym samym stan posiadania Uczelni. Staramy się uporać z naszymi wewnętrznymi sprawami organizacyjnymi – trwają prace nad nowym regulaminem organizacyjnym.

Zawsze podkreślałem przekonanie, że rolą rektora jest nie tylko bieżące administrowanie uczelnią, ale

nade wszystko określenie wizji rozwoju a następnie jej konsekwentna realizacja. Właśnie dlatego przyjęliśmy strategiczne założenia inwestycji do 2010 roku. Wśród nich jest m.in. budowa budynku dydaktycznego w Mydlnikach dla Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji, szklarni dydaktycznej dla Wydziału Ogrodniczego, Vivarium dla Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt, budowa budynku dydaktycznego Wydziału Agrotechnologii, czy hali wegetacyjnej w Mydlnikach. To odważne zamierzenia, ale z całą pewnością możliwe do realizacji.

Rodzinę Akademii Rolniczej tworzy blisko 13 tys. studentów oraz 1400 pracowników. Swoją wiedzę dzieli się 736 nauczycieli akademickich, 221 z nich to samodzielni pracownicy naukowcy, 161 to profesorowie (w tym 128 tytułarnych) a 60 to doktorzy habilitowani. Te liczby są nie tylko czystą statystyką, lecz również wyraźnym dowodem na ogromny potencjał naukowy naszej instytucji.

Akademia Rolnicza się rozwija. Wciąż powstają nowe kierunki studiów – ekonomia oraz zarządzanie i inżynieria produkcji. Tworzymy także nowe specjalności. Ich przykładem jest ekonomika agrobiznesu, inżynieria produkcji rolnej, organizacja i logistyka w inżynierii produkcji, inżynieria rolnicza i spożywcza, techniki informatyczne w gospodarce żywnościowej, ekoenergetyka i technika leśna oraz jakość i bezpieczeństwo żywności. Nasze starania o skonstruowanie atrakcyjnej oferty edukacyjnej przynoszą dobre efekty. W tym roku o jeden indeks Akademii Rolniczej walczyło średnio 3,6 kandydatów a na najbardziej popularnych kierunkach ich liczba sięgała dziesięciu. Jesteśmy wysoko oceniani przez instytucje zewnętrzne – w ogólnopolskiej parametryzacji uczelni na siedemdziesiątą aż cztery otrzymały najwyższą I kategorię. Czuwamy też nad zapewnieniem kontroli jakości naszej pracy – trwa wdrażanie Centralnego Systemu Oceny Jakości Kształcenia. Powołaliśmy niestacjonarne studia doktorskie oraz przygotowaliśmy nowy regulamin studiów podyplomowych.

Inaugurowany dziś rok akademicki to pierwszy, podczas którego funkcjonować będzie dwustopniowy system studiów. Pierwszy stopień stanowić będą studia inżynierskie oraz licencjackie, drugi – studia magisterskie uzupełniające. Taka organizacja nauczania została przewidziana w prawie o szkolnictwie wyższym, stanowi zarazem realizację zapisów tzw. Karty Bolońskiej. Otwarta pozostaje kwestia spełnienia przez polski system oświaty pozostałych zobowiązań określonych w tym dokumencie, jak na przykład powstania Europejskiej Przestrzeni Szkolnictwa Wyższego do 2010 roku.

Zmiany w prowadzeniu dydaktyki są naszą odpowiedzialnością na zapotrzebowanie dynamicznego rynku pracy. Chcemy, by nauka w Akademii Rolniczej umożliwiła zdobycie wiedzy, jak również w przyszłości stałego zatrudnienia. Dlatego pomagamy studentom w stawianiu pierwszych kroków na trudnym rynku pracy poprzez działalność Biura Promocji Zawodowej, organizację trzecich już Targów Pracy, czy też współpracę z przedsiębiorstwami zatrudniającymi naszych absolwentów.

Staramy się nie tylko o to, by studenci zdobywali wiedzę na najwyższym światowym poziomie, ale by

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

**Jego Magnificencja
Prof. dr hab. Janusz Zmija
Rektor
Akademii Rolniczej
im. Hugona Kołłątaja
w Krakowie**

Szanowny Panie Rektorze,

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na uroczystą Inaugurację Roku Akademickiego 2006/2007 w Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie.

Zgromadzone na dzisiejszej uroczystości tłumy młodzieży to niewątpliwym znakiem, że coraz mocniej wzrasta świadomość oraz chęć zdobywania wiedzy i dalszej edukacji, bo te określają naszą przyszłość i nasze miejsce w społeczeństwie.

Edukacja w Krakowskiej Akademii Rolniczej, patrząc na znaczne grono absolwentów kończących tę Uczelnię, daje gwarancję wykształcenia kolejnego pokolenia Polaków, które będzie odważnie i pewnie poruszało się w nowoczesnym świecie. Będzie umacniało rolę Polski w Europie i na świecie, poprzez kolejne, znaczące osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, czy zawodowe.

W tym uroczystym dniu życzę wszystkim studentom, a szczególnie tym, którzy pierwszy raz przekroczyli próg Alma Mater, by rozpoczynający się rok akademicki był czasem prawdziwej radości ze zdobywania wiedzy, a wybrane przez Was kierunki spełniły oczekiwania.

Wszystkim studentom życzę jak najlepszych efektów z systematycznej i wytrwałej pracy oraz szczęścia w życiu osobistym.

Nauczycielom akademickim, dziękując za dotychczasową aktywność, życzę sukcesów w pracy dydaktycznej i naukowej oraz odpowiednich do wkładu pracy gratyfikacji.

Niech Państwa trud będzie źródłem osobistej satysfakcji z wykonywanych obowiązków.

Całej społeczności akademickiej i wszystkim uczestnikom dzisiejszej uroczystości jeszcze raz, przekazuję swoje pozdrowienia oraz życzenia wszelkiej pomyślności.

Pozostaję z wyrazami szacunku oraz poważania.

Warszawa, 3 października 2006 r.

w/s Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU
 Marek Zagórski

i rozwój w wysokości 3 proc. Produktu Krajowego Brutto w 2010 roku. Nie mamy złudzeń, że w Polsce zbliżenie się do tej wielkości będzie możliwe. Obecne krajowe środki budżetowe przeznaczone na badania i rozwój to niewiele ponad 0,3 PKB, z czego zaledwie 10 proc. wspiera nauki rolnicze. Środki pozabudżetowe to około 0,3 proc. PKB. Wciąż więc brakuje pieniędzy a na radykalne zwiększenie budżetowych nakładów na polską naukę po prostu nie ma szans. Na przeskodzie stoi stan finansów państwa, jak i brak – poza środowiskiem naukowym – społecznego przyzwolenia na taki zabieg.

Środowisko naukowe, a w szczególności sposób szkoły wyższe, na co dzień boryka się z finansowymi kłopotami. Wprawdzie w wartościach bezwzględnych nakłady na szkolnictwo wyższe rosną, lecz biorąc pod uwagę stale zwiększającą się liczbę studentów – realnie maleją. Podobnie maleją nakłady na badania i rozwój.

Jaka jest więc szansa polskiej nauki? W mojej ocenie, to sprzężenie jej ze sferą komercyjną. Jestem przekonany, że rozwijająca się gospodarka nieuchronnie pociągnie za sobą wzrost nakładów na badania z sektora prywatnego. Warunkiem jest jednak ukierunkowanie tych badań na konkretny, dający się praktycznie wykorzystać efekt oraz właściwe zaprezentowanie biznesowym partnerom płynących z tego pożytków. Takie szanse stoją w szczególności przed uczelniami rolniczymi, których naukowy dorobek może być szybko przeniesiony w sferę produkcji i usług. Nasza Uczelnia już teraz z tych możliwości korzysta. Jednym z celów powstania wspomnianego Małopolskiego Centrum Monitoringu i Atestacji Żywności jest właśnie budowanie związków pomiędzy sektorem naukowo-badawczym a sektorem małych i średnich przedsiębiorstw, transfer technologii, przy obustronnych korzyściach z Akademii do gospodarki uważam za jedno z naszych najpoważniejszych wyzwań. Bardzo chciałbym, byśmy te szanse dobrze wykorzystali!

Powinniśmy mieć świadomość funkcjonowania na globalnym rynku usług edukacyjnych. W świecie otwartych granic a zarazem otwartych uniwersytetów, naszą konkurencją są nie tylko pozostałe rolnicze uczelnie w Polsce, ale także szkoły w Londynie, czy w Paryżu. Tym większego znaczenia nabiera prowadzenie przez nas prężnej współpracy międzynarodowej. Chcemy, by studenci nie opuszczając granic kraju mogli korzystać z naukowego dorobku naszych zagranicznych partnerów. Zawarliśmy umowy i porozumienia dwustronne z 14 uczelniami zagranicznymi. Z sukcesem prowadzimy projekty finansowane ze środków europejskich – wymianę studentów i nauczycieli w ramach programu Sokrates – Erasmus, liczne partnerstwa i projekty badawcze, na które składają się szkolenia, dydaktyka, współpraca z przedsiębiorstwami, kreowanie postaw innowacyjnych wśród studentów i absolwentów. W ramach kierunku studiów „ochrona środowiska” powołaliśmy specjalność „agroecology” z wykładowym językiem angielskim, bo przecież praca w międzynarodowym otoczeniu wymaga nie tylko świetnej znajomości języka, lecz również umiejętności posługiwania się specjalistyczną terminologią. Zorganizowaliśmy też odrębną jednostkę - Biuro Programów Międzynarodowych.

podczas tego procesu uczyli się i przebywali w godnych warunkach. Udało nam się dokonać generalnych remontów akademików. Te elementy infrastruktury wpływają przecież na decyzję studentów o podjęciu nauki właśnie u nas. Chciałbym, by proces odnawiania obiektów służących studentom - zwłaszcza infrastruktury związanej z kulturą fizyczną - był kontynuowany. Nasza baza w tym zakresie jest wciąż bardzo skromna.

Rok temu zapowiadałem powołanie fundacji pomagającej naszym najuboższym studentom. Realizujemy to zamierzenie. Fundacja Akademii Rolniczej została już zarejestrowana – gorąco apeluję do wszystkich absolwentów i innych osób związanych z naszą uczelnią o włączenie się w jej działania. Opracowaliśmy też nowy regulamin przyznawania pomocy materialnej, by jeszcze bardziej racjonalnie i sprawiedliwie dzielić dostępne nam środki wśród tych, którzy takiego wsparcia potrzebują.

Akademia Rolnicza odgrywa ważną rolę w polskim systemie szkolnictwa wyższego, a tym samym w krajowej i europejskiej sferze nauki, badań i rozwoju. Nie możemy więc pozostać obojętni wobec zagadnień i problemów dotyczących całej polskiej i europejskiej nauki. Pozwólcie Państwo, że poświęcę im kilka słów. Jednym z elementów realizacji Strategii Lizbońskiej, przyjętej przez Radę Unii Europejskiej w marcu 2000 roku, było osiągnięcie poziomu nakładów na badania

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

W tym miejscu chcę poświęcić kilka słów promocji Akademii. Jest ona coraz lepsza. W ciągu ostatniego roku w prasie, radiu, telewizji czy mediach elektronicznych wielokrotnie można było przeczytać o naszej Uczelni. Jesteśmy obecni na wszystkich ważnych targach edukacyjnych i rolniczych, czy festiwalach nauki. Nasi specjaliści komentowali ważne wydarzenia, biorąc udział w wielu publicznych debatach.

Musimy zdać sobie sprawę, że przed nami trudne lata. Alarmujące prognozy demograficzne nie zmieniły się – liczba studentów będzie maleć. Musimy przygotowywać się na nadciągający niż demograficzny a konkurencja ze strony prywatnych uczelni nie słabnie. Optylizmem napawa jednak, że wciąż rośnie tzw. współczynnik skolaryzacji brutto, plasując Polskę w europejskiej czołówce pod względem kształcenia na poziomie wyższym. Obecnie uczy się blisko połowa młodzieży w wieku 19-24 lata. Dla porównania w roku akademickim 1990/1991 było to zaledwie 13,1 proc.

Naszym wszelkim działaniom przyświeca Misja Uczelni - *kształcenie przyszłych elit do pracy w sferze szeroko pojętej gospodarki żywnościowej i leśnej oraz kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego*. Jednak szczególną opieką powinniśmy otoczyć studentów pochodzenia wiejskiego, których szanse edukacyjne wciąż są nieporównywalnie mniejsze od ich rówieśników z miast. W skali kraju zaledwie mniej, niż jedna czwarta studentów pochodzi ze wsi. W naszej uczelni to połowa uczących się, ale bardzo chciałbym, by ten odsetek wciąż wzrastał. Wierzę, że to możliwe. W samej Małopolsce działa przeszło 310 tys. gospodarstw rolnych. Wśród kierujących nimi mniej, niż jedna trzecia posiada jakiegokolwiek wykształcenie rolnicze, a zaledwie około 2% wyższe wykształcenie rolnicze. Rynek osób potencjalnie zainteresowanych naszą ofertą jest więc spory. Przeszło 65 proc. mieszkańców wsi przed 30 rokiem życia deklaruje, że chciałoby zdobyć wyższe wykształcenie. Jestem przekonany, że to właśnie nasza Uczelnia powinna im pomóc to zamierzenie zrealizować.

Przez ostatni rok w Akademii Rolniczej wiele się zmieniło. Zawsze jednak stałem na stanowisku, że warunkiem wprowadzania jakichkolwiek zmian jest nie tylko jasne określenie ich celu oraz sposobu realizacji, ale również dążenie do niego poprzez osiąganie maksymalnej zgody i unikanie konfliktów. W tak dużej instytucji, jaką jest nasza Uczelnia, różnice zdań są niemożliwe do uniknięcia. Dokładałem jednak wszelkich starań, by przed podjęciem jakichkolwiek decyzji wysłuchać wszystkich opinii i minimalizować możliwe spory. W tym miejscu dziękuję za dobrą współpracę związkom zawodowym – Związkowi Nauczycielstwa Polskiego oraz Solidarności. Bardzo liczę na jej kontynuację w przyszłości. Dziękuję też samorządowi studentów, za ich troskę o wspólne uczelniane dobro i aktywność w rozwiązywaniu wspólnych problemów.

Dziękuję też wszystkim środowiskom, z którymi ściśle współpracowaliśmy. Szczególne wyrazy wdzięczności kieruję w stronę samorządów terytorialnych wszystkich poziomów. Bez ich pomocy, chęci współpracy i życzliwości realizacja wielu zamierzeń nie byłaby możliwa. Dziękuję mediom za zainteresowanie sprawami uczelni i prowadzonymi przez nas badaniami. Dziękuję

wszystkim Przyjaciółom Akademii, współpracującym i wspierającym nas w codziennej pracy.

Kończąc, tradycyjnie pragnę zwrócić się do studentów. Bardzo chciałbym, by studia na Akademii Rolniczej były dla Was nie tylko dobrą inwestycją, mającą przynieść wymierną premię w postaci dobrej pracy i powodzenia w karierze zawodowej. Niech czas studiowania w naszej Akademii stanie się również okresem wszechstronnego rozwoju, poszerzania horyzontów, początkiem szukania swego miejsca w świecie. Nie ma przesady w stwierdzeniu, że krakowska Akademia Rolnicza od lat kształci ambasadorów postępu na polskiej wsi. Cieszę się, gdy spotykam naszych absolwentów piastujących ważne stanowiska w samorządzie, administracji publicznej, organizacjach rolniczych i wielu innych instytucjach. Jeszcze większą radość sprawia, gdy słyszę od nich, że studia na Akademii nie były życiowym epizodem, lecz ważnym etapem w osobistym rozwoju i początkiem zawodowej kariery. Życzę Wam, byście dobrze spędzili czas studiów i wykorzystali otwierające się przed Wami nowe możliwości.

Na zakończenie pragnę wykorzystać nasze dzisiejsze spotkanie do złożenia serdecznych podziękowań i życzeń. Wszystkim dziękuję za zakończony pierwszy wspólny rok. Życzę zarazem, by inaugurowany dziś rok akademicki pełen był sukcesów i spełnił związane z nim oczekiwania. Niech każdemu z Państwa pozwoli na spełnienie marzeń i realizację planów. Niech będzie po prostu dobrym rokiem.

Rok akademicki 2006/2007 uważam za otwarty!

QUOD FELIX FAUSTUM FORTUNATUMQUE SIT!

Wykład inauguracyjny prof. dr hab. Franciszka Ziejki pt. „Pieśń o polskiej ziemi...”

I. Ziemia święta

Historia nie była łaskawą dla Polaków w wieku XIX. Wojny napoleońskie, powstania narodowe z 1830, 1848 czy 1863 roku zmuszały ich do składania kolejnych ofiar. Przelewali więc krew w bitwach. Kładli się do mogił - często zbiorowych. Tracili wielkie majątki ale i skromne, kryte strzechą chaty. Oplakiwali zabitych i wygnanych. Jednemu zwyczajowi byli wierni: ilekroć Los skazywał ich na opuszczenie kraju rodzinnego, zabierali ze sobą garść ojczystej ziemi. Była to dla nich najcenniejsza pamiątka, skrzętnie przechowywana, z którą nie rozstawali się nawet po śmierci: utarł się zwyczaj, że tę garść ojczystej ziemi wysypywano na trumnę tułacza, wygnańca czy emigranta. W ten symboliczny sposób zmarły „powracał” po śmierci do „ziemi przodków”, do „swoich”.

Znamienne, że o zwyczaju tym niewiele dotychczas pisano. Tymczasem okazuje się, że w literaturze pięknej - przede wszystkim epoki niewoli narodowej - zachowało się szereg dowodów trwałości tej tradycji. Nie czas i miejsce, aby je tu wszystkie przywoływać. Godzi się wszakże przywołać przynajmniej jeden, który wyszedł spod pióra Wincentego Pola.

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

Warszawa 3 października 2006 r.

MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
Podsekretarz Stanu
**Jan Krzysztof
Ardanowski**

**Jego Magnificencja
Prof. dr hab. Janusz Żmija
Rektor Akademii Rolniczej
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie**

Szanowny Panie Rektore

W tym uroczystym dniu inauguracji roku akademickiego 2006/2007 w Akademii Rolniczej w Krakowie, składam Panu Magnificencji, dostojnym członkom Wysokiego Senatu i całemu gronu nauczycieli akademickich życzenia zrealizowania zamierzeń w pracy dydaktycznej i naukowej oraz satysfakcji z realizowanych zadań.

Studentom Akademii Rolniczej w Krakowie im Hugona Kołłątaja życzę owocnych studiów nad poszerzaniem wiedzy, tak niezbędnej we współczesnym świecie.

Wysoki poziom kadry naukowej i dydaktycznej jest podstawą uznania uczelni, przez Pana Magnificencję kierowanej, za ważną dla wsparcia jakiegolwiek rolnictwa, rynku rolne i wieś polska otrzyma od środowiska akademickiego i młodego pokolenia przygotowanego w murach tej szkoły wyższej. Dotychczasowa działalność środowiska naukowego Akademii Rolniczej w Krakowie pozwoliła nie tylko na poprawę sytuacji w rolnictwie i na polskiej wsi, ale przede wszystkim, o czym jestem przekonany, przyczyni się do skutecznego procesu dostosowawczego do pełnego, na równych prawach, członkostwa Polski w Unii Europejskiej.

W imieniu pracowników resortu rolnictwa, a także w imieniu własnym, przesyłam Panu Magnificencji i wszystkim przedstawicielom Wysokiego Senatu Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja najserdeczniejsze gratulacje za realizację na najwyższym poziomie misji edukacyjnej i naukowej tak bardzo potrzebnej naszemu krajowi. Przekazuję również życzenia owocnej współpracy z odbiorcami wyników Waszej działalności, a także sukcesów w pracy na rzecz rozwoju nauki i dydaktyki w zjednoczonej Europie.

Nie mogąc wziąć udziału, w tych tak ważnych dla społeczności akademickiej uroczystościach, składam Magnificencji, dostojnym członkom Senatu i całemu gronu nauczycieli akademickich życzenia zrealizowania zamierzeń w pracy naukowej, dydaktycznej i wychowawczej oraz zdrowia, a także szczęścia w życiu osobistym.

Dobry

RADA GŁÓWNA
SZKOLNICTWA WYŻSZEGO
PRZEWODNICZĄCY

Szanowny Pan
Profesor Janusz Żmija
Rektor
Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja
w Krakowie

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na inaugurację roku akademickiego 2006/2007. Ze względu na inne zobowiązania nie będę mógł wziąć udziału w tej ważnej dla Uczelni uroczystości.

Pozwalam sobie tą drogą przekazać Panu Rektorowi i całej Wspólnocie Akademickiej życzenia dalszego pomyślnego rozwoju Uczelni, sukcesów we wszystkich podejmowanych działaniach oraz satysfakcji z osiągnięcia celów.

Młodzieży studiującej i rozpoczynającej studia życzę wytrwałości w zdobywaniu wiedzy i umiejętności oraz nieprzemijających doznań z poznawania otaczającego świata.

Łączę wyrazy szacunku i życzenia pomyślności osobistej.

Jerzy Błażejowski

Warszawa, październik, 2006 roku

Alcja J. Ch. Sucha 25, 00-918 Warszawa
tel.: (+48 22) 522 48 75, tel./fax: (+48 22) 621 84 78, e-mail: radaglowna@metis.gov.pl, internet: www.rzgw.edu.pl

W wierszu pt. *Stary ułan pod Brodnicą* znany autor *Pieśni Janusza* przypomina ostatnie chwile powstania, kiedy to oddziały wojska polskiego zmuszone zostały do kapitulacji i przekroczenia w dniu 5 października 1831 roku granicy pruskiej w okolicach Brodnicy. Zanim nasz ułan przekroczył pruską granicę, rozdarł białoczerwoną chorągiewkę, by jednym kawałkiem owinąć ranę, a w drugi by nabrać ojczyściej ziemi:

*I zapłakał na boje,
I o lancę tłukł głową;
Chorągiewkę zdarł w dwoje
I łzy otarł poławą,
I zawiązał garść ziemi,
Drugą ranę owinął;
I w świat ruszył z młodszymi,
I jak wszyscy gdzieś zginął...*

Historia Wielkiej Emigracji przynosi sporą porcję dowodów żywotności tego zwyczaju. Jeden z jej przywódców a zarazem historyków, Lubomir Gadon, podaje na przykład, że garść ziemi ojczyściej wrzucono w majowy dzień 1842 roku na cmentarzu w Montmorency pod Paryżem do wspólnego grobu dwóch wielkich Polaków: Juliana Ursyna Niemcewicza i gen. Karola Kniaziewicz. Działo się to w dniu pogrzebu gen. Kniaziewicz, który o rok przeżył swego wielkiego przyjaciela.

Przywołany tu zwyczaj przetrwał bardzo długo w polskiej obyczajowości. Zнали ten zwyczaj zesłańcy

syberyjscy. W ich pamiętnikach można znaleźć sporo świadectw potwierdzających tę prawdę. Przypomnijmy świadectwo tylko jednego z nich, Szymona Tokarzewskiego. Za udział w spisku ks. Piotra Ściegiennego rosyjski sąd wojenny skazał go w 1846 roku na pozbawienie praw stanu, konfiskatę majątku, 2 tysiące pałek i 10 lat katorgi na Syberii. Po wykonaniu w twierdzy w Modlinie kary pałek (ilość ich zmniejszono do 500, wykonanie bowiem pełnej kary było równoznaczne z dokonaniem mordu na skazanym) przewieziono go kibitką do Tobolska, skąd pieszo w kajdanach - w towarzystwie innych 11 Polaków - dotarł w styczniu 1849 roku do Ust'Kamieniogorska w Syberii Zachodniej. Tutaj w lipcu tego roku zmarł jeden z jego współtowarzyszy niedoli, niejaki Feliks Fijałkowski. W pamiętniku zatytułowanym *Siedem lat katorgi Tokarzewski* tak opisał te chwile:

Ubraliśmy go i włożyli do ubogiej, drewnianej trumny. Prawie wszyscy mieliśmy na piersiach w woreczkach zaszytą ziemię polską ukochaną. Więc każdy ze szczęśliwych posiadaczy tego skarbu użyczył z niego po kilka pyłków, i te zmarłemu położyliśmy na sercu. Sami wykopaliliśmy grób dla niego, sami wynieśliśmy go na barkach. Odśpiewaliśmy egzekwie, „Salve Regina”.

Woreczek z garścią rodzinnej ziemi był - jak się okazuje - w epoce rozbiorów najcenniejszą pamiątką polskich tułaczy i wygnańców. Z tym bagażem szli oni na wygnanie, do krajów Zachodniej Europy, ale także na bezkresne stepy Syberii. Z nim płynęli także do Ameryki. Ziemia rodzinna, ojczysta, była dla nich skar-

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

bem, który starali się zachować aż do ostatnich dni życia. Była im potrzebna, aby - jak pisze Tokarzewski - z chwilą, gdy przyjdzie czas ostatniego pożegnania z życiem doczesnym, towarzysze niedoli mogli tę właśnie ziemię złożyć na ich sercu lub posypać nią ich trumnę, albo - jak pisze Władysław Mickiewicz - by zmieszała się kiedyś z ich prochami. Był to symboliczny znak powrotu do ziemi ojców.¹

II. Polska Arkadia

Przywołany wyżej, nieznanym na ogół innym nardom zwyczaj znalazł literackie „przełożenie” w pierwszej kolejności na powstanie wielu utworów opiewających urodę utraconej „na zawsze” ojczyzny. Najpełniej i najwspanialej urodę ziemi „utraconej” ukazał Adam Mickiewicz, który z taką miłością nakreślił wizję Ojczyzny w *Panu Tadeuszu*, ale także w mniej znanym wierszu pochodzącym najprawdopodobniej z ok. 1840 roku, w którym pisał:

*Jest u mnie kraj, ojczyzna myśli mojej,
I liczne mam serca mego rodzeństwo,
Piękniejszy kraj niż ten, co w oczach stoi,
Rodzina miłsza niż całe pokrewieństwo.
Tam, wpośród prac i trosk, i wśród zabawy,
Uciekam ja, tam siedzę pod jodłami,
Tam leżę wśród bujnej i wonnej trawy,
Tam pędzę za wróblami, motylami.*

W podobny sposób widział ziemię ojczystą uwięziony przez Prusaków w twierdzy magdeburskiej 82-letni Józef Ignacy Krasiński w „hymnie” zatytułowanym *Ziemię!*... Autor ten wymienia kolejno skarby ukochanej ziemi polskiej (*Jak pięknie niebo twym równinom*

¹ Symbol to bardzo trwały, skoro odnajdujemy go jeszcze w serialach telewizyjnych *Sami swoi* oraz *Boża podszewka*, w których twórcy pokazali dramaty Polaków wskutek poczdamskich układów wyrzucanych z Kresów Wschodnich i zmuszonych do osiedlenia się na tzw. ziemiach odzyskanych, na zachodzie Polski. O żywotności tego zwyczaju pisze w liście z dnia 6 czerwca 2004 roku do autora tego szkicu krakowski językoznawca, prof. Marian Kucała: *Zwyczaj zabierania i przechowywania w woreczkach ziemi z rodzinnych stron jest do dziś żywy u ludności pochodzącej z Kresów Wschodnich. Wsiadłeni z Wołynia, Polesia, a prawdopodobnie również z innych terenów brali ze sobą ziemię z cmentarzy, z grobów swoich najbliższych, także z opuszczanych zagrod. Nie mieli czasu na to uciekający wcześniej przed napadami i mordowaniem Polaków. Od lat osiemdziesiątych dotąd, kiedy jest możliwość odwiedzania Kresów, wyjeżdżający tam zabierają ziemię z cmentarzy, dawnych zagrod, miejsc zamordowania ich bliskich i przywożą do Polski na groby swoich rodziców i krewnych. Przechowują ją także z przeznaczeniem na swoje groby. W czasie pogrzebów jej garść się wsypuje na trumnę w grobie, nierzadko z jakimiś słowami nawiązującymi do rodzinnych stron zmarłych. Sam byłem świadkiem zabierania ziemi z cmentarza w Zasmykach pod Kowlem w 1992 r. Jeszcze w zeszłym roku znajomi przywieźli ziemię z Litynia, z miejsca, gdzie zamordowano ich rodziców. Kobieta urodzona w Kowlu przywoziła ziemię z grobu swoich dziadków na grób rodziców pochowanych w Krakowie. Na pogrzebach kresowian widzi się zwykle wsypanie garści ziemi kresowej do grobu (m.in. pod Malborkiem, koło Lublina, w Krakowie). Urna z ziemią z różnych okolic Wołynia, głównie z pół bitewnych 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty, znajduje się w klasztorze w Częstochowie, a urny z ziemią ze wszystkich 11 powiatów Wołynia - w Warszawie pod Pomnikiem Tragedii Wołyńskiej 1943-1944. Nie wykluczone, że podobnie jak nasi rodacy z Kresów, także Niemcy, którzy zmuszono do opuszczenia rodzinnych stron, z wypraw do Polski lub Czech przywożą grudkę ziemi z grobów swoich przodków. Wspominali mi o tym mieszkańcy Koszalina oraz Olsztyna, ale rzecz należałoby dokładnie sprawdzić, czy istotnie tak się dzieje. Prof. Krzysztof J. Szajowski z Wrocławia napisał w liście do mnie, że uczestniczył w Niemczech w pogrzebie uczonego i był świadkiem wrzucania kwiatów przez uczestników obrzędu do urnowego grobu zmarłego.*

**DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH**

*Jego Magnificencja
Prof. zw. dr hab. Janusz Żmija
Rektor*

*Senat
Akademii Rolniczej
im. Hugona Kołłątaja
w Krakowie*

Uprzejmie dziękuję za zaproszenie na inaugurację roku akademickiego 2006/2007 i jednocześnie pragnę przeprosić, że z uwagi na wcześniej zaplanowane obowiązki służbowe nie będę mógł osobiście uczestniczyć w tej uroczystości. W moim imieniu Las Państwowe będzie reprezentował Pan Alfred Król – Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krakowie.

Niniejszym składam J.M. Rektorowi, Senatowi i Wszystkim Pracownikom serdeczne życzenia satysfakcji i powodzenia w realizacji zadań naukowych i dydaktycznych oraz własnych planów zawodowych.

Studentom życzę powodzenia w nauce i jak najlepszych wyników, a nowo przyjętym – także zadowolenia z wybranego kierunku studiów.

Wszystkim życzę zdrowia, zadowolenia i wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

*Z wyrazami szacunku
Darz Bór!*

Warszawa, październik 2006 r.

świeci, // Jak zdrowy powiew karmi twoje dzieci! // Od morza brzegów, do grzbietu Karpatów, // Szumią twe lasy, słycać woń twych kwiatów, // Złocistą falą płyną pola twoje...), by zamknąć wiersz wyznaniem potwierdzającym nierozzerwalność swych związków z krajem rodzinnym:

*Patrz, jaka cisza tę ziemię okrywa,
Błogosławiona, weselem szczęśliwa!
A kto się rodził, kto tu przeżył lata -
Chaty nie odda za wsze złoto świata!*

Z równą miłością, jak Krasiński, opisuje polską ziemię inny wygnaniec: mieszkający w Prowansji Konstanty Gaszyński. W pełnym światła i radosnych kolorów wierszu pt. *Tęsknota za krajem* pisał on:

*A znasz ty kraj, gdzie brzegiem strumieni
Niezapominki i kaliny rosną;
Gdzie zbóż falami niwa się płomieni,
A bory ćmią się jedliną i sosną; -
Gdzie chmiel złociste rozwiesza festony
Po szczytach olszyn, usrebrzonych mchami,
Gdzie biała brzoza i jawór zielony
Błyszcza malowniczo nad łąk kobiercami?
Och! za tym krajem,
Jakby za rajem,
Codzień wzdycham i płacę;
I nie będę szczęśliwy,*

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

*Aż te lasy, te niwy,
Jeszcze raz choć zobaczę!*

Taka apoteoza utraconej na zawsze ziemi rodzinnej - krainy szczęścia powraca u wielu poetów. Znamienne, że często twórcy przeciwstawiają urodę kraju rodzinnego „zimnej” ziemi wygnania. Tak czyni na przykład zamieszkały we Florencji Teofil Lenartowicz w wierszu zatytułowanym: *Na wschód patrząc mym zwyczajem*:

*We własnym kraju, tam, w ojczyźnie,
Wszystko ci bratnie, wszystko bliźnie,
Głos ma dla ciebie zrozumiały
Ta ziemia szara, ten kraj cały.
Te lasy twoją szumią mową
I dąb odwieczny nad dąbrową,
Te czaple, czajki i łabędzie,
Coś swego widzisz, słyszysz wszędzie...*

Uroda ziemi rodzinnej, dalekiej, polskiej zostaje w wierszu podkreślona poprzez zestawienie jej z obrazem ziemi „obcej”, „cudzej”:

Podobnie piszą o utraconej ojczyźnie inni poeci. Każdy z nich podnosi urodę regionu, z którego pochodzą. Mamy więc w tym wypadku do czynienia ze znamienym zróżnicowaniem geograficznym „ziemi wybranej”.

Dla Mickiewicza, oczywiście, najpiękniejszą była zawsze ziemia litewska. W *Panu Tadeuszu* już w *Inwokacji* pisał:

*Litwo, Ojczyzno moja! ty jesteś jak zdrowie;
Ile cię trzeba cenić, ten tylko się dowie,
Kto cię stracił. Dziś piękność twą w całej ozdobie
Widzę i opisuję, bo tęsknię po tobie.*

Teofil Lenartowicz nie ma wątpliwości, że to Mazowsze jest najpiękniejszą krainą na świecie:

*I czystsza tam woda i powietrze zdrowsze,
I sosny rośniejsze i dziewczki kraśniejsze,
I ludzie mocniejsi i niebo jaśniejsze.
Gdzie mi tak na świecie kto zagra od ucha?
Gdzie mi się rozśmieje tak rażna dziewczucha?
Gdzie mi pokażecie naszą chatę lichą,
Taki bór szumiący, taką łąkę cichą,
Kędy ja usłyszę tyle ptactwa wrzasku?
Skąd wam modrej Wisły i białego piasku?!*

Bohdan Zaleski opowiada się, oczywiście, za pierwszeństwem jego rodzinnej Ukrainy:

*Tyś nam Panie! na dziedzinę
Błogostawił Ukrainę;
Umalował w blask i kwiecie,
Że jest jako jedna w świecie!
[.....]
Wszelkie dobro - w Ukrainie,
Że po świecie całym słynie!*

Wtórzuje mu Maurycy Gosławski w *Dumce podolskiej*:

*Gdyby orłem być,
Lot sokoła mieć!
Skrzydłem orłem lub sokołem
Unosić się nad Podolem,
Tamtym życiem żyć!*

Dla pochodzącego z Kujaw Jana Kasprowicza „świętą” krainą są oczywiście Kujawy i okolice Gopła. Z kolei urodzony w Ostrołęce Wiktor Gomulicki, który przekonany jest, że najpiękniejszą rzeką na świecie jest jego „rodzinna” Narew. Natomiast Kazimierz Tetmajer głosi oczywiście pochwałę Tatr:

*Skąły wysokie! Na wasz łańcuch siny,
Piętrzący słońcu zaporę niezmierną,
Pierwszy raz oczy spojrzwały dzieciny,
Jedynie słodkie tam patrzyły lata:
Więc pamięć moja zostanie wam wierną,
Myśl wróci do was z najdalszych stron świata,
Skąły me, skąły!...*

I rzeczywiście. Osiedliwszy się w Warszawie, nie zapomina o ukochanych Tatrach. Śle im *Pozdrowienie* ze słowami:

*Wichrze! nad wzgórze, pola nieś
Me pozdrowienie stąd,
Rodzinną moją pozdrów wieś
I dunajcowy prąd.
[.....]
I do tych żnieżnych skał się zwróć,
Ku stawom, halom gnaj,
I pozdrów mi po tysiącokroć
Mój cały górski kraj.*

Okazuje się, że oddalenie w czasie i przestrzeni od rodzinnej ziemi, świadomość niemożliwości powrotu do niej, stało się główną przesłanką sakralizacji jej wizerunku. Jest to świętość oglądana w tym wypadku w blaskach słońca, w urodzie pól i lasów, w błękicie fal jezior i rzek. Nie był to wszelako jedyny wizerunek polskiej ziemi w literaturze i świadomości Polaków epoki zaborów.

II. Ziemia mogił i krzyżów

Równą trwałość jak stereotyp wyobrazeniowy utraconej, pełnej urody, „najpiękniejszej” ziemi posiada w polskiej literaturze dziewiętnastowiecznej inny stereotyp: ziemi cmentarnej, ziemi mogił i krzyży. Stanowi on swoiste *verso* poprzedniego, podkreśla „świętość” polskiej ziemi, wzbogacając jej obraz o ważny element, jakim są mogiły przodków, groby bohaterów, ale także ofiar przemocy bezwzględnych sąsiadów. Stereotyp ten nawiązuje do pradawnego topsu grobu i cmentarza, obecnego w literaturze powszechnej. W literaturze polskiej z czasów narodowej niewoli pojawiają się jednak niezwykle ważne, rzadko spotykane (nie wiadomo, czy w ogóle gdzieś występujące!) motywy mogił ojczyzny.

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

Motyw *Grobu Ojczyzny* wprowadził do naszej narodowej ikonosfery bezpośrednio po III rozbiórce Polski znany malarz, Franciszek Smuglewicz, w rycinie pod takim właśnie tytułem, upowszechnionej nie tylko na ziemiach polskich ale w całej Europie. Motyw ten odnajdujemy w tym samym czasie w poemacie *Bard polski* pióra księcia Adama Jerzego Czartoryskiego. W podobny sposób przedstawia ziemię ojczyzną Franciszek Karpiński w *Żalach Sarmaty nad grobem Zygmunta Augusta* z 1801 roku. Od chwili skonu Rzeczypospolitej Obojga Narodów w 1795 roku w polskiej literaturze stereotyp wyobrażeniowy ojczyzny - ziemię mogił zdomował się na stałe na ponad sto lat. Pojawia się on u znaczącej gromady poetów polskich czasów rozbiorowych. Obraz Polski - krainy mogił spotykamy u Cypriana Godebskiego i Kazimierza Balińskiego, u Maurycego Gosławskiego i Ryszarda Berwińskiego, u Seweryna Goszczyńskiego i Konstantego Gaszyńskiego. Ale ostateczne jego ukształtowanie zawdzięczamy dopiero Zygmuntowi Krasińskiemu. Poeta dokonał tego w *Dokończeniu* do wydanego w 1836 roku bezimiennie *Irydiona*. W cieszącym się do dziś popularnością dramacie tytułowy bohater, przedstawiciel starożytnego narodu greckiego, zostaje po wiekach przez Boga wskrzeszony i wysłany do Polski. Piał Krasiński: *Idź na północ w imieniu Chrystusa, idź i nie zatrzymuj się, aż staniesz na ziemi mogił i krzyżów. Poznasz ją po milczeniu mężów i po smutku drobnych dzieci, po zgorzałych chatach ubogiego i po zniszczonych pałacach wygnañców, poznasz ją po jękach aniołów moich, przelatujących w nocy. Idź i zamieszkaj wśród braci, których ci daję! Tam powtórna próba twoja: po drugi raz miłość twoją ujrzysz przebitą, konającą, a sam nie będziesz mógł skonać, i męki tysięcy wcielią się w jedno serce twoje!*

Ostre kontury przywołanego stereotypu sprawiły, że obecny on jest odtąd na stałe w literaturze polskiej epoki rozbiorów. Na swój sposób reinterpretują go twórcy tej miary, co Mieczysław Romanowski, Felicjan Faleński czy Kornel Ujejski. Józef Ignacy Kraszewski w kolejnej parafrazie słynnego wiersza Goethego *Znasz-li ten kraj* pyta:

*Znasz-li ten kraj, gdzie kwitną
Nad grobami piołuny?
Gdzie niebo twarz błękitną,
W szare kryje całuny?*

*Gdzie pola kośćmi siane,
Las szumi pieśń cmentarną,
Rzeki łzami wezbrane,
Przez ziemię płyną czarną?*

*Kraj ten smutny, ubogi,
Ciągnie serce tułacze;
On nad wszystko nam drogi:
My z nim, on z nami płacze...*

Edmund Wasilewski w wierszu zatytułowanym *Pielgrzymi wręcz oświadcza: cmentarz a Polska to jedno*. Przykłady można właściwie mnożyć bez końca. Kolejne pokolenia pisarzy - aż do dnia zmartwychwstania Polski w 1918 roku - bardzo często spoglądają na pol-

ską ziemię jako właśnie na krainę mogił i krzyżów, kraj żałoby i smutku. Rzeczywistość, niestety, tylko wzmacniała ich w tym przekonaniu. Oto bowiem w styczniową noc 1863 roku, tysiące młodych Polaków pospieszyło w szeregi powstańcze, aby po raz kolejny upomnieć się o wolną Polskę. Stoczyli setki bitew i potyczek, ale nie udało im się pokonać wroga. We wszystkich zakątkach Królestwa Polskiego, ale też na Litwie czy Ukrainie pojawiły się tylko setki i tysiące nowych mogił. W genialny sposób potwierdził to „kronikarz” owych dni, Artur Grottger. Jego cykle obrazów: *Polonia*, *Litwania* a przede wszystkim *Wojna*, stały się swoistą, uniwersalną alegorią losów Polski - krainy mogił i krzyży. Do niej odwoływali się po latach „późni synowie” tego artysty: Witold Pruszkowski czy Jacek Malczewski.

III. Ziemia skrwawiona

W czasie zapustów 1846 roku w Galicji, w okolicach Dębicy, Tarnowa i Bochni, wybuchł straszliwy ogień rabacji. Na podążających do przygotowywanego od kilku lat powstania narodowego spiskowców napadać zaczęli zewsząd uzbrojeni w siekiery, cepy i kosy pijani chłopci. Okazało się, że w tym samym czasie, gdy szlacheccy spiskowcy przygotowywali powstanie przeciw Austriakom, ci podjęli starania, aby powstanie to zgnieść siłami pańszczyźnianych chłopów. Wykorzystali do tego buntowniczego, bezwzględnego chłopca ze Smarżowej k/Tarnowa, Jakuba Szelę, który dzięki wielorakim związkom z chłopami z innych wsi upowszechnił podrzuconą mu przez urzędników austriackich pogłoskę o rzekomym zamiarze szlacheckich spiskowców wyrznięcia wszystkich chłopów. Powołując się na rzekome przyzwolenie samego cesarza Franciszka Józefa I, Szela zdołał przekonać wielu swych współbraci o tym, że w ciągu trzech dni zapustów (karnawału) 1846 roku mogą chłopci bezkarnie mordować wszystkich „panów”, do których zaliczyli nie tylko dziedziców i ich rodziny, ale także służbę dworską, leśniczych, nauczycieli a nawet księży. Ostatecznie w ciągu owych straszliwych trzech dni lutego 1846 roku pod kosami, siekierami i widłami „cesarskich” chłopów zginęło w Galicji ok. 1 tysięcy ludzi. Blisko trzy tysiące innych okrutnie skatowano i odwieziono do więzień. Spalono i splądrowano ok. 470 dworów, ponad 50 plebanii, kilkanaście kościołów.

Straszliwa rabacja ponurym cieniem położyła się na historii Polski w XIX wieku. Okrucieństwo rabantów sprawiło, że w grzy rozsypany mit o „ludzie”, który miał Polsce przynieść wolność. Na długie dziesięciolecia chłopci uznani zostali za wrogów Polski. Ten stereotyp przetrwał w świadomości wielu Polaków aż do czasów I wojny światowej, a właściwie - do czasów wojny z 1920 roku z bolszewikami, w czasie której dziesiątki tysięcy chłopów krwią swoją okupiło winę pradziadów z 1846 roku, otrzymując tym samym prawo do współdecydowania o losach odrodzonej Polski. Wcześniej jednak, przez co najmniej siedemdziesiąt lat, wizja polskiej ziemi zbezczeszczonej ślepią zemstą i przelaną niewinnie krwią spiskowców-patriotów, żyła w literaturze i świadomości kilku pokoleń Polaków. Co znamienne, żyła także w pamięci samych chłopów.

Obraz ziemi polskiej skrwawionej krwią bratnią, kainową, pojawił się nieledwie już nazajutrz po rabacji, w rozlicznych opisach i prasowych relacjach. Odnaleźć można go w pismach autorów największych, jak choćby Juliusz Słowacki czy Zygmunt Krasiński. Wystąpił on jednak przede wszystkim w literaturze okolicznościowej, ale także pamiętnikarskiej i wspomnieniowej. Porażające swym realizmem opisy ziemi nasiąkniętej krwią powstańców znajdujemy w wydanych w 1849 roku *Wspomnieniach misyjnych* ks. Karola Antoniewicza, który w kilka zaledwie tygodni po przejściu straszliwej zawieruchy udał się na te tereny, aby - przeprowadzając tam misje - przywoływać rezunów do opamiętania. W spisanych „na gorąco” *Wspomnieniach* raz po raz napotykaemy na mrozące krew w żyłach opisy zbrodni. Ale to nie Antoniewicz stał się głównym twórcą obrazu polskiej ziemi skrwawionej krwią niewinnie straconych bohaterów. Zasługa to Kornela Ujejskiego, który już w 1847 roku wydał anonimowo w Paryżu *Skarga Jeremiego* zawierające m.in. wstrząsający *Chorał* ze słowami:

*Z dymem pożarów, z kurzem krwi bratniej,
Do Ciebie, panie, bije ten głos,
Skarga to straszna, jęk to ostatni,
Od takich modłów biejeje włos.
[.....]
O! Panie, Panie! ze zgrozą świata
Okropne dzieje przyniósł nam czas,
Syn zabił matkę, brat zabił brata,
Mnóstwo Kainów jest pośród nas.*

Motyw splamionej bratnią krwią ziemi odnajdujemy u wielu innych twórców. Zgliszczą dworów, zniszczone sprzęty domowe, splądrowane stodoły i stajnie, rozsypane po polach zboże a pośrodku tego wszystkiego bandy pijanych chłopów to obraz bardzo często powracający w literaturze tematycznie związanej z rabacją. Odnajdujemy go m.in. u Zygmunta Kaczkowskiego (w *Pieśniach z otchłani*) w utworach Władysława Czaplickiego, Władysława B. Koziembrodzkiego, Józefa Osieckiego, Andrzeja E. Koźmiana, Jana Zacharyasiewicza, Jadwigi Papi. W latach sześćdziesiątych XIX w., po wybuchu w zaborze rosyjskim powstania styczniowego, obraz ten został wzbogacony o kolejne ważne elementy składowe. Jeśli w 1846 roku sprawcami narodowej tragedii stali się chłopci galicyjscy, teraz, w latach 1863-64, chłopci z terenów Królestwa i Ziemi Zabrzanych odmówili udziału w wojnie narodowo-wyzwoleńczej. Jedni, jak pisała po latach Eliza Orzeszkowa, na widok zbliżających się powstańców, szczerze zamykali drzwi swoich chat. Inni, skuszeni łatwą zdobyczą, spieszyli na powstańcze pobojojiska, aby tam - niczym szakale - szukać łupu. Taki obraz straszliwego pobojojiska, z chłopami-szakalami szukającymi zdobyczy, namalował Artur Grottger w słynnym obrazie: *Ludzie czy szakale?* Pojawił się taki obraz w powstańczych powieściach Michała Bałuckiego. Taką wizją otworzył sobie drzwi do wielkiej literatury Stefan Żeromski. W ogłoszonym drukiem w 1895 roku opowiadaniu pt. *Rozdziobią nas kruki, wrony...* pokazał on pobojojisko, a na nim biednego chłopca odzierającego trupa powstańca

z ubrania. Ta wstrząsająca scena stała się swoistym symbolem czekających na uregulowanie w epoce przełomu XIX-XX w. problemów społecznych. Dzięki swej niezwyklej ekspresyjności, symbol ten przetrwał w świadomości Polaków przez wiele dziesięcioleci jako żywy wyrzut sumienia.

V. Ziemia nędzy i zamarzłych kęp

Różne były przyczyny cierpień naszych rodaków w epoce zaborów. Jedynie ich łzy były jednakowo słone i bolesne. Płynęły one w zaciszu dworów i wiejskich chałup, płynęły nad grobami pomordowanych bliskich, płynęły także w czasie, gdy wypędzano żywioł polski z rodzinnych siedzib. Znamienne, że łzy te nie kruszyły jednak polskich serc. Przeciwnie - utwierdzały je i hartowały. Bo serca polskie jednej prawdzie były wierne: że ziemia polska jest ziemią ich przodków, jest ich ziemią rodzinną. Toteż pozostawali oni wierni tej ziemi wówczas, gdy wydawała stokratne plony, ale także i wówczas, gdy skąpiła plonów, gdy była tylko i wyłącznie ziemią nędzy i zamarzłych kęp.

Okazuje się, że arkadyjska wizja polskiej ziemi, tak mocno zapisana w tradycji romantycznej, pod koniec XIX wieku otrzymała mocną przeciwwagę w obrazie apokaliptycznym: ziemi biednej, nagiej, martwej. Pojawienie się tego stereotypu wyobraźniowego wiązać należy z przemianami demograficznymi zachodzącymi na ziemiach polskich u schyłku XIX wieku. W szczególności chodziło w tym wypadku o ziemie zaboru rosyjskiego i Galicję, w Poznańskim bowiem od lat dwudziestych XIX wieku trwała praca organiczna, która wprowadziła kraj na drogę ekonomicznego rozwoju (nowoczesne formy uprawy roli przynosiły zaczęły dochody, które umożliwiły cywilizacyjny awans ludności wiejskiej). Zniesienie pańszczyzny w Galicji (w 1848) oraz w Królestwie Polskim (w 1864) doprowadziło w pierwszej kolejności do zerwania naturalnych więzi łączących od stuleci chłopskie chaty z pańskim dworem. Pozostawiona sama sobie chłopska wieś, nie znajdując nikąd pomocy, skazana została na degradację. Nieurodzajna ziemia, nie użyźniana, przestała rodzić. A tymczasem w zastraszący sposób zwiększała się liczba ludzi do wyżywienia. Przeludnienie stało się jedną z najdotkliwszych klęsk kraju. Problem ten dostrzegli przede wszystkim pisarze, którzy wywodziли się z chłopskiej warstwy. Oni byli najwierniejszymi świadkami tego, co działo się na ówczesnej wsi.

To prawda, że wizja ziemi polskiej nieczulej dla biednych, odmawiającej im chleba, pojawiła się w literaturze polskiej już w wieku XVII. O nędzy ludu pisał ks. Piotr Skarga w *Kazaniach sejmowych*: *A ona krew abo pot żywych poddanych i kmiotków, który ustawicznie bez żadnego hamowania ciecze, jakie wszytkiemu królestwu karanie gotuje? Powiedacie sami, iż nie masz państwa, w którym by bardziej poddani i oracze uciśnieni byli pod tak absolutum dominium, którego nad nimi szlachta bez żadnej prawnej przeszkody używa.* Echa tych słów pobrzmiwają stokratnym echem pod koniec XVIII wieku w pismach ks. Stanisława Staszica. W literaturze czasów narodowej niewoli wizerunek ziemi, która odmawia wykarmienia nędzarzy powraca jak owa przysłowiowa,

falszywa nuta w koncercie Jankiela. W 1856 roku Kornel Ujejski w wiersz pt. *Za służbą* oskarża:

*O ty, ziemio polska! ty zawodna!
O ty, ziemio polska! tak bogata,
Że wyżywić mogłabyś pół świata,
A dla własnych dzieci nie masz chleba!....*

Tym szlakiem idzie wyczulona na kwestię krzywdy społecznej cała gromada poetów z II połowy XIX wieku. Znamienne, że właśnie w tym czasie pojawia się cały zastęp pisarzy wywodzących się spod chłopskich strzech. Pisarze ci dostrzegają przede wszystkim obce człowiekowi oblicze ziemi. Pod ich piórem obraz ziemi-matki zostaje często zastąpiony obrazem ziemi-macochy. Zmiany te zapowiada już Jan Kasprów w cyklu sonetów *Z chatupy*, a utrwala je Władysław Orkan. To u niego raz po raz powraca obraz *krainy kęp i wiecznej nędzy, krainy kamiennej, zlodowaciałej, zimnej, kamiennej, martwej*. W 1903 roku pisarz ten ogłosił tom poezji pt. *Z tej smutnej ziemi*, w którym zawarł kilkadziesiąt utworów obrazujących kraj rodzinny: Gorce. Wizja świata Orkana z tego tomiku daleko odbiega od powszechnie przyjętej naówczas w literaturze polskiej. Poeta podkreśla przede wszystkim martwość tej ziemi, jej skalistość i bezpłodność. Znajdujemy w jego wierszach motywy ugoru, pustki, urwiska. Urodzie otaczającego świata wszędzie towarzyszy ból, głód, śmierć. W wierszu zatytułowanym: *O ziemio!* woła:

*O ziemio nędzy i zamarzłych kęp!
W łonie twym ognie gorzeją głęboko,
A pierś twa zimną i twardą opoką,
Którą lemieszem targa człowiek - sęp...*

Obraz ziemi obcej człowiekowi, kamiennej, zimnej ożywa w nowelach i powieściach tego autora, m.in. we wstrząsającym szkicu *Nad urwiskiem*, ale także w naturalistycznej powieści *Komornicy* ale także w najdojrzałszym jego dziele, w powieści pt. *W roztokach*. Śladem Orkana poszli jego „uczniowie” z tzw. „szkoły podhalańskiej”: Józef Jedlicz, Andrzej Galica, Zygmunt Lubertowicz czy też Kazimierz Laskowski. Co jednak ważne, na próżno szukać w polskiej literaturze obrazu ziemi przeklętej. Największa bieda, głód i śmierć zamieszkujących tę krainę ludzi, nie ośmieliła żadnego z poetów do wprowadzenia archetypu ziemi przeklętej. To zapewne jeden ze znaków rozpoznawczych literatury polskiej tamtych czasów.

V. Ziemia żywicielka

Staropolską proweniencję posiada inny stereotyp wyobrazeniowy: ziemi-żywicielki. Odnajdujemy go u Jana Kochanowskiego, który nie tylko głosił pochwałę *wsí spokojnej*, ale który podkreślał *pożytki* płynące z uprawy ziemi. Do tradycji Kochanowskiego odwołuje się cała gromada poetów staropolskich, którzy głosili urok życia ziemiańskiego a ziemię postrzegali jako swoją i swych poddanych żywicielkę, ze szczęśliwymi „oraczami” i „dobrym” panem, z białym dworem i krytymi słomą chatami. W II połowie XIX wieku, w literaturze

realistycznej, obraz ziemi żywicielki nabiera szczególnego wymiaru. Józef Ślimak z *Placówki* Bolesława Prusa walczy o nią z pragnącymi ją zdobyć kolonistami niemieckimi. Inni walczą o ziemię pomiędzy sobą jak to się dzieje w utworach Andrzeja Niemojewskiego (*Familia*) czy Adolfa Dygasińskiego (*Dramaty lubądzkie*). Ten stereotyp wyobrazeniowy znajduje wspaniałą realizację w tetralogii Władysława Stanisława Reymonta *Chłopi*. Zamknięta w tej powieści wizja ziemi - żywicielki jest niewątpliwie najwyższym osiągnięciem artystycznym w polskiej literaturze. Ożywa na kartach tej epopei chłopskiej wizja ziemi-Arkadii, która daje szczęście uprawiającym ją chłopom. Ale ożywa także wizja ziemi kamiennej, nieurodzajnej. Jeśli jednak u Orkana człowiek stawał się jej ofiarą, poddawał się jej, u Reymonta człowiek ziemię tę opanowuje, zmusza ją do wydania owoców. Przekonuje o tym historia Szymka Paczesia, syna Dominikowej, który własnym wysiłkiem, niby jakiś pionier z fiordów Norwegii (vide: *Błogosławieństwo ziemi* Knuta Hamsuna), zwycięsko wychodzi z zapasów z ziemią, przekształca nieurodzajny, skalisty grunt w przyjazną mu i jego rodzinie Matkę-Żywicielką.

VI. W obronie ojczystej ziemi

W dniu 15 lipca 1910 roku w Krakowie odbyły się wielkie uroczystości zorganizowane w 500-ną rocznicę zwycięstwa wojsk polskich nad krzyżackimi pod Grunwaldem. Centralnym punktem obchodów było odsłonięcie na placu Matejki Pomnika Grunwaldzkiego, ufundowanego przez Ignacego Jana Paderewskiego, wielkiego kompozytora i wirtuoza, a wykonanego przez rzeźbiarza Antoniego Wiwulskiego. Historycy podają, że w uroczystości tej uczestniczyło ok. 150 tysięcy Polaków przybyłych ze wszystkich trzech zaborów. Połączone chóry z Galicji, Królestwa, Śląska i Poznańskiego w liczbie ok. 600 śpiewaków wykonały po raz pierwszy publicznie *Rotę* Marii Konopnickiej, do której melodię napisał Feliks Nowowiejski. Kompozytor, będący w owym czasie prezesem krakowskiego Towarzystwa Muzycznego, dyrygował chórmi.

Od tej chwili rozpoczęła się wielka sława pieśni. Jej niezwykła popularność związana jest bezpośrednio z przywołaną tu dramatyczną walką Polaków z Poznańskiego o ziemię. Szybko jednak zyskała nowe znaczenie: wezwania do obrony każdej grudki polskiej ziemi, tej spod Prusaka jak i spod Moskala. Wezwania w obronie polskiej ziemi ale i polskiej mowy. To dlatego pieśń tak szybko stała się „własnością” wszystkich Polaków. To dlatego pieśń owa, zaczynająca się od słów:

*Nie rzucim ziemi, skąd nasz ród,
Nie damy pogrześć mowy!
Polski my naród, polski lud,
Królewski szczep Piastowy.
Nie damy, by nas zniemczył wróg.
Tak nam dopomóż Bóg!*

stała się hymnem sokolstwa polskiego ale także rodzącego się w drugim dziesiątku lat XX wieku polskiego skautingu. To dlatego zagrzewała ona Polaków walczących na frontach I wojny światowej i zaliczona została

do „żelaznego” repertuaru śpiewnika narodowego. To dlatego w okresie dwudziestolecia międzywojennego zgłoszono jej kandydaturę do hymnu narodowego, to dlatego można ją usłyszeć także i dzisiaj.

Jedną z przyczyn niezwyklej popularności tej pieśni przywołałem w niniejszym wykładzie. Jestem przekonany, że właśnie w tych prostych słowach: *Nie rzucim ziemi...* odżyła bogata symbolika ziemi, jaką ukształtował wiek XIX, wiek narodowej niewoli, ale i wiek powstańczych zrywów, wiek spiskowców i wygnańców, ale zarazem - wiek tułaczy i wielkich marzycieli. Wiek, w którym naród polski szukał swojej tożsamości, budował swoją historyczną świadomość. Wiek, w którym przy narodowym stole zasiadać zaczęli wreszcie także przedstawiciele warstw tzw. niehistorycznych. Zdecydowana większość Polaków z epoki rozbiorów nie zamierzała porzucić ojczyźnej ziemi. Zdecydowana ich większość zamierzała o tę ziemię walczyć i jej bronić. I tak też się stało w czasie Wielkiej Wojny, która po 123 latach przyniosła im wolność, gdy ziemia święta, ziemia grobów i krzyży, stała się przynajmniej na kilkanaście lat normalną, polską ziemią. Wraz z wybuchem II wojny światowej na nowo przeciw odżyła dawna symbolika ziemi. Więcej - wzbogacona została teraz o nowe znaczenia. Nasycona krwią przelaną w jej obronie stawała się na nowo ziemią świętą, ziemią cmentarną. Tak ją widzieli głównie ci, których wywieziono do *innego świata* (Gustaw Herling-Grudziński), na nieludzką ziemię syberyjską, bądź też - którzy trafili w piaski afrykańskiej pustyni, do norweskich fiordów, którym przyszło przelewać krew pod Monte Cassino i w tylu innych miejscach świata. Tak ją widzieli ci, których zmuszono do opuszczenia ziemi ojców i przeniesienia się na tzw. ziemię odzyskaną. Dla nich, ale i dla wielu tysięcy innych wygnańców, ziemia polska pozostała ziemią-matką. Ziemią ukochaną. Ziemią świętą. Ale nie tylko taką. Także ziemią umęczoną, ziemią wydaną na łup niemieckich a potem sowieckich okupantów. Analiza tej nowej symboliki polskiej ziemi, równie skomplikowanej, jak ta z epoki zaborów, przerasta już jednak ramy tego wykładu.

Wystąpienie przewodniczącej Uczelnianej Rady Samorządu Studentów Elżbiety Kornalskiej

Mam ogromny zaszczyt, jako przewodnicząca Uczelnianej Rady Samorządu Studentów (URSS), zabrać głos podczas uroczystości inauguracyjnej 54. rok akademicki w murach Akademii Rolniczej imienia Hugona Kołłątaja w Krakowie. Jest mi niezmiernie miło, iż stojąc przed Państwem mogę reprezentować 13 tysięczną społeczność studencką. Czuję ogromną odpowiedzialność wynikającą z podjęcia tego zaszczytnego zadania. Tym bardziej, iż jest to szczególna inauguracja ze względu na okoliczności związane z wprowadzeniem studiów dwustopniowych oraz przyszłą zmianą nazwy Uczelni.

Dzień inauguracji roku akademickiego jest szczególnym wydarzeniem zarówno dla władz Uczelni, pracowników naukowo-dydaktycznych jak i studentów. Ten dzień zostanie zapamiętany przede wszystkim przez

studentów pierwszego roku. To właśnie do Was, koleżanki i koledzy, pragnę skierować swoje słowa i przedstawić strukturę oraz zadania naszego Samorządu.

Najwyższym organem samorządu studentów jest Uczelniana Rada Samorządu Studentów, w skład której wchodzi delegaci wydziałowych Rad Samorządu Studentów, istniejących i działających przy każdym wydziale.

URSS działa na podstawie regulaminu zatwierdzonego przez Senat AR. Jest jedynym reprezentantem studentów współpracującym z władzami Uczelni we wszystkich sprawach, które ich dotyczą. Ponadto: organizuje i koordynuje działania studentów, ich grup, klubów itp., udziela informacji dotyczących pomocy materialnej (stypendiów socjalnych, zapomóg) oraz kredytów studenckich, jest współorganizatorem wielu imprez studenckich, współpracuje z organizacjami pozarządowymi, organizuje akcje charytatywne i coroczną akcję oddawania krwi.

Wszystkie wymienione przeze mnie zadania są realizowane dzięki działającym w URSS koleżankom i kolegom, studentom zrzeszającym się w komisjach: Socjalno-Bytowej, Kultury, Statutowo- Prawnej, Komisji ds. Kontaktów i Współpracy z Zagranicą, Komisji ds. Promocji oraz niedawno powstałej Komisji ds. Studenckiego Ruchu Naukowego.

Poza tym od wielu lat przy Samorządzie aktywnie działa Studenckie Koło Przyjaciół Dzieci, skupiające wolontariuszy niosących pomoc wychowankom placówek opiekuńczo- wychowawczych oraz dzieciom z rodzin patologicznych i świetlic środowiskowych.

URSS może pochwalić się znaczącymi osiągnięciami w skali uczelni krakowskich oraz całej Polski. Od wielu lat współpracujemy z Fundacją Wspierania Młodzieży Wiejskiej im. Zofii i Władysława Pokusów. Jesteśmy organizatorem ogólnokrajowych konferencji tematycznych, od zeszłego roku organizujemy obóz adaptacyjny dla studentów I-go roku.

W najbliższym, ale najważniejszym otoczeniu jakim jest Uczelnia, Samorząd bierze udział w tworzeniu oraz opiniowaniu aktów normatywnych dotyczących studentów, a także uczestniczy w pracach Senatu AR i rad wydziałów. Wszelkie ustalenia dotyczące studentów są podejmowane z udziałem naszych przedstawicieli.

Współpracujemy z Parlamentem Studentów RP, a poprzez Porozumienie Samorządów Studentów Uczelni Krakowskich także z innymi samorządami uczelnianymi w Krakowie, wśród których nasza praca zyskała uznanie. Dowodem na to był poprzedni rok akademicki. Wówczas to przewodniczącym PSSUK był student AR. Jego spostrzeżenia i doświadczenie wniosły wiele istotnych działań, które przyczyniły się do rozwoju samorządności studenckiej. Nie ukrywam, że było to dla nas ogromne wyróżnienie, a jeszcze bardziej cieszy mnie fakt, iż nasze myślenie o pracy społecznej idzie w tym samym kierunku, co myślenie władz miasta i Uczelni.

W URSS każdego roku staramy się dopracowywać i usprawniać struktury oraz sposoby działania celem uzyskiwania jak najlepszych wyników. Odbywa się to dzięki porozumieniu i współpracy z władzami Uczelni, za co pragnę bardzo serdecznie podziękować w imieniu własnym i ustępującego przewodniczącego samorządu oraz PSSUK kolegi Krzysztofa Kłęczara.

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

Czuję dumę i radość przejmując obowiązki przewodniczącej URSS, a jednocześnie obawę, gdyż mam świadomość, że działania, nad którymi pracujemy są skierowane do przyszłych pokoleń. W związku z tym wszelkie podejmowane przez nas decyzje muszą być przemyślane i uwzględniać przede wszystkim dobro przyszłych studentów oraz nauczycieli akademickich w myśl słów polskiego pisarza, publicysty i działacza społecznego Pawła Hulki-Laskowskiego:

„Dbaj nie o ludzkość, nie o naród, nie o stronnictwo, ale o człowieka. Kto daje ojczyźnie, daje samemu sobie. Ojczyzna potrzebuje owoców twojej pracy, ale bardziej potrzebuje ciebie samego”.

Dla nas działaczy samorządowych najbliższą Ojczyzną jest Macierzysta Uczelnia, dla której poświęcamy tak wiele czasu, a każdy z nas włączając się w działalność daje część siebie samego.

Koleżanki, Koledzy. Od dziś jesteście studentami AR w Krakowie. W życiu studenckim niczym w wadze występują dwie szale: pierwsza symbolizuje wiedzę zdobywaną na studiach, druga działalność społeczną. Całkowita przewaga jednej nad drugą nigdy nie jest wskazana, choć nie ukrywam, często tak się zdarza. Nie należy jednak do tego dopuścić. Trzeba dążyć do tego, aby następowała równowaga: nauka i działalność samorządowa powinny żyć w symbiozie.

Doświadczenie, nauka i edukacja są niezmiernie ważnym czynnikiem rozwoju społeczeństwa, a odzwierciedlają to słowa Goethego, jakże dziś aktualne, choć wypowiedziane dawno. Pozwolę sobie je zacytować:

*Doświadczenie jest mistrzynią życia.
Doskonałość jest miarą nieba,
dążenie do doskonałości miarą człowieka.*

Chciałabym życzyć moim młodszym koleżankom i kolegom, aby korzystali z wielu ścieżek edukacyjnych oferowanych przez Akademię Rolniczą, gdyż jest ona Uczelnią, w której każdy z Państwa odnajdzie coś dla siebie a swoim działaniem wniesie pewien wkład w jej życie. Daje ona olbrzymie możliwości rozwijania zainteresowań, prowadzenia działalności, a przede wszystkim studiowania ze względu na tak wspaniałą, niepowtarzalnie rzadko spotykaną atmosferę i klimat nauki. Życzę, abyście odnosili wiele sukcesów w studiowaniu na, już naszej Uczelni i czerpali jak najwięcej z życia studenckiego, które w Krakowie jest szczególnie barwne.

W imieniu własnym, URSS i społeczności studenckiej bardzo serdecznie witam Państwa w naszej społeczności akademickiej, zachęcając do czynnego działania w organizacjach studenckich, a jednocześnie pragnę przekazać, iż my, Wasze starsze koleżanki i koledzy, zawsze służymy pomocną radą.

BLASKI I CIENIE KATEGORYZACJI

System finansowania jednostek badawczych, w tym także uczelni, nigdy nie był doskonały, a czasem nawet nieprawidłowy. Wynikało to z wielu przyczyn m.in. trudności w utworzeniu tzw. grup jednorodnych jednostek, wprowadzania zmiennych i często z wieloletnim opóźnieniem kontrowersyjnych kryteriów. Jednostki badawcze, a w przypadku uczelni są to wydziały, musiały przygotowywać setki stron dokumentów, wielokrotnie je poprawiać i przysyłać do Ośrodka Przetwarzania Informacji (OPI), który używając dość tajemniczego programu wprowadzał dane i przekazywał do ministerstwa. Jednak największym zaskoczeniem dla wszystkich było wprowadzenie w ostatnim roku podlegającym ocenie tzw. wskaźnika 2N dla publikacji naukowych z całego czteroletniego okresu kategoryzacji. Jakby tego było mało, listę czasopism naukowych i ich punktację dyskutowano przez wiele miesięcy już po przesłaniu sprawozdań do OPI. Wszystkie te trudności wywołały wiele dyskusji nad przyszłością nauki w środowisku akademickim w całym kraju.

Kategoryzacja za lata 2001-2004 prowadzona była od czerwca 2005 roku i teoretycznie zakończona z dniem 30 czerwca 2006 roku. Teoretycznie, ponieważ

wykaz kategorii ukazał się 22 sierpnia 2006 r. na stronach internetowych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, ale do 1 października 2006 r. uczelnie nie otrzymały zawiadomienia o wyniku oceny, a co za tym idzie informacji o wielkości dofinansowania działalności statutowej.

Według wykazu kategorii dla grupy jednostek jednorodnych N8 „Nauki rolnicze i leśne” wydziały Akademii Rolniczej w Krakowie uzyskały następującą ocenę:

Wydział	Poprzednia kategoria	Obecna kategoria
Rolniczo-Ekonomiczny	2	1
Hodowli i Biologii Zwierząt	1	1
Technologii Żywności	2	1
Agroinżynierii	3	1
Ogrodniczy	3	2
Leśny	3	2
Inżynierii Środowiska i Geodezji	3	3

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

Oceniana grupa N8 składa się z 52 jednostek, wśród których 28 należy do pierwszej kategorii (pozycje Akademii Rolniczej w Krakowie - 18, 20, 21 i 27); do drugiej kategorii zakwalifikowano 20 wydziałów (na 30 i 35 miejscu są nasze wydziały); w trzeciej kategorii znalazły się 4 uczelnie. Po dokładnej analizie wyników wszystkich uczelni można ocenić, iż nasza Akademia Rolnicza znajduje się na trzecim miejscu: po Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, Akademii Rolniczej we Wrocławiu, a przed SGGW, AR w Poznaniu, Szczecinie i Lublinie. Znacznie gorzej przedstawiają się wyniki uzyskane przez uczelnie w Bydgoszczy i Siedlcach.

Pomimo wyraźnego wzrostu kategorii dla 5 wydziałów naszej Uczelni, należy podkreślić, iż zajmują one bardzo odległe miejsca na liście, stąd też pracownicy powinni zwracać uwagę na wszystkie obszary działalności poddawane ocenie, która prawdopodobnie będzie już za dwa lata. Poza rozwojem kadry naukowej i publikowaniem wyników badań naukowych w wysoko punktowanych czasopismach, ważne są granty naukowe krajowe i wykonywane we współpracy z zagranicą,

akredytowane laboratoria oraz współpraca z przedsiębiorstwami przy wdrożeniach wyników badań.

Wydziały, które mają dobrze rozwinięte nauki podstawowe, a tym samym możliwość publikowania w czasopismach wysoko punktowanych, muszą zachęcić pracowników do wykorzystania takiej szansy. Natomiast jednostki o profilu technicznym poszerzyć zakres współpracy z gospodarką poprzez zgłoszenia patentowe i wdrożenia, co nie oznacza, że nie muszą publikować w dobrych czasopismach naukowych. Brak takich publikacji będzie przeszkodą dla rozwoju kadry naukowej, który jest także wysoko oceniany i stanowi podstawę każdej jednostki.

W ciągu wieloletniej pracy na Uczelni pisałam setki sprawozdań dla rozmaitych instytucji i poza raportami merytorycznymi z projektów badawczych, zawsze uważałam to za dodatkowy kłopot. Jednak, przykre doświadczenia ostatniej kategoryzacji wskazały, że powinniśmy nauczyć się pisania takich dokumentów, a przede wszystkim dokumentować w odpowiedni sposób wszystkie nasze osiągnięcia.

KPK

XXXI i XXXII KONKURS NA PROJEKTY BADAWCZE FINANSOWANE PRZEZ MINISTERSTWO NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

W 2006 r. na konkursy XXXI (do 31.01.2006 r.) i XXXII (do 31.07.2006 r.) złożonych zostało 117 wniosków na realizację projektów badawczych własnych, promotorskich i habilitacyjnych.

Poniższa tabela przedstawia liczbę złożonych wniosków o projekty badawcze na konkurs XXXI oraz jego wyniki.

Wydział	wnioski złożone				wnioski zatwierdzone			
	własne	habilit.	promot.	Razem	własne	habilit.	promot.	Razem
WR-E	8			8				0
WHIBZ	6	1	1	8	4			4
WIŚiG	3		2	5			1	1
WL	9			9				0
WO	7	1		8	3			3
WA	2	1	5	8			3	3
WTŻ	5	1		6	1	1		2
RAZEM	40	4	8	52	8	1	4	13

Liczba złożonych wniosków na XXXII konkurs różnicuje się w zależności od wydziałów: Wydział Rolniczo-Ekonomiczny – 15, Wydział Leśny – 11, Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt – 10, Wydział Agrotechnologii – 9, Wydział Technologii Żywności – 8, Wydział Ogrodnictwa – 7, Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji – 5. Wyniki konkursu XXXII będą znane dopiero w styczniu 2007 r. Ogółem złożono 39 wniosków o projekty ba-

dawcze własne, 8 wniosków o projekty habilitacyjne i 18 projektów promotorskich.

Dwa wnioski (Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego i Ogrodniczego) złożono na projekty specjalne, obejmujące badania naukowe lub prace rozwojowe, będące częścią międzynarodowego programu, które nie podlegają współfinansowaniu z zagranicznych środków finansowych.

mgr Elżbieta Kaczor

REKRUTACJA NA STUDIA STACJONARNE I NIESTACJONARNE PIERWSZEGO STOPNIA W ROKU AKADEMICKIM 2006/2007

Podczas rekrutacji na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia 2006/2007 w Akademii Rolniczej w Krakowie obowiązywał System Elektronicznej Rejestracji Kandydatów (ERK). Możliwość rejestracji w systemie posiadali wszyscy kandydaci, niezależnie od posiadanego obywatelstwa oraz typu uzyskanej matury. Kandydaci, którzy poprawnie zarejestrowali się w systemie otrzymywali dostęp do osobistego konta ERK, za pośrednictwem którego przekazywano informacje dotyczące kwalifikacji na studia. ERK jest uproszczoną procedurą rejestrowania kandydatów na studia w Akademii Rolniczej, podczas której wprowadzali oni tylko podstawowe dane osobowe oraz inne niezbędne w procesie kwalifikacji (np. wyniki matury), a następnie składali w wybranych jednostkach AR wygenerowane automatycznie podczas rejestracji podania wraz z dowodem opłaty za postępowanie rekrutacyjne. Pełne zestawy dokumentów wymagane były jedynie od osób zakwalifikowanych do przyjęcia na studia. Termin rejestracji na studia stacjonarne upłynął 20 lipca 2006 r. a na studia niestacjonarne 18 sierpnia 2006 r. Po tym terminie okazało się, że na kilku wydziałach limit został niewypełniony w związku z tym ogłoszono dodatkowy nabór, który obejmował na stu-

diach stacjonarnych Wydział Agrotechnologii, Kierunek Rybactwo na Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt oraz na studiach niestacjonarnych: Wydział Agrotechnologii, Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt, Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji oraz Wydział Ogrodnictwa. Ostatecznie liczba kandydatów na studia stacjonarne wyniosła 7141 osób, natomiast na studia niestacjonarne 1819 osób. Wśród kandydatów i osób przyjętych przeważały osoby z „nową maturą”. Na studiach stacjonarnych kandydaci z „nową maturą” stanowili 88,33% natomiast na studiach niestacjonarnych 69,7%. W porównaniu z ubiegłym rokiem liczba kandydatów zmalała z 9500 do 8960, to jest o 5,7%.

Najbardziej popularnym kierunkiem pod względem liczby kandydatów była Technologia Żywności i Żywności Człowieka. Liczba kandydatów na ten kierunek wyniosła 1517 osób na studiach stacjonarnych i 340 na studiach niestacjonarnych. Na drugim i trzecim miejscu na studiach stacjonarnych znalazły się: Rolnictwo - 749 kandydatów i Ochrona Środowiska - 703 kandydatów. Na studiach niestacjonarnych tuż za Technologią dużą popularnością cieszyły się kierunki: Leśnictwo – 272 kandydatów i Rolnictwo – 185 kandydatów. Biorąc pod uwagę liczbę kandydatów przypadających na jedno

Tabela 1.
Liczba kandydatów i przyjętych na I rok 2006/2007.

Lp	kierunek studiów	studia stacjonarne				studia niestacjonarne			
		kandydaci	Przyjęci	limit	Kandydaci*	kandydaci	przyjęci	limit	Kandydaci*
1.	Rolnictwo	749	180	180	4,2	185	111	150	1,2
2.	Ochrona Środowiska	703	105	105	6,7	154	84	90	1,7
3.	Zarządzanie i Marketing	644	105	105	6,1	147	90	90	1,6
4.	Zootechnika	328	210	210	1,6	109	72	150	0,7
5.	Rybactwo	110	61	60	1,8	-	-	-	-
6.	Inżynieria Środowiska	460	173	160	2,9	164	92	150	1,1
7.	Geodezja i Kartografia	681	151	150	4,5	181	134	150	1,2
8.	Leśnictwo	640	240	240	2,7	272	165	165	1,6
9.	Ogrodnictwo	450	240	240	1,9	149	142	190	0,8
10.	Technika Rolnicza i Leśna	284	180	180	1,6	118	106	120	1,0
11.	Technologia Żywności i Żywności Człowieka	1517	270	270	5,6	340	150	150	2,3
12.	Biotechnologia	575	60	60	9,6	-	-	-	-
Razem		7141	1975	1960	3,6	1819	1146	1405	1,3

* liczba kandydatów przypadająca na 1 miejsce

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

miejsce najpopularniejszym kierunkiem pozostaje nadal Biotechnologia choć liczba ta zmniejszyła się z 12,8 na 9,6 w stosunku do roku ubiegłego.

Od roku 2007 nabór w naszej Uczelni będzie prowadzony na dwa dodatkowe kierunki: Ekonomię na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym oraz Zarządzanie i Inżynierię Produkcji na Wydziale Agrotechnologii. Obecnie w Uczelni funkcjonuje siedem wydziałów i Międzywydziałowe Studium Biotechnologii. Sumarycznie

uruchomionych jest 12 kierunków i 24 specjalności.

Według danych przekazanych przez Dział Informatyczny wszystkich rejestracji w ERK odnotowano 13 160, natomiast rejestracji potwierdzonych było 8 928 (są to osoby, które złożyły dokumenty i uiściły opłatę za postępowanie rekrutacyjne). O liczbie chętnych do podjęcia studiów na AR można mówić tylko w oparciu o rejestracje potwierdzone

Tabela 2
Wykaz rejestracji w systemie ERK

Wydział	Rejestracje potwierdzone
Rolniczo – Ekonomiczny	2581
Hodowli i Biologii Zwierząt	545
Inżynierii Środowiska i Geodezji	1484
Leśny	915
Ogrodniczy	588
Agrotechnologii	383
Technologii Żywności	1857
Międzywydziałowe Studium Biotechnologii	575
RAZEM	8928

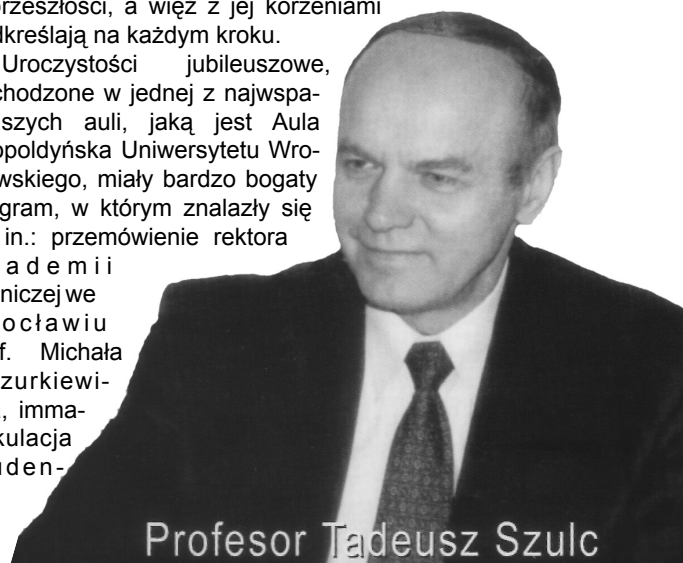
WYRÓŻNIENIA PRYZNANE PROFESOROM NASZEJ UCZELNI PRZEZ AKADEMIE ROLNICZE WE WROCŁAWIU I SZCZECINIE

55-lecie Akademii Rolniczej we Wrocławiu. Przyznanie prof. dr hab. lek. wet. Kazimierzowi Kosiniakowi-Kamyszowi medalu „Za zasługi dla Akademii Rolniczej we Wrocławiu”

W dniu 29 września 2006 r. w Akademii Rolniczej we Wrocławiu odbyła się uroczystość jubileuszowa Inauguracji Roku Akademickiego 2006/2007, rozpoczynająca 56 rok kształcenia w tej wrocławskiej uczelni. Akademia Rolnicza we Wrocławiu, wywodząca się z lwowskiego ośrodka naukowego, ma jednak znacznie dłuższe tradycje, co przy okazji obchodzonego jubileuszu należy uwzględnić, aby nie pominąć dorobku pokoleń i słynących na cały świat szkół naukowych, które rozwijały swoją działalność na polskich ziemiach wschodnich. Ogromny dorobek wraz z akademickimi tradycjami nie poszły w zapomnienie, są kontynuowane przez godnych następców, którzy zachowują pamięć

o przeszłości, a więc z jej korzeniami podkreślają na każdym kroku.

Uroczystości jubileuszowe, obchodzone w jednej z najwspanialszych auli, jaką jest Aula Leopoldyńska Uniwersytetu Wrocławskiego, miały bardzo bogaty program, w którym znalazły się m. in.: przemówienie rektora Akademii Rolniczej we Wrocławiu prof. Michała Mazurkiewicza, immatrykulacja student-

Profesor Tadeusz Szulc

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

tów, wręczenie nagród i odznaczeń zasłużonym pracownikom Akademii Rolniczej, promocje doktorskie i habilitacyjne. Kulminacyjnym punktem tej podniosłej uroczystości była ceremonia nadania tytułu doktora honoris causa prof. Tadeuszowi Szulcowi, byłemu rektorowi Akademii Rolniczej we Wrocławiu oraz sekretarzowi stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Miłym akcentem inauguracji było wyróżnienie Medalem „Za zasługi dla Akademii Rolniczej we Wrocławiu” prof. Kazimierza Kosiniaka-Kamysza kierownika Katedry Hodowli Koni Akademii Rolniczej w Krakowie, absolwenta Wydziału Medycyny Weterynaryjnej, ówczesnej Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu.

Obie nasze uczelnie od lat wiążą więzi, zarówno na polu badań naukowych, jak i współpracy międzynarodowej, co dało podstawę znaczącego rozwoju i pozycji na forum nauki światowej w obrębie nauk rolniczych

i weterynaryjnych. W obchodach jubileuszowych wrocławskiej Akademii Rolniczej uczestniczyli przedstawiciele Akademii Rolniczej w Krakowie z rektorem prof. Januszem Żmiją na czele.

Wyróżnienie medalem „Zasłużony dla Akademii Rolniczej w Szczecinie” prof. dr hab. Jana Szarka z Katedry Hodowli Bydła

26 czerwca 2006 r. Senat szczecińskiej Akademii Rolniczej w uznaniu zasług przyznał prof. Janowi Szarkowi medal „Zasłużony dla Akademii Rolniczej w Szczecinie”. Medal został wręczony przez rektora prof. Jana Dawidowskiego w czasie uroczystej inauguracji roku akademickiego 2006/2007 w dniu 2 października br.

NOMINACJE PROFESORSKIE

Prof. dr hab. Anna Maria Barszcz
Katedra Użytkowania Lasu i Drewna
Wydział Leśny

Profesor Anna Maria Barszcz urodziła się 22.07.1948 r. w Miechowie. Studia na Wydziale Leśnym Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie ukończyła w 1971 r., uzyskując dyplom mgr inż. leśnictwa w zakresie gospodarki leśnej. Stopień naukowy doktora nauk leśnych (1982r.) otrzymała na podstawie pracy doktorskiej pt.: „Ocena sortymentowej struktury surowca drzewnego według metod kołowych i relaskopowych powierzchni próbnych na przykładzie Leśnictwa Kop-

ciowa w LZD w Krynicy”. Stopień doktora habilitowanego nauk leśnych w zakresie leśnictwa – użytkowania lasu uzyskała w 1995 roku, przedstawiając rozprawę habilitacyjną pt.: „Ocena jakości surowca drzewnego i zmienności wad drewna w rębnych drzewostanach świerkowych na terenie Beskidów”. Dnia 30 maja 2006 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał jej tytuł naukowy profesora nauk leśnych.

Po ukończeniu studiów, w latach 1971-73, prof. A. Barszcz pracowała w Okręgowym Przedsiębiorstwie Przemysłu Drzewnego w Krakowie, na stanowisku referenta ds. ekonomicznych. Od 1 października 1973 r. rozpoczęła pracę w Akademii Rolniczej w Krakowie, na Wydziale Leśnym, w Instytucie Użytkowania Lasu i Inżynierii Leśnej (obecnie Katedra Użytkowania Lasu i Drewna) jako asystent stażysta. Pracując stale w tej samej Katedrze, zajmowała kolejno stanowiska: asystenta (1974 – 77), starszego asystenta (1977 – 83), adiunkta (1983 – 2002) oraz profesora nadzwyczajnego AR (od 2002 r.). Prof. Anna Barszcz odbyła staże naukowe krajowe i zagraniczne: w Leśnym Zakładzie Doświadczalnym w Krynicy (1981), w Norwegii (1994), w Czechach (2001), w Finlandii (2002) oraz 6-tygodniowe szkolenie w Anglii z zakresu zarządzania gospodarką leśną (1993 - Certyfikat Sparsholt College, Winchester).

Główne dziedziny zainteresowań naukowych prof. A. Barszcz podzielić można na dwie sfery: właściwości drewna i jakość surowca drzewnego oraz uboczna produkcja leśna. Prace badawcze dotyczą tematyki jakości

drewna w aspekcie jego cech oraz struktury sortymentowej surowca drzewnego, wad drewna w nawiązaniu do czynników warunkujących ich powstawanie i rozwój, normalizacji w drzewnictwie oraz badań zasobności i cech charakterystycznych naturalnych zasobów gatunków owocodajnych runa leśnego, wpływu skażeń przemysłowych na skład chemiczny i wartość użytkową owoców wybranych gatunków leśnych a także znaczenia zbioru plodów runa leśnego dla kondycji finansowej gospodarstw domowych w Polsce. Wyniki badań przeprowadzonych w ramach rozprawy habilitacyjnej mogą być w praktyce wykorzystane do konstrukcji tablic do klasyfikacji surowca świerkowego oraz podstawą do modelowania jakości drewna poprzez zabiegi pielęgnacyjne w drzewostanach.

Na dorobek naukowy prof. Anny Barszcz składa się 110 pozycji, w tym 70 prac opublikowanych. Jest autorką licznych ekspertyz, opinii naukowych projektów badawczych KBN, recenzji wydawniczych publikacji krajowych i zagranicznych oraz projektów polskich norm. Do ważniejszych prac naukowych, które ukazały się ostatnio w druku można zaliczyć: *The variability of sizes of knots and their relation to location on stems in spruce timber from thinned stands. Forestry, Sci.Pap. Agric. Univ. Pozn. 1999*, *The dependency of the quality and size structure and of the value of timber on the origin and age of stands. EJPAU, Ser. Forestry (2004)*, *Comparative research on the quality of spruce timber from stands which differ in the character of forest management in the region of Żywiecczyzna. Forestry, Sci.Pap. Agric. Univ. Pozn. 2004*, *The influence of harvesting of non-wood forest products on the economic situation of households in Poland. EJPAU, Ser. Forestry, 2006*.

Na macierzystym wydziale prof. A. Barszcz prowadzi wykłady z przedmiotów: *Nauka o Surowcach Leśnych, Drewnoznawstwo i Podstawy Konserwacji Drewna* (łącznie 7 kursów akademickich na dwu specjalnościach oraz studiach niestacjonarnych), a także wykłada na studiach podyplomowych oraz na innych wydziałach Akademii Rolniczej. Jest autorką 3 filmów dydaktycznych.

Prof. A. Barszcz była promotorem 2 ukończonych przewodów doktorskich oraz opiekunem naukowym 28 prac magisterskich i 16 prac inżynierskich. Wykonała recenzje 5 rozpraw doktorskich z kraju i zagranicy oraz 1 rozprawy i dorobku habilitacyjnego. Była kierownikiem jednego grantu KBN, w latach 2001-2004.

Współpracuje z naukowymi placówkami zagranicznymi: z Norweskim Leśnym Instytutem Badawczym w As, z Czeskim Uniwersytetem Rolniczym, Wydziałem Leśnym w Pradze, z Wydziałem Leśnym Uniwersytetu w Joensuu w Finlandii, biorąc udział w międzynarodowych warsztatach naukowych oraz publikując wraz z partnerami zagranicznymi wyniki wspólnych badań.

Z zakresu działalności dla praktyki jest współautorką wniosków o uznanie drzew jako pomników przyrody oraz zaleceń dotyczących ich ochrony i zabezpieczenia, autorką artykułów dyskusyjnych nad wdrażaniem norm do klasyfikacji drewna okrągłego, współautorką instrukcji do określania struktury sortymentowej su-

rowca drzewnego na pniu zastosowaniem relaskopu; prowadziła również szkolenia dla praktyków z zakresu zasad klasyfikacji materiałów tarcznych.

Prof. Anna Barszcz pracuje w licznych komisjach wydziałowych i uczelnianych, m.in. była przewodniczącą Wydziałowej Komisji Wyborczej (dwie kadencje, w latach 1996-2002), członkiem Uczelnianej Komisji Wyborczej (1999-2002), członkiem Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej (1996), członkiem Senackiej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów (1996-99), członkiem Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów (1999-2002) oraz zastępcą przewodniczącego Senackiej Komisji Dyscyplinarnej dla Pracowników (2002-05). W latach 2002-06 pracowała w Uczelnianej Komisji NSZZ Solidarność. Obecnie pełni funkcję przewodniczącej Wydziałowej Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich, jest również rzecznikiem dyscyplinarnym Rektora AR ds. studentów i doktorantów. Od 1970 r. jest członkiem Polskiego Towarzystwa Leśnego.

Za osiągnięcia naukowe i działalność dydaktyczną otrzymywała nagrody rektora AR: cztery nagrody indywidualne III stopnia oraz dwie nagrody indywidualne II stopnia. W 2000r. Prezydent RP nadał jej Złoty Krzyż Zasługi.

Prof. dr hab. Jarosław Frączek
Katedra Inżynierii Mechanicznej i Agrofizyki
Wydział Agrotechnologii

Profesor Jarosław Frączek urodził się 11 grudnia 1953 r. w Krakowie. W 1977 r. ukończył studia na Wydziale Maszyn Górniczych i Hutniczych Akademii Górniczo-Hutniczej uzyskując tytuł magistra inżyniera mechanika ze specjalnością *systemy i urządzenia energetyczne*. Po studiach podjął pracę w Przedsiębiorstwie Robót Inżynierskich Budostal 5 w Krakowie na stanowisku mistrza ds. remontów maszyn ciężkich. W październiku 1979 r. został zatrudniony w Instytucie Mechanizacji i Energetyki Rolnictwa na stanowisku asystenta, a później starszego asystenta. W 1988 r. na Wydziale Techniki i Energetyki Rolnictwa obronił pracę doktorską i uzyskał stopień naukowy doktora nauk rolniczych w zakresie techniki rolniczej. W 1999 r. w Zeszytach Naukowych AR w Krakowie opublikował rozprawę habilitacyjną pt. „*Tarcie ziarnistych materia-*

tów roślinnych". Przewód habilitacyjny został przeprowadzony na Wydziale Techniki i Energetyki Rolnictwa a w 1999 r. Rada Wydziału nadała mu stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie inżynierii rolniczej – agrofizyki. W dniu 8 czerwca 2006 r. prezydent RP nadał mu tytuł naukowy profesora nauk rolniczych.

W latach 1988 - 2005 prof. Jarosław Frączek był zatrudniony na stanowisku adiunkta w Katedrze Podstaw Budowy Maszyn. W maju 2005 r. został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego AR w Krakowie w Katedrze Inżynierii Mechanicznej i Agrofizyki.

W początkowym okresie pracy naukowej zajmował się badaniami dotyczącymi ergonomii. W dalszym okresie jego zainteresowania ukierunkowały się w stronę agrofizyki, a szczególnie fizycznych właściwości ziarnistych materiałów roślinnych. Uczestniczył w badaniach mających na celu ocenę właściwości fizycznych zbóż w aspekcie związków występujących w układzie maszyna-roślina (realizowanych m.in. w ramach grantu „Opracowanie zasad zbioru zbóż nasiennej”) oraz uszkodzeń mechanicznych ziarna w procesach czyszczenia i sortowania. Od roku 1994 rozpoczął badania procesu tarcia ziarnistych materiałów roślinnych. W oparciu o analizę kontaktu ślizgowego pojedynczych mikronierówności powierzchni materiału roślinnego i konstrukcyjnego oraz wzór Erlanga dla „urodzin i śmierci” opracował matematyczny model pozwalający na wyznaczenie siły nośnej i siły tarcia (*Modelling of the external friction kinetic process in plant materials. Part III. Mathematical model Annual Review of Agric. Engin., 1996/1*). Bazując na mechaniczno-molekularnej teorii tarcia Kragielskiego przeanalizował również szeroko zagadnienie interakcji pojedynczych mikronierówności powierzchni podczas tarcia ślizgowego (*Interaction of individual surface microridges in the course of friction between construction walls and plant material, International Agrophysics, 1999/13*). Badania procesu tarcia prowadził w ramach projektu dofinansowanego przez KBN „Analiza teoretyczno-doświadczalna tarcia materiałów roślinnych”. Jest autorem lub współautorem wielu oryginalnych, nowoczesnych metod pomiaru i stanowisk pomiarowych, co sprawiło, że jako główny wykonawca został włączony do szeroko zakrojonego projektu badawczego „Standaryzacja metod pomiaru właściwości fizyczno-mechanicznych roślinnych materiałów ziarnistych”.

Obecnie kontynuuje prace mieszczące się w obszarze techniki rolniczej - agrofizyki i dotyczące m.in. modelowania i prognozowania zjawisk i procesów technologicznych. Szczególną uwagę poświęcił badaniom wykorzystującym komputerową analizę obrazu. Dotyczy to sposobów wykorzystania cyfrowej analizy obrazu DIA (Digital Image Analysis) w badaniach podstawowych właściwości fizycznych oraz przy ocenie przebiegu procesów technologicznych (np. procesów cieplnych w przetwórstwie warzyw wysokouwodnionych). Za najważniejsze publikacje z tego obszaru działalności naukowej należy uznać: *Simulation of heat and moisture transfer in the greenhouse substrate due to a heating system by buried*

pipes (Biosystems Engineering, 2005) oraz *Effect of seed coat thickness on seed hardness* (Canadian Biosystems Engineering, 2005). Jego dorobek naukowy obejmuje łącznie ok. 150 pozycji, z czego ponad 60 to oryginalne prace twórcze. Jest autorem i współautorem 2 monografii i skryptu „Mechaniczne układy napędowe w maszynach rolniczych (zasady projektowania)”.

Prof. Jarosław Frączek kierował dwoma grantami promotorskimi („Wpływ grubości okrywy owocowo-nasiennej na twardość roślinnych materiałów ziarnistych” i „Określenie liczby punktów styku i powierzchni kontaktu między nasionami”) oraz realizuje obecnie grant promotorski „Wybrane właściwości fizyczne ścinków wierzby energetycznej”.

Jest przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego cyklicznej konferencji naukowej „Agrofizyka w badaniach surowców i produktów rolniczych”. Był recenzentem w dwóch przewodach habilitacyjnych oraz wykonał trzy recenzje wydawnicze prac habilitacyjnych. Jest recenzentem w wielu czasopismach o dużym obiegu, m.in. w Inżynierii Rolniczej, International Agrophysics, Acta Agrophysica oraz Canadian Biosystems Engineering.

Jest promotorem dwóch ukończonych i jednej realizowanej rozprawy doktorskiej. Kieruje zespołem młodych pracowników nauki, którzy realizują swe prace w zakresie agrofizyki. Nadzoruje merytorycznie prace prowadzone w laboratorium fotooptycznym. Był wielokrotnie członkiem komisji oceniającej wystąpienia studentów na sesjach kół naukowych.

Na Wydziale Agrotechnologii prowadzi obecnie m.in. seminaria dyplomowe oraz wykłady z przedmiotów: *Napęd i sterowanie hydrauliczne, Maszyny i urządzenia przepływowe, Projektowanie maszyn rolniczych, Mechanika i wytrzymałość materiałów*.

Od 2001 roku pełni funkcję kierownika Zakładu Techniki Rolniczej w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Sączu. Współuczestniczył w przygotowaniu programu nauczania dla specjalności Inżynieria Rolno-Spożywcza oraz opracowaniu programu studiów dla kierunku Zarządzanie i Inżynieria Produkcji. Jest członkiem Rady Programowej ds. Wydawnictw Naukowych PWSZ oraz przewodniczącym Komitetu Redakcyjnego w Instytucie Technicznym. Był i jest członkiem wielu komisji senackich i wydziałowych m.in. członkiem Senackiej Komisji ds. Inwestycji i Remontów, przewodniczącym Wydziałowej Komisji Konkursowej, członkiem Wydziałowej Komisji Dydaktycznej, przedstawicielem rektora Akademii Rolniczej w Krakowie do Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej, Polskiego Towarzystwa Agrofizycznego (gdzie pełni funkcję przewodniczącego Krakowskiego Oddziału PTA) oraz członkiem Sekcji Mechanizacji Przetwórstwa Spożywczego Komitetu Techniki Rolniczej PAN.

Za działalność naukową był wielokrotnie nagradzany nagrodami rektora AR w Krakowie oraz zespołową nagrodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Prof. dr hab. Czesław Klocek
Katedra Hodowli Trzody Chlewnej
Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt

Profesor Czesław Klocek urodził się 5 stycznia 1952 roku w Nisku (woj. podkarpackie). Studia ukończył na Wydziale Zootechnicznym Akademii Rolniczej w Krakowie w 1974 r. uzyskując tytuł magistra inżyniera zootechniki. Rozprawę doktorską pt. „Wpływ sposobu utrzymania loch w okresie ciąży i laktacji na przebieg porodu i kształtowanie się cech użytkowości rozplodowej” wykonaną pod kierunkiem prof. Jana Kaczmarczyka obronił w 1986 r. uzyskując stopień doktora nauk rolniczych. Praca została wyróżniona i nagrodzona przez Ministra Edukacji Narodowej. W 1997 r. na podstawie dorobku naukowego i rozprawy „Wpływ sposobu utrzymania loch na kształtowanie się wielkości owulacji, przeżywalność zarodków oraz śmiertelność okołoporodową prosiąt” decyzją Rady Wydziału Zootechnicznego Akademii Rolniczej w Krakowie otrzymał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie zootechniki – hodowli zwierząt.

Bezpośrednio po studiach podjął pracę w Rolniczym Zakładzie Doświadczalnym Okocim w Brzesku na stanowisku specjalisty ds. naukowo-badawczych. W 1980 r. został przeniesiony na stanowisko asystenta naukowo-dydaktycznego w Zespole Hodowli Trzody Chlewnej Instytutu Hodowli i Technologii Produkcji Zwierzęcej Akademii Rolniczej, w 1983 r. został mianowany starszym asystentem, a w 1986 adiunktem. Od 2003 r. jest zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Hodowli Trzody Chlewnej. W maju 2006 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał mu tytuł naukowy profesora nauk rolniczych.

Odbył staże naukowe u prof. E. Lindemanna w Instytucie Technologii Chowu Zwierząt na Uniwersytecie Humboldta w Berlinie, w Centralnym Ośrodku Hybrydyzacji Instytutu Zootechniki w Pawłowicach oraz u prof. Ernsta Kalma w Instytucie Hodowli i Chowu Zwierząt Uniwersytetu Christiana Albrechta w Kilonii jako stypendysta Fundacji Humboldta.

Zainteresowania naukowe prof. Czesława Klocka skupiają się na problematyce wpływu warunków

środowiska chowu na kształtowanie cech produkcyjnych świń, szczególnie rozplodowych u loch. Zwraca uwagę na potrzebę zapewnienia zwierzętom takich warunków utrzymania, które umożliwiają im realizację naturalnych form zachowania i są zgodne z wymogami dobrostanu. Jest zwolennikiem naturalnego stymulowania produktywności zwierząt poprzez dostosowanie warunków chowu do aktualnych wymogów zwierząt. Dużo uwagi poświęca specyfice okresu okołoporodowego u loch, czynnikiem kształtującym przebieg porodu i wyniki odchowu prosiąt. Podjęte na Uniwersytecie w Kilonii badania nad zależnościami pomiędzy genotypem, sposobem utrzymania i kształtowaniem cech rozplodowych u loch rozszerzył o parametry fizjologiczne i badanie zależności hierarchicznych w stadzie.

Dorobek naukowy prof. Czesława Klocka obejmuje autorstwo lub współautorstwo 103 oryginalnych prac naukowych drukowanych w *Annals of Animal Science*, *Polish Journal of Food and Nutrition Sciences*, *Züchtungskunde*, *Medycyna Weterynaryjna*, *Acta Agraria et Silvestria*, *Animal Biology* i in., a także 98 doniesień na konferencje krajowe i zagraniczne, 72 prace popularnonaukowe i wdrożeniowe, współautorstwo skryptu oraz szereg opracowań nie publikowanych.

Prowadzone zajęcia dydaktyczne obejmują wykłady, ćwiczenia, seminaria i elektywy z zakresu *hodowli i chowu trzody chlewnej oraz ustawodawstwa zootechnicznego* dla studentów Wydziałów Hodowli i Biologii Zwierząt, Rolniczo-Ekonomicznego, Agrotechnologii i Inżynierii oraz liczne wykłady i szkolenia dla rolników i doradców ODR.

Prof. Cz. Klocek był promotorem dwóch zakończonych przewodów doktorskich. Pod jego kierunkiem studenci wykonali 33 prace magisterskie i 21 prac inżynierskich. Wielokrotnie był opiekunem praktyk studenckich w kraju i za granicą. Brał udział w pracach jury Olimpiad Wiedzy i Umiejętności Rolniczych.

Aktywnie uczestniczy w pracach komisji wydziałowych (ds. Dydaktycznych i Studenckich, Organizacji i Rozwoju, Nagród i Odznaczeń, Konkursów na Stanowisko Asystenta oraz Oceny Nauczycieli Akademickich) a także uczelnianych (Budżetowej i Wyborczej). Pełnił funkcję Sekretarza Podzespołu Ekspertów ds. Zootechniki przy Ministerstwie Rolnictwa, był członkiem Kolegium Redakcyjnego *Electronic Journal of Polish Agricultural Universities (EJPAU)* Należy do Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego (PTZ) i *Societas Humboldtiana Polonorum*. Kierował dwoma tematami badawczymi w ramach CPBR, a także dwoma projektami badawczymi KBN. W obecnej kadencji (2005-2008) pełni funkcję Prodziekana ds. Organizacji i Rozwoju Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt.

Za działalność naukową otrzymał nagrodę indywidualną MEN, wielokrotnie nagrody indywidualne i zespołowe JM Rektora Akademii Rolniczej, oraz został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi.

WSPOMNIENIA

Prof. dr hab. inż. Władysław Bala **13.07.1919 - 11.07.2006**

W dniu 21 lipca 2006 r. na Cmentarzu Rakowickim, rodzina oraz liczne grono kolegów, przyjaciół i współpracowników pożegnało profesora Władysława Bałę, który zmarł na dwa dni przed swoimi 87-mymi urodziny. W imieniu społeczności akademickiej Akademii Rolniczej w Krakowie, zmarłego żegnali: rektor prof. Janusz Żmija, dziekan Wydziału Agrotechnologii prof. Norbert Marks oraz prof. Kazimierz Kosiniak-Kamysz.

Prof. Władysław Bala urodził się 13 lipca 1919 r. w Krakowie, w rodzinie nauczycielskiej. Szkołę średnią skończył w roku 1937 w Warszawie, uczęszczając do Liceum im. Rejtana. Następnie rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Warszawskiej, które zmuszony był przerwać z powodu wybuchu wojny. Ukończył je na Wydziale Komunikacji Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w 1949 r., uzyskując dyplom magistra inżyniera mechanika.

Okres wojny Władysław Bala spędził czynnie walcząc w szeregach Armii Krajowej. Uczestniczył w Powstaniu Warszawskim jako oficer BIP. Wojnę skończył w stopniu porucznika.

Pracę zawodową rozpoczął jako technik w wydziale technicznym m.st. Warszawy (1940-1943), następnie pracował kolejno jako: główny mechanik w Wytwórni Papierosów PMT w Krakowie (1945-1948), właściciel warsztatu mechanicznego w Krakowie (1948-1949), szef produkcji w Wytwórni Sprzętu Zootechnicznego w Krakowie (1950-1956), projektant w Biurze Projektów „Miastoprojekt” w Krakowie (1950-1955) oraz w Zakładzie Konstrukcji i Budowy Urządzeń Przemysłu Tytoniowego (1955-1961).

W 1956 r. rozpoczął pracę naukową jako starszy asystent w Zakładzie Instalacji Sanitarnych Politechniki Krakowskiej. W 1959 r. zachęcony przez prof. Franciszka Hendzla, przeszedł do pracy w ówczesnej Wyższej Szkole Rolniczej w Krakowie zyskując angaż na etacie starszego wykładowcy w Katedrze Melioracji Rolnych, na nowo powołanym Wydziale Melioracji Wodnych. Od tego czasu, cały rozwój naukowy prof. Bali związany jest z Wyższą Szkołą Rolniczą w Krakowie, późniejszą Akademią Rolniczą w Krakowie - gdzie doszedł do najwyższych godności akademickich.

W roku 1964 na Politechnice Krakowskiej obronił pracę doktorską pt. „Metoda doboru optymalnych parametrów pracy pługa do kopania rowków drenarskich - w świetle badań”, wykonaną pod kierunkiem prof. Jana Wątorskiego, zaś habilitował się w 1969 r. na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie z za-

kresu mechanizacji rolnictwa, przedstawiając rozprawę pt. „Optymalizacja aparatu obsługi technicznej maszyn melioracyjnych”.

W latach 1968-1973 pracował na etacie docenta, w 1973 r. uzyskał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a w 1985 r. tytuł profesora zwyczajnego.

Prof. W. Bala był kierownikiem powołanej w 1964 r. Pracowni Mechanizacji i Organizacji Robót Wodno-Melioracyjnych, a w latach 1969-1977 kierownikiem i twórcą Katedry Mechanizacji i Organizacji Robót Wodno-Melioracyjnych na Wydziale Melioracji Wodnych. W 1977 r. decyzją Senatu Akademii Rolniczej w Krakowie, został powołany na organizatora i dyrektora Instytutu Napraw i Organizacji Zaplecza Technicznego wraz z przeniesieniem na Wydział Techniki i Energetyki Rolnictwa.

Prof. Władysław Bala pełnił w Uczelni szereg funkcji akademickich:

- w latach 1972-1975 był prorektorem,
- w latach 1975-1977 był dziekanem Wydziału Melioracji Wodnych,
- w latach 1985-1989 był rektorem,
- w latach 1965-1972 był kierownikiem ZSZ Wydziału Melioracji Wodnych,
- w latach 1956-1976 był redaktorem ZN WSR w Krakowie, s. Melioracje,
- w latach 1981-1989 był redaktorem ZN AR w Krakowie, s. Mechanizacja.

Zainteresowania naukowe Profesora koncentrowały się na problemach technologii i organizacji zmechanizowanych robót wodno-melioracyjnych, organizacji zaplecza technicznego w rolnictwie, organizacji napraw maszyn i urządzeń technicznych, niezawodności urządzeń technicznych.

Prof. W. Bala był autorem 136 publikacji, w tym 75 naukowych i 8 podręczników. Był również promotorem w 10-ciu przewodach doktorskich oraz wypromował 151 magistrów.

Profesor był aktywnym uczestnikiem ruchu naukowego i naukowo-technicznego, honorowym członkiem Komitetu Techniki Rolniczej Polskiej Akademii Nauk, działał w komitetach PAN-owskich, takich jak Komitet Melioracji, czy Komitet Eksploatacji Majątku Trwałego. Był aktywnym uczestnikiem ruchu NOT-owskiego, przewodniczącym Komisji Mechanizacji Robót przy Zarządzie Głównym SITWM w Warszawie, pełnił funkcję prezesa Polskiego Towarzystwa Melioracyjnego. Prof. W. Bala działał również w ruch społecznym. Był prezesem Koła Związku Kombatantów i Koła Byłych Więźniów Politycznych przy krakowskim Oddziale PAN oraz członkiem Zarządu Okręgu tego Związku.

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

Za swoją działalność i pracę został odznaczony wieloma odznaczeniami państwowymi, bojowymi, społecznymi i resortowymi: Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą, Krzyżem Kawalerskim OOP, Krzyżem Walecznych, Brązowym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Warszawskim Krzyżem Powstańczym, Krzyżem Partyzanckim, tytułem honorowym „Zasłużony Nauczyciel PRL”, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem Zwycięstwa i Wolności, Srebrnym i Brązowym Medalem za Zasługi dla Obronności Kraju, Medalem 30 i 40-lecia Polski Ludowej, Złotą Odznaką ZNP, Złotą Odznaką Honorową NOT, Złotą Odznaką SITWM oraz

11 odznaczeniami resortowymi. Został wyróżniony wpisem do Księgi Honorowej Zasłużonych Ludzi Ziemi Krakowskiej oraz Złotej Księgi dla Dzielnicy Kraków-Krowodrza. Posiadał Medal im. Michała Oczapowskiego. Był wyróżniony 11-krotnie nagrodami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministra Edukacji Narodowej.

Wraz z odejściem Profesora Władysława Bali nauka polska straciła wybitnego uczonego, organizatora, człowieka. Nigdy Go nie zapomnimy!

Prof. dr hab. Jerzy Gruszczyński

JUBILEUSZ 50-LECIA KATEDRY STATYSTYKI MATEMATYCZNEJ

W 2006 roku mija pół wieku od momentu powołania Katedry Statystyki Matematycznej na ówczesnym Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie. Początki Katedry są związane z osobą profesora Stefana Schmidta (1889-1977), który był jej założycielem i pierwszym kierownikiem. Prof. S. Schmidt był uczonym wielkiego formatu. W swych zainteresowaniach naukowych sięgał po zagadnienia z zakresu ekonomiki rolnictwa, a także zajmował się metodologią badań statystycznych. Łączył problematykę ekonometrii oraz biometrii, stąd uchodził za prekursora agroekonometrii. Przed wojną był kierownikiem Katedry Ekonomiki Rolniczej Uniwersytetu Jagiellońskiego, zaś po wojnie w latach 1945-1947 sprawował urząd dziekana tegoż wydziału. Jest autorem około 200 prac naukowych, w tym również dwutomowego podręcznika pt. „Zastosowanie metod statystycznych w zootechnice” wydanego przez PWRiL w 1964 r.

Od czasu przejścia prof. Schmidta na emeryturę w 1960 r., do 1964 r. opiekę nad Katedrą sprawował ówczesny kierownik Katedry Ekonomiki Politycznej prof. Jan Czarkowski. W 1964 r. po habilitacji, Katedrę objął doc. Jan Pocięj (1916-2005), który kierował jednostką do 1987 roku. Po tym okresie, ze względu na brak następcy ze stopniem doktora habilitowanego, opiekę nad jednostką przejął ówczesny kierownik Katedry Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa prof. Eugeniusz Otoliński.

W 1992 r. do AR przeszedł z AE w Krakowie dr hab. Karol Kukuła, którego rektor mianował profesorem nadzwyczajnym oraz powierzył mu

kierownictwo jednostki (wówczas jeszcze Zakładu Statystyki Matematycznej). Profesor pozostaje na tym stanowisku do chwili obecnej. W 2003 r. Karol Kukuła otrzymał tytuł profesora zaś jednostka, którą kieruje, z powrotem przemianowana została w Katedrę. Ostatnie czternaście lat (1992-2006) to okres dynamicznego rozwoju Katedry, tak pod względem kadrowym jak i naukowym oraz dydaktycznym. Z wydawnictw należy wspomnieć o dwóch pozycjach monograficznych profesora: „Statystyczne metody analizy struktur ekonomicznych”, Wyd. Edukacyjne Kraków, 1996 oraz „Metoda unitaryzacji zerowanej”, PWN Warszawa, 2000. Ukazało się po kilka wydań podręczników o zasięgu ogólnokrajowym (wydawnictwa PWN) z zakresu statystyki, ekonometrii oraz badań operacyjnych. Ich autorem lub współautorem jest profesor Kukuła. Nastąpiła stabilizacja stanu kadrowego oraz jej rozwój naukowy, co uwidoczniło się awansami zawodowymi w postaci 9-ciu doktorów wypromowanych w Katedrze. Jej pracownicy biorą udział w licznych programach naukowo-badawczych, opracowaniach, wydawnictwach oraz inicjatywach o charakterze pozauczelnianym.

Ukoronowanie obchodów jubileuszowych stanowiła międzynarodowa konferencja naukowa nt. „Statystyka na usługach gospodarki żywnościowej” zorganizowana w Kamienicy w dniach 20-22 września 2006 r. Przedstawione 50 referatów na 50-lecie Katedry, opublikowane zostaną w specjalnym wydaniu Acta Agraria et Silvestria, vol. XLVII.

Prof. dr hab. Karol Kukuła

KONFERENCJE, SEMINARIA, WARSZTATY

III Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Użytkowanie maszyn leśnych – badania naukowe i dydaktyka” Zakopane, 8-9 czerwca 2006 r.

W dniach 8 – 9 czerwca Katedra Mechanizacji Prac Leśnych AR w Krakowie przy współudziale Komisji Nauk Rolniczych, Weterynaryjnych i Leśnych Polskiej Akademii Umiejętności oraz Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krakowie, zorganizowała w Ośrodku Wypoczynkowo-Szkoleniowym „Leśnik” w Zakopanem III międzynarodową konferencję naukową pt. „Użytkowanie maszyn leśnych – badania naukowe i dydaktyka.

W konferencji uczestniczyło 38 osób, w tym 18 osób z ośrodków zagranicznych.

Reprezentowane były:

- Mendelova Zemědělská a Lesnická Univerzita v Brně
- Česká Zemědělská Univerzita v Praze
- Technická Univerzita v Zvolenu
- Ukraiński Państwowy Lasotechniczny Uniwersytet we Lwowie
- Akademia Rolnicza w Krakowie
- Akademia Rolnicza w Poznaniu
- Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
- Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krakowie
- Ośrodek Rozwojowo-Wdrożeniowy Lasów Państwowych w Bedoniu
- Instytut Badawczy Leśnictwa w Warszawie

W sumie wygłoszono 30 referatów naukowych, które po uzyskaniu pozytywnych recenzji będą opublikowane w wydawnictwie PAU „Prace Komisji Nauk Rolniczych, Weterynaryjnych i Leśnych”.

Postanowiono, że kolejna konferencja o tej tematyce zorganizowana będzie w 2008 roku.

prof. dr hab. Józef Walczyk

„Second Small Workshop on Operator Theory”, Kraków, 24-27 czerwca 2006 r.

Zakład Zastosowań Matematyki Akademii Rolniczej w Krakowie wspólnie z Wydziałem Matematycznym Uniwersytetu w Lille we Francji zorganizował międzynarodową konferencję pt. „Second Small Workshop on Operator Theory”. Konferencja miała miejsce w murach naszej Akademii w dniach 24-27 czerwca br. Była kontynuacją konferencji, która odbyła się w krakowskiej AR w 2004 roku.

Dziedzina matematyki, jaką jest teoria operatorów głęboko nawiązuje do tradycji polskiej nauki. Najwybit-

niejszym przedstawicielem tej dziedziny, tak w nauce polskiej, jak i światowej był jeden z liderów Lwowskiej Szkoły Matematycznej prof. Stefan Banach. Tradycja teorii operatorów w Krakowie sięga lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku. Obecnie teoria ta jest bardzo silnie reprezentowana w krakowskim środowisku matematycznym. Należy tutaj wymienić Uniwersytet Jagielloński, krakowski oddział Polskiej Akademii Nauk, Akademię Górniczo-Hutniczą, Politechnikę Krakowską jak również Akademię Rolniczą.

Konferencja rozpoczęła się wspomnieniem do robku naukowego prof. Włodzimierza Młaka – twórcy krakowskiej grupy zajmującej się teorią operatorów w przestrzeni Hilberta. Wspomnienie to związane było z 75 rocznicą urodzin zmarłego przed 12 laty profesora. Prof. Jan Janas (PAN) przedstawiając dorobek mistrza zwrócił uwagę na ewolucję jego zainteresowań naukowych, które rozpoczęły się teorią równań różniczkowych, a zakończyły tą częścią teorii operatorów, która jest osadzona w zastosowaniach w innych naukach.

W konferencji udział wzięło prawie 50 osób. Miała ona międzynarodowy charakter. Uczestniczyli w niej naukowcy USA, Francji, Niemiec, Słowenii, Czech, Węgier, Słowacji, Wielkiej Brytanii, Włoch. Należy dodać, że swoje referaty wygłosili profesorowie od dawna współpracujący z Zakładem Zastosowań Matematyki, do których należą między innymi prof. Mostafa Mbekhta – Uniwersytet w Lille (Francja), prof. Jörg Eschmeier – Uniwersytet Landu Saara (Niemcy), prof. Vladimir Müller – Czeska Akademia Nauk w Pradze, prof. Michael Neumann – Stanowy Uniwersytet Mississippi (USA), prof. Laszlo Zsido – Uniwersytet w Rzymie „Tor Vergata” (Włochy) oraz prof. Laszlo Kerchy – Uniwersytet w Szeged (Węgry). Z polskich ośrodków naukowych należy wymienić Instytut Matematyczny PAN w Warszawie a ze środowiska krakowskiego PAN, UJ, AGH, AR.

Jak już wspomniano konferencja dotyczyła szeroko pojętej tematyki związanej z teorią operatorów, szczególnie zaś nowych jej tendencji. Na szczególną uwagę zasłużyły referaty dotyczące własności operatorów, algebr operatorowych, przestrzeni operatorów, takich jak: własności spektralne, hypercykliczność, rozkładalność, subnormalność, refleksywność, hyperrefleksywność. Należy również wspomnieć o referatach dotyczących specjalnych klas operatorów takich jak: kontrakcje, macierze Jacobiego oraz idempotenty.

Spotkanie naukowców z dziedziny matematyki, które miało miejsce w Akademii Rolniczej świadczy o tym, że Uczelnia może wykazać się wybitnymi osiągnięciami naukowymi nie tylko w dziedzinie nauk rolniczych, ale również w dziedzinie nauk ścisłych jakimi są matematyczne, stanowiące podstawę wielu innych dziedzin.

Uczestnicy konferencji „Second Small Workshop on Operator Theory”

Zakład Zastosowań Matematyki Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji jest jednostką służącą nie tylko dydaktyce, ale także prężną jednostką naukową liczącą się w krakowskim, ogólnopolskim oraz międzynarodowym gremium specjalistów..

dr hab. Marek Ptak, prof. AR
prof. dr hab. Marek Madeyski

Konferencja naukowa pt. „Użytki ekologiczne – występowanie i rola w środowisku” Miechów, 29-30 czerwca 2006 r.

W dniach 29-30 czerwca br. w Miechowie odbyła się zorganizowana przez Katedrę Ekologicznych Podstaw Inżynierii Środowiska konferencja naukowa pt. „Użytki ekologiczne – występowanie i rola w środowisku”. Konferencja skierowana była do środowisk naukowych, służb administracji lokalnej i samorządowej zainteresowanych funkcjonowaniem formy ochrony przyrody jaką są użytki ekologiczne, ich występowaniem, pozaprodukcyjną rolą, metodami określania i zasadami kwalifikacji, czynnikami warunkującymi ich występowanie oraz wpływem na kształtowanie środowiska przyrodniczego. Celem konferencji była wymiana poglądów i prezentacja najnowszych wyników badań dotyczących roli użytków ekologicznych w kształtowaniu oraz ochronie środowiska przyrodniczego i krajobrazu.

Uczestnikami konferencji byli pracownicy naukowi Akademii Rolniczych w Lublinie, Krakowie, Poznaniu i Wrocławiu, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach, Instytutu Melioracji i Użytków Zielonych w Falentach, Prywatnej Wyższej Szkoły Ochrony Środowiska w Radomiu oraz Małopolskiego Doradztwa Rolniczego w Krakowie.

Prezentowane referaty w zdecydowanej większości zawierały oryginalne wyniki badań oraz obserwacji i dotyczyły bardzo szerokiego wachlarza tematycznego. Poruszały zagadnienia z następujących grup problemowych:

- czynników warunkujących tworzenie się użytków ekologicznych,
- biologii i fitosocjologii zbiorowisk roślinnych użytków ekologicznych występujących w różnych rejonach południowej Polski,
- zmienności warunków siedliskowych i roślinności użytków ekologicznych,
- zagrożeń dla egzystencji użytków ekologicznych i działań podejmowanych w celu ich eliminacji.

Ożywiona dyskusja, która miała miejsce po wygłoszonych referatach świadczyła o dużym zainteresowaniu uczestników prezentowaną przez referentów problematyką. Uczestnicy konferencji uznali, że poruszany temat jest niezwykle ważny, zwrócili również uwagę na celowość i konieczność kontynuacji badań dotyczących roli użytków ekologicznych w kształtowaniu środowiska przyrodniczego zgodnie z duchem ekorozwoju.

Prezentowane w czasie konferencji referaty opublikowane zostaną w „Zeszytach Naukowych Akademii Rolniczej w Krakowie” seria „Inżynieria Środowiska”

Dr hab. inż. Andrzej Misztal

Konferencja naukowa pt. „Meteorologia i klimatologia w wielofunkcyjnym rozwoju terenów wiejskich” Kraków, 29 – 30 czerwiec 2006 r.

Organizatorem konferencji pt. „Meteorologia i klimatologia w wielofunkcyjnym rozwoju terenów wiejskich” była Katedra Meteorologii i Klimatologii Rol-

niczej na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji AR w Krakowie. Konferencja poświęcona była Jubileuszowi 45-lecia pracy naukowej prof. Barbary Olechnowicz-Bobrowskiej, wieloletniego kierownika Katedry w latach 1993-2004. W pierwszej części konferencji, w obecności władz uczelni i wydziału reprezentowanych przez prorektora ds. dydaktycznych i studentów prof. Włodzimierza Sadego oraz dziekana prof. Jana Pawełka wyrażono uznanie dla Pani Profesor i podziękowano za dotychczasowy dorobek naukowy i organizacyjny.

Prof. B. Olechnowicz-Bobrowska urodziła się w Warszawie. Studia wyższe

odbyła w latach 1954-1959 na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi, kierunku Geografia, specjalizacji Klimatologia Uniwersytetu Warszawskiego. Od 1961 r. jest nauczycielem akademickim w Katedrze Meteorologii i Klimatologii Rolniczej AR w Krakowie. Stopień doktora nauk przyrodniczych (1968) nadała Jej Rada Naukowa Instytutu Biologii Stosowanej tutejszej WSR na podstawie pracy „Czasowy rozkład liczby dni z opadem na obszarze Polski ze szczególnym uwzględnieniem okresu wegetacyjnego”. Stopień dr hab. nauk geograficznych w zakresie klimatologii (1979) uzyskała na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego na podstawie dorobku naukowego i rozprawy „Parowanie potencjalne w okresie wegetacyjnym w Polsce”. W 1993 r. uzyskała stanowisko profesora nadzwyczajnego i została powołana na kierownika Katedry. Funkcję tę sprawowała do roku 2004. Tytuł profesora nauk rolniczych otrzymała w grudniu 1998 roku.

Z problematyki klimatologicznej i rolniczo-meteorologicznej będącej zasadniczą dziedziną Jej zainteresowań naukowych można wymienić następujące zagadnienia: agrometeorologiczne podstawy melioracji wodnych, zróżnicowanie zasobów i walorów środowiska atmosferycznego na obszarze Polski, ekstremalne i niesprzyjające dla rolnictwa zjawiska meteorologiczne, wpływ elementów meteorologicznych na plonowanie roślin uprawnych w Polsce, a szczególnie w Karpatach, zróżnicowanie przestrzenne elementów i kompleksowych wskaźników meteorologicznych dla turystyki, agroturystyki, rekreacji, klimatoterapii i biometeorologii oraz agrometeorologiczne aspekty współczesnych zmian klimatu.

Znaczna część wygłoszonych na konferencji referatów i przedstawionych posterów dotyczyła tradycyjnej rolniczej funkcji terenów wiejskich i skupiała się wokół problematyki warunków meteorologicznych wegetacji i ich wpływu na plonowanie wybranych roślin. Dużą część zaprezentowanych prac dotyczyła również ekstremalnych zjawisk meteorologicznych i współczesnych zmian klimatu, które obecnie i w przyszłości mogą determinować rozwój obszarów wiejskich. Spore zainteresowanie wzbudził bogato ilustrowany referat prof. J. Paszyńskiego na temat klimatu Marsa będący próbą szukania odpowiedzi o przyczyny współczesnych zmian klimatu - czy są one pochodzenia antropogenicznego, czy pochodną procesów zachodzących w systemie słonecznym.

Na osobną uwagę w sytuacji globalnego ocieplenia spowodowanego wzrostem zawartości gazów cieplarnianych w atmosferze ziemskiej zasługują badania

mikroklimatyczne dotyczące wielkości wymiany ciepła i dwutlenku węgla określonych ekosystemów prowadzone metodą kowariancji wirów. W strukturze bilansu cieplnego dużą rolę odgrywa kondycja szaty roślinnej wyrażona wskaźnikiem ulistwienia LAI.

Niektóre mówiły o meteorologicznych aspektach rozwoju terenów wiejskich w ich funkcjach pozarolniczych dotyczących jakości powietrza, biometeorologii, agroturystyki i retencji wód opadowych. Ostatnia grupa przedstawionych opracowań dotyczyła zastosowania technik teledetekcyjnych, zobrażeń satelitarnych i narzędzi GIS w problematyce ochrony powietrza na terenach wiejskich, oceny potencjału insolacyjnego i zróżnicowania termiki obszarów wiejskich i podmiejskich.

W programie konferencji znalazł się wyjazd terenowy do Wadowic, Kalwarii Zebrzydowskiej. Odwiedzono także miejsce budowany zapory Świnna Poręba.

Konferencja zgromadziła w swej części referatowej ponad 40 uczestników z następujących ośrodków naukowych: Uniwersytetu Jagiellońskiego, Warszawskiego, Szczecińskiego, Warmińsko-Mazurskiego, Śląskiego oraz Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego, a także Akademii Świętokrzyskiej. Obecni byli przedstawiciele SGGW w Warszawie, Akademii Rolniczych w Lublinie, Poznaniu, Szczecinie, Wrocławiu, Krakowie, ATR w Bydgoszczy i Instytutu Nauk Rolniczych w Zamósćiu. Przybyli również uczestnicy z takich instytucji naukowych jak PAN w Warszawie, IUNG w Puławach, IMUZ w Falentach i Bydgoszczy.

Pełny wykaz tych niezmiernie interesujących referatów wraz z ich treścią znaleźć będzie można w najbliższych numerach „Acta Agrophysica”.

Prof. dr hab. inż. Marek Madeyski
Dr inż. Agnieszka Ziernicka-Wojtaszek
Dr inż. Jakub Wojkowski

Międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Współczesne oblicza geodezji” połączona z jubileuszem 70-lecia prof. dr hab. Mirosława Żaka Kraków - Dobczyce, 8-9 września 2006 r.

W dniach 8-9 września br. na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji Akademii Rolniczej w Krakowie odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Współczesne oblicza geodezji”, która zorganizowana z okazji 70-lecia prof. Mirosława Żaka.

W konferencji uczestniczyli przedstawiciele władz uczelni oraz wydziału, delegaci ośrodków naukowych z Olsztyna, Warszawy, Wrocławia i Krakowa, a także z przedsiębiorstw geodezyjnych, w których prof. Żak związany był zawodowo lub współpracował będąc nauczycielem akademickim.

Dostojny Jubilat otrzymał podziękowania za wieloletnią owocną pracę naukowo-dydaktyczną w Katedrze Geodezji i współpracę z firmami geodezyjnymi oraz życzenia wraz z prośbą o dalszą pomoc w pracy na rzecz Katedry.

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

W części plenarnej konferencji swoje referaty wygłosili:

- prof. Bogdan Ney, przewodniczący Komisji Geodezyjnej PAN - „Rola i formy udziału geodezji w zapewnieniu bezpieczeństwa cywilnego”,
- prof. Andrzej Hopfer, prezydent Stowarzyszenia Rzeczoznawców Majątkowych - „Określenie wartości nieruchomości w celu opodatkowania”,
- dr inż. Kazimierz Becek z University Brunei Darussalam, Geography Department - „Kierunki współczesnych badań naukowych w geomatyce”.

Materiały z konferencji wraz z przedstawieniem sylwetki Jubilatki ukażą się w wydawnictwie konferencyjnym (ZN AR w Krakowie, nr 431, ser. Geodezja, z. 22, Kraków 2006).

Drugi dzień konferencji przebiegał w ośrodku szkoleniowo-konferencyjnym w Dobczycach. Zaproszeni goście i współpracownicy prof. Żaka zwiedzili zaporę wodną w Dobczycach oraz wysłuchali dwóch wystąpień nt. geodezyjnej obsługi zapory (mgr inż. Teodusz Wikar, inż. Adam Lenczowski) oraz o zaporach wodnych jako przedmiocie geodezyjnych pomiarów pomieszczeń, o których opowiedział Jubilat.

Sto lat Profesorze!

dr inż. Wojciech Przegon

Konferencja naukowa „Ekologiczne uwarunkowania zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich” połączona z jubileuszem pracy naukowej prof. dr hab. Ewy Góry-Drożdż Dobczyce, 28-29 września 2006 r.

W dniach 28-29 września br. w Dobczycach odbyła się konferencja naukowa na temat „Ekologiczne uwarunkowania zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich”. Organizatorem konferencji - dedykowanej prof. Ewie Górze-Drożdż w związku z jubileuszem Jej pracy naukowej - była Katedra Ekologicznych Podstaw Inżynierii Środowiska Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji AR.

Celem konferencji, skierowanej do środowisk naukowych zainteresowanych rolą czynników ekologicznych w kształtowaniu środowiska przyrodniczego rolniczej przestrzeni produkcyjnej, była wymiana poglądów i wyników badań dotyczących roli czynników ekologicznych w inżynierii, kształtowaniu i ochronie środowiska przyrodniczego terenów wiejskich zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Konferencję otworzył kierownik katedry, dr hab. inż. Andrzej Misztal, który powitał licznie przybyłych na konferencję i uroczystości jubileuszowe gości w osobach prodziekanów Wydziału, oraz przedstawicieli zaprzyjaźnionych Katedr z Akademii Rolniczych w Polsce (Wrocławiu, Warszawie, Poznaniu i Krakowie), a także Politechniki Opolskiej oraz Instytutu Zootechniki.

Konferencja rozpoczęła się bardzo uroczysto od podziękowania przechodzącej na emeryturę prof. Ewie Górze-Drożdż – byłemu kierownikowi Katedry Ekologicznych Podstaw Inżynierii Środowiska, wręczenia

listów gratulacyjnych, adresów okolicznościowych i oczywiście ogromnych bukietów pięknych kwiatów.

Sylwetkę Jubilatki przedstawił prof. Ryszard Kostuch.

Profesor Ewa Góra-Drożdż ukończyła Wydział Rolniczy Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie. Od 1961 r. nieprzerwanie pracowała w Katedrze Ekologii WSR w Krakowie, przemianowanej następnie w Katedrę Ekologicznych Podstaw Inżynierii Środowiska. Doktoryzowała się w 1971 r. na podstawie rozprawy pt. „Charakterystyka ważniejszych elementów klimatycznych Kotliny Sądeckiej jako środowiska produkcji rolniczej”. Stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie agrotechniki, otrzymała w 1987 r. na podstawie pracy „Wpływ popiołów z węgla kamiennego na plonowanie roślin” a tytuł naukowy profesora nauk rolniczych w roku 2002. Jej zainteresowania naukowe dotyczą ekologicznych i agrotechnicznych czynników produkcji rolniczej, rekultywacji składowisk popiołów elektrowniowych i rolniczego wykorzystania popiołów (była prekursorem tej tematyki w Polsce) oraz gospodarki odpadami, ich unieszkodliwianiem i zagospodarowaniem. Jako stypendystka Włoskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych odbyła kilka staży naukowych we Włoszech (w Perugii, na uniwersytecie na Sardynii, na Kostaryce, na Sycylii). W 1992 r. przebywała, na zaproszenie Instytutu Rozwoju Roślin w Umbrii (Włochy), prowadząc badania i odczyty naukowe. Jest autorem wielu prac naukowych, ekspertyz i opracowań.

Na zakończenie prof. Kostuch przeczytał przez siebie ułożony wiersz na cześć działalności Jubilatki, który kończył się następująco:

*„...życzę Ci Jubilatko
zdrowia, pomyślności
oraz zachowania
Twojej atrakcyjności.
Żeby nadal wszyscy
wciąż do Ciebie lgnęli
i w Twym towarzystwie
zawsze radość mieli”.*

Tematyka referatów które zostały wygłoszone w drugiej, już ściśle naukowej części konferencji, była dość różnorodna i dotyczyła szerokiego wachlarza zagadnień związanych z ekologicznymi uwarunkowaniami rozwoju terenów wiejskich. Przewijały się problemy akumulacji pierwiastków śladowych w wybranych warzywach ogródków działkowych, na terenie wielu miejsc w Polsce (Wrocław, Skawina, Jasło), jakości powietrza, a także wód gruntowych w gospodarstwach roślinnych i zwierzęcych w różnych regionach Polski. W referatach przedstawiono możliwości retencji wodnej gleb, znaczenia nawodnień w uprawach roślin, ocenę wartości przyrodniczej i rolniczej zmeliorowanych łąk, kształtowania krajobrazu w aspekcie optymalnego użytkowania gruntów, zasiedlania wyeksploatowanych kamieniołomów przez roślinność, oraz problemy gospodarki odpadami. Referaty dotyczyły również problematyki regulacji rzek w terenach wiejskich, składu chemicznego aluwii rzecznych, transportu rumowiska i zmienności jego składu (ocenianej metodami fotograficznymi) wzdłuż koryta cieków górskich.

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

W dyskusjach prowadzonych po poszczególnych referatach poruszano bardzo wiele problemów dotyczących nie tylko różnych aspektów naukowych wynikających z treści referatów, ale również ogólnego rozwoju terenów wiejskich. Udowodniły one aktualność poruszanych tematów oraz potrzebę ich kontynuacji na podobnych konferencjach.

Organizatorzy zamierzają opublikować wygłoszone referaty w specjalnym numerze *Zeszytów Naukowych Akademii Rolniczej w Krakowie, seria Inżynieria Środowiska*.

Prof. dr hab. Marek Madeyski

Konferencja w Jestrabi

W dniach 11-15 sierpnia 2006 r. w Jestrabi, w południowych Czechach odbyła się konferencja z cyklu „Urządzenie Terenów Rolnych”. W ramach współpracy pomiędzy Katedrą Geodezyjnego Urządzenia Terenów Wiejskich AR w Krakowie a Katedrą Geodezie i Pozemkowych Uprav Politechniki Praskiej (o czym pisano w poprzednim numerze Biuletynu Informacyjnego) do udziału w konferencji zaproszono dr inż. Stanisława Baciora, który wygłosił referat na temat stanu urzędzeń rolnych w Polsce.

dr inż. Stanisław Baciór

STUDENCKIE KONTAKTY Z PRAKTYKĄ

Współpraca Katedry Geodezyjnego Urządzenia Terenów Wiejskich z Urzędem Gminy w Wiśniowej

W 2004 r. Katedra Geodezyjnego Urządzenia Terenów Wiejskich nawiązała współpracę z władzami Gminy Wiśniowa. W rozmowach uczestniczyli dr hab. Urszula Litwin, prof AR i dr hab. Danuta Sochacka, wójt gminy Julian Murzyn, członkowie Rady Gminy i przedstawiciele Rad Sołeckich.

W wyniku tej współpracy, studenci z rocznika 2004/2005, w ramach ćwiczeń z przedmiotu „Projektowanie Terenów Osiedlowych” wykonali sześć koncepcji szczegółowego zagospodarowania, na cele rekreacyj-

ne i sportowe czynne i bierne, 7.0 ha działki położonej w Poznachowicach Dolnych.

Współpracę kontynuowano w kolejnym roku. Studenci z rocznika 2005/2006 wykonali sześć szczegółowych projektów zagospodarowania. Po dwie koncepcje dla każdego z zaproponowanych terenów: przedszkola w Poznachowicach Dolnych na działce o pow. 0.80 ha, szkoły w Lipnie na działce o pow. 0.61 ha, oraz działki w centrum Wiśniowej przy Domu Kultury o pow. 1.07 ha.

Z powodu braku dokumentacji kartograficznej, dla opracowywanego terenu w Wiśniowej i Lipcach, pod kierunkiem dr inż. Stanisława Baciora, grupa studentów dokonała pomiarów i wykonała mapy sytuacyjno-wysokościowe. Zgodnie z sugestiami władz Gminy zostały wykonane projekty zagospodarowania wyżej wymie-

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

nionych działek, które mają charakter założeń ogrodowo-parkowych o funkcji rekreacyjnej i edukacyjnej. Opracowania zostały wykonane zgodnie z zasadami sztuki projektowej w skali 1:500.

Wszyscy studenci obu roczników - liczących po 120 osób - byli na wizji terenowej na przedmiotowych działkach. Zrobili inwentaryzację znajdujących się na nich obiektów budowlanych, zieleni wysokiej i średniej, która została wzbogacona serwisem fotograficznym. Odbyły się też spotkania z przedstawicielami władz gminy, na których zapoznali się z uwarunkowaniami przyrodniczymi i gospodarczymi oraz strategią rozwoju gminy.

Zaliczenie przedmiotu odbyło się uroczyście, w pierwszym roku w Poznachowicach Dolnych, a w następnym w naszej Uczelni. Obecni byli przedstawiciele władz Gminy, dziękani i goście. Każda z grup studentów zaprezentowała swoją koncepcję zagospodarowania w formie audiowizualnej, a następnie graficznie opracowane projekty wraz z operatami technicznymi zostały przekazane na ręce Wójta Gminy.

Komisja, w skład której weszli zainteresowani, czyli przedstawiciele władz Gminy oraz dr hab. U. Litwin, prof. AR i dr hab. D. Sochacka, prowadzące zajęcia z PTO i sprawujące kierownictwo nad projektami, oceniła prace. W obu przypadkach zyskały one bardzo wysokie oceny. Wszyscy studenci otrzymali dyplomy uznania z określeniem I, II i III miejsca w rankingu.

W piśmie z dnia 12 maja 2005 r., które Katedra KUTW otrzymała z Urzędu Gminy w Wiśniowej zawarta jest informacja, że koncepcja zagospodarowania terenów rekreacyjnych w Poznachowicach Dolnych zostanie wykorzystana do sporządzenia szczegółowych projektów do wniosków na pozyskanie środków

finansowych funduszy z Unii Europejskiej. Koncepcje pozostałych projektów zostaną wzięte pod uwagę przy opracowywaniu planów zagospodarowania przedmiotowych działek.

*dr hab. Urszula Litwin, prof AR
dr hab. Danuta Sochacka*

Współpraca naukowa studentów Geodezji i Kartografii z firmą Techmex.

W 2000 r. na mocy porozumienia Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Rolnictwa oraz Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich (EUROSTAT) powstał program LUCAS (Land Use Cover Area Frame Survey) zatytułowany „Powierzchniowe pokrycia oraz użytkowania ziemi”. Celem projektu „Lucas 2006” jest dostarczenie wysokiej jakości danych statystycznych opisujących zróżnicowanie pokrycia i użytkowania ziemi na terenie państw stowarzyszonych w Unii Europejskiej.

Głównym wykonawcą badań na obszarze Polski jest firma Techmex z siedzibą w Bielsku-Białej. Współpracę naukową z firmą nawiązała studentka kierunku Geodezji i Kartografii Magdalena Kubińska. W ramach badań wykonała pracę dyplomową pt. „Europejskie statystyczne badania pokrycia i użytkowania terenu na przykładzie wybranych powiatów województwa małopolskiego”. Współpraca powinna być kontynuowana przez studentów naszego kierunku.

Magdalena Kubińska

BIURO PROGRAMÓW MIĘDZYNARODOWYCH AKADEMII ROLNICZEJ W KRAKOWIE

Zarządzeniem nr 19/2006 Rektora Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie z dnia 2 października 2006 r. powołane zostało Biuro Programów Międzynarodowych, bezpośrednio podległe prorektorowi ds. nauki i współpracy międzynarodowej.

Zadaniem Biura Programów Międzynarodowych (BPM) jest promocja i wspomaganie zespołów naukowych Akademii (pracowników, doktorantów i studentów) zajmujących się naukami rolniczymi i pokrewnymi oraz leśnymi, do aktywnego uczestnictwa w międzynarodowych programach edukacyjnych oraz naukowo-badawczych.

Swoją działalność Biuro będzie koncentrować na:

- upowszechnianiu informacji o:
 - międzynarodowych programach naukowo-badawczych i edukacyjnych,
 - wyjazdach zagranicznych służących rozwojowi naukowemu lub zawodowemu;

- organizowaniu dla pracowników, doktorantów i studentów Akademii spotkań informacyjnych, szkoleń i warsztatów mających na celu zapoznanie się i przygotowanie do pozyskiwania grantów i innych projektów naukowo-badawczych, edukacyjnych i szkoleniowych;
- udzielaniu pracownikom, doktorantom i studentom Akademii pomocy w przygotowywaniu wniosków projektowych oraz informacji, porad finansowych i prawnych na każdym etapie realizacji projektów;
- prowadzeniu działań mających na celu poszerzenie współpracy AR z uczelniami, instytucjami naukowymi i innymi podmiotami krajowymi i zagranicznymi, w celu ułatwienia uczestnictwa Akademii w międzynarodowych programach i projektach badawczych oraz edukacyjnych;
- koordynowaniu, wspólnie z Działem Nauki i Współpracy z Zagranicą, wymiany studentów i nauczycieli akademickich w ramach programu Socrates - Erasmus;

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

Do zadań BPM będzie również należało prowadzenie ogólnouniwersyteckiej ewidencji wszelkich międzynarodowych projektów naukowo-badawczych, edukacyjnych i szkoleniowych realizowanych przez zespoły i pracowników naukowych AR. Prowadzenie takiej bazy jest konieczne ze względu na fakt, iż wiele projektów funkcjonuje na zasadzie refundacji kosztów, bądź z określonym procentem wkładu własnego instytucji.

Biuro Programów Międzynarodowych będzie także składać wnioski o sfinansowanie z funduszy zewnętrznych własnych pomysłów i projektów podobnych do obecnie realizowanych: „Dobry staż – szansa na regionalny rozwój współpracy w zakresie transferu wiedzy i innowacji z uczelni do przedsiębiorstw” i „Start w biznesie – promocja przedsiębiorczości akademickiej”, finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programu ZPORR, Działanie 2.6 „Regionalne Strategie Innowacyjne i transfer wiedzy” oraz Działanie 2.5 „Promocja przedsiębiorczości”.

W najbliższym czasie uruchomione zostanie strona internetowa BPM, na której umieszczane zostaną aktualne informacje dotyczące możliwości udziału w różnorodnych inicjatywach, programach i projektach.

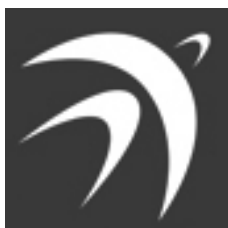
Ponadto, planowane jest uruchomienie elektronicznego biuletynu informacyjnego, umożliwiającego szybkie rozsyłanie informacji do wszystkich zainteresowanych.

W zakresie promocji i realizacji programów międzynarodowych Biuro będzie współpracować ze wszystkimi jednostkami Akademii.

BPM zachęca do dzielenia się informacjami o programach, doświadczeniach z realizacji projektów i pomysłami na nowe inicjatywy, spotkania czy szkolenia. Pracownicy Biura chętnie będą się angażować w pomoc wszystkim przygotowującym lub realizującym projekty.

mgr Mirosława Rączka
kierownik Biura Programów Międzynarodowych

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ AKADEMICKA - NOWY OBSZAR DZIAŁANIA BIURA PROGRAMÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Biuro Programów Międzynarodowych rozpoczyna wspólnie z Centrum Transferu Technologii Politechniki Krakowskiej realizację nowego projektu „**Start w biznesie – promocja przedsiębiorczości akademickiej**”. Projekt realizowany będzie w ramach programu ZPORR, Działanie 2.5 „Promocja przedsiębiorczości”.

Celem projektu jest wdrożenie kompleksowego systemu wsparcia szkoleniowo – doradczego dla studentów i absolwentów pragnących założyć własną firmę, a następnie stymulowanie rozwoju nowo założonych przedsiębiorstw poprzez dotacje na działalność firmy w formie wsparcia pomostowego, oraz przyznanie dotacji inwestycyjnej dwudziestu nowo założonym firmom.

Od pierwszych dni października br. prowadzona jest rekrutacja dla osób zainteresowanych założeniem w niedalekiej przyszłości własnej firmy.

Zakres projektu to:
- cykl szkoleń (4 moduły szkoleniowe i 3 warsztatowe) m.in. z zakresu prawa i rachunkowości z wykorzystaniem materiałów dydaktycznych opracowanych

specjalnie na potrzeby projektu – wszystkie poparte certyfikatem,

- pomoc w przejściu przez procedury biurowe przy zakładaniu firmy,
- wsparcie pomostowe 700 PLN miesięcznie przez pierwsze pół roku działania firmy,
- jednorazowa dotacja inwestycyjna w wysokości 20 000 PLN,
- pomoc ze strony doradców podczas stawiania pierwszych kroków firmy na rynku.

Harmonogram na rok 2006/2007:

- rekrutacja uczestników: 1 październik – 31 grudzień 2006 r.
- szkolenia i warsztaty: luty- marzec 2007 r.
- dotacje inwestycyjne: maj 2007 r.

W trakcie realizowanego projektu beneficjenci będą mogli liczyć na kompleksową pomoc ze strony indywidualnego doradcy, a na zakończenie projektu zorganizowana zostanie konferencja promująca stosowanie dobrych praktyk w zarządzaniu firmą.

Więcej informacji na temat projektu i rekrutacji beneficjentów:

mgr Mirosława Rączka
Biuro Programów Międzynarodowych
Al. Mickiewicza 21, pokój nr 6.
tel.: (12) 662 44 25, e-mail: mrazcka@ar.krakow.pl

„DOBRY STAŻ” - PIERWSZE REZULTATY

Projekt finansowany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego

Już od ponad roku Akademia Rolnicza w Krakowie oraz Centrum Innowacji, Transferu Technologii i Rozwoju Uniwersytetu realizuje wspólny projekt zatytułowany „Dobry staż – szansa na regionalny rozwój współpracy w zakresie transferu wiedzy i innowacji z uczelni do przedsiębiorstw” w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, Działanie 2.6 Regionalne Strategie Innowacyjne i transfer wiedzy. Głównym celem projektu jest wzmocnienie transferu wiedzy i innowacji pomiędzy uczelniami (AR i UJ) a przedsiębiorstwami działającymi w Małopolsce.

W ramach realizowanego projektu studenci AR i UJ z wydziałów biotechnologii, biologii, technologii żywności, chemii, farmacji oraz ochrony środowiska są zaangażowani w proces przygotowania 40 branżowych prac magisterskich odpowiadających potrzebom przedsiębiorstw, a następnie po obronie pracy magisterskiej, już jako absolwenci mają możliwość odbycia półrocznego stażu dla absolwentów w przedsiębiorstwie, dla którego przygotowywana była praca magisterska. Staż finansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Przez okres stażu absolwent otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 1800 zł brutto miesięcznie.

Dla studentów Akademii Rolniczej przewidzianych zostało 20 miejsc. Projekt spotkał się i nadal spotyka z dużym zainteresowaniem ze strony przedsiębiorstw i zakładów przemysłowych, jak również ze strony głównych zainteresowanych - studentów. Wielu promotorów prac magisterskich zaangażowanych było w poszukiwanie firm i ustalanie tematów prac.

W trakcie naszych rozmów i wizyt w przedsiębiorstwach, firmy niejednokrotnie proponowały lub deklarowały zatrudnienie absolwentom po odbyciu stażu, uzasadniając to względami wynikającymi ze specjali-

zacji studenta pod kątem wykorzystania jego wiedzy i zdobytych umiejętności zarówno na etapie zbierania materiału do badań, jak również uzyskania wiedzy praktycznej w okresie odbywania planowanego stażu. W chwili obecnej staże w przedsiębiorstwach uczestniczących w projekcie „Dobry Staż” odbywa pięciu absolwentów AR:

- Małgorzata Dyląg, Wydział Technologii Żywności – Firma: „U Jędrusia”
- Magdalena Gargul, Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji – Firma: Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Szczurowej
- Teresa Piwowarczyk, Wydział Agrotechnologii i Inżynierii Rolniczej – Firma: Gellwe Sp. z o.o.
- Karina Rzepka, Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji - Firma: Geotronics Polska Sp. Z o.o.
- Rafał Woźniak, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny, Firma: Zakład Przetwórstwa Mięsnego J. Wolas & M. Kastelik Sp. z .o.o.

Aktualnie 13 studentów AR znajduje się na etapie wykonywania badań i zbierania materiałów do prac magisterskich, a na pozostałe dwa wolne miejsca ogłoszony został dodatkowy nabór wśród studentów piątego roku.

Mam nadzieję że w niedalekiej przyszłości uda mi się otrzymać dofinansowanie na kontynuację projektu.

Więcej informacji o projekcie:

Marcin Kopyra, e-mail: mkopyra@ar.krakow.pl

- koordynator uczelniany projektu,

· Mirosława Rączka, e-mail: mraczka@ar.krakow.pl,

tel: (12) 662-44-25 - koordynator projektu

· <http://www.citru.uj.edu.pl/DobryStaz/>

mgr Mirosława Rączka

PROGRAM SOCRATES-ERASMUS

w Akademii Rolniczej w Krakowie po pierwszym roku realizacji 2005/2006

SOCRATES-ERASMUS jest programem edukacyjnym Unii Europejskiej umożliwiającym studentom odbycie części studiów w uczelni zagranicznej. W programie uczestniczą także nauczyciele akademicy, mający możliwość prowadzenia wszelkich form zajęć w uczelniach partnerskich, które często dobrze są im znane z wcześniejszych kontaktów naukowych. Dzięki temu studenci uczestniczą w zajęciach prowadzonych w obcym języku, co może być dobrym przygotowaniem wstępnym przed ich wyjazdem na studia za granicę. W roku akademickim 2005/2006 Akademia Rolnicza przystąpiła do realizacji tego najważniejszego dla studentów programu wymiany. Nasze zamierzenia były dość skromne: we wniosku o fundusze skierowanym do Narodowej Agencji Programu zaplanowanych zostało tylko 6 wy-

jazdów studentów i 4 nauczycieli do uczelni w Austrii, Danii, Norwegii, Francji, w Niemczech i Turcji, z którymi podpisano odpowiednie porozumienia (*Bilateral Agreements*).

Narodowa Agencja Programu Socrates-Erasmus z siedzibą w Warszawie, przyznała naszej Uczelni ogólną kwotę 9.840 euro na dofinansowanie wyjazdów studentów oraz 1000,00 euro na dofinansowanie wyjazdów nauczycieli akademickich.

W pierwszym roku realizacji programu staraliśmy się jak najlepiej rozpropagować go w uczelni przez: stronę internetową, ulotki informacyjne, spotkania z wydziałowymi koordynatorami Programu wyznaczonymi przez dziekanów. Opracowano zasady rekrutacji i dokumentację, jaką każdy kandydat powinien złożyć na etapie rekrutacji i po zakwalifikowaniu do programu.

Ze względu na opóźnienie decyzji Komisji Europejskiej o przyznaniu Karty Socratesa, nabór studentów prowadzono dopiero wiosną 2006 r., korzystając z pomocy dziekanów i wydziałowych koordynatorów Erasmusa. Z uwagi na krótkie terminy złożenia dokumentów w uczelniach partnerskich rekrutacja musiała odbywać się w przyspieszonym tempie, a kandydaci musieli przygotować pełne komplety dokumentów wymagane przez uczelnie zagraniczne. Pomimo tych trudności udało się zebrać wszystkie podpisy, wysłać zgłoszenia do partnerów wymiany i przystąpić do planowania podróży.

W semestrze zimowym na studia zagraniczne w ramach programu zakwalifikowano pięcioro studentów: dwie osoby do University of Life Sciences w Aas w Norwegii, dwie do Universität für Bodenkultur w Austrii i jedną do ISARA-Lyon, ESA-Angers we Francji. Dodatkowo, jedna osoba została zakwalifikowana na wyjazd do The Royal Veterinary and Agricultural University w Kopenhadze w Danii, ale bez grantu Erasmusa. Stało się tak z winy partnera duńskiego, który zbyt późno odesłał podpisane porozumienie dwustronne. Dzięki pomocy finansowej dziekana Wydziału Ogrodniczego studentka mogła zaliczyć semestr studiów w Danii. W wyniku dodatkowej rekrutacji, w semestrze letnim na studiach w Austrii przebywało dwoje studentów.

Najtrudniejsze okazało się opracowanie Porozumień o Programie Zajęć (*ECTS Learning Agreements*), czyli planu zajęć jakie każdy student Erasmusa musi zrealizować w czasie pobytu w uczelni partnerskiej. Student Programu Erasmusa nie może powtarzać roku po powrocie z wyjazdu, dlatego program zajęć trzeba opracować tak, aby zaległości były niewielkie. Każda uczelnia realizuje inny plan kursów, różne są cykle nauczania (np. cykl modułowy we Francji, trymestr w Norwegii). Często okazywało się, że oferta kursów dla studentów zagranicznych zamieszczana na stronie internetowej uczelni była nieaktualna. W przypadku studiów przyrodniczych bardzo istotne są zajęcia laboratoryjne i właśnie różnice w programie tych zajęć w uczelniach zagranicznych stanowiły istotny problem.

Wyjazd na studia w Programie Erasmus wiąże się również ze znacznym wydatkiem finansowym ze strony studenta, gdyż program pokrywa jedynie różnicę między kosztami utrzymania w Polsce i kraju partnera, stąd też średnie stypendium miesięczne wynosi ok. 300 euro. Pomimo, że zgodnie z regulaminem Programu Erasmus, uczelnia macierzysta jest zobowiązana wypłacać studentowi wszelkie należne mu świadczenia finansowe (stypendium naukowe lub socjalne), trzy osoby zrezygnowały z wyjazdu z uwagi na bardzo wysokie koszty utrzymania w uczelni partnerskiej. Wszystkie trudności udało się pokonać dzięki ogromnej życzliwości i zrozumieniu ze strony nauczycieli akademickich i pomocy administracji.

Wyjazd do obcego kraju w roli pełnoprawnego studenta to kompletnie nowe doświadczenie nie tylko pod względem językowym ale i kulturowym. W czasie pobytu studenci pisali, że uczestniczą w interesujących zajęciach, mają możliwość praktyki w znakomicie wyposażonych laboratoriach, poznają inny świat i zupełnie inny sposób studiowania. Ponadto, uczelnie zagraniczne organizowały znakomite programy integracyjne dla studentów zagranicznych, często połączone z wycieczkami krajoznawczymi. Dzięki pobytowi na stypendium studenci mogli wykorzystać swoje poten-

cjalne możliwości, wiele się nauczyć, porównać sposób kształcenia w macierzystej Uczelni i w innych europejskich szkołach wyższych. Wszyscy wrócili zadowoleni i zgodnie twierdzili, że warto było odbyć część studiów w zagranicznej placówce.

Z grona nauczycieli akademickich jedynie dwie osoby wyjechały na krótkie pobyty w celu prowadzenia zajęć: jedna do Technische Universität München w Niemczech a druga do Université Henri Poincaré w Nancy we Francji. W uczelni gościliśmy wykładowcę z Adnan Menderes Üniversitesi w Turcji.

W minionym roku akademickim 6 studentów i 2 wykładowców Akademii Rolniczej brało czynny udział w Programach Intensywnych, które są częścią tzw. działań scentralizowanych. Programy Intensywne to spotkania studentów i nauczycieli pokrewnych kierunków z kilku uczelni partnerskich Europy, które podobnie jak konferencje naukowe stwarzają możliwość młodym ludziom publicznego występu, prezentacji swoich umiejętności i wiedzy, ale też sprawdzenia swoich możliwości wypowiedzania się w obcym języku. W roku akademickim 2005/2006 były to dwutygodniowe zajęcia z udziałem studentów i wykładowców z kilku krajów partnerskich.

Pierwszy z nich – *Challenges of regional food products in Europe*, koordynowany przez francuską uczelnię ISARA-Lyon odbywał się w Lyonie i dotyczył produktów regionalnych. Uczestnicy prezentowali (i degustowali) produkty charakterystyczne dla ich rodzimych regionów, byli także na wycieczce w tradycyjnych, włoskich wytwórniach produktów regionalnych. Drugi program – *Food and Consumer*, koordynowany przez University of Gent odbywał się w Budapeszcie i poświęcony był studiom konsumenckim. Trzeci z nich – *Novel Foods*, koordynowany przez University of Athens miał miejsce w Krakowie i stanowił forum dyskusyjne dla studentów i wykładowców z kilku krajów na temat rozwoju nowych produktów żywnościowych.

Podsumowując pierwsze doświadczenia z realizacji programu Socrates-Erasmus można odczuć satysfakcję, że nasi studenci dołączyli do grona europejskich i dobrze wykorzystali poświęcony na to czas. Szczególne podziękowanie należy się prodziekanom ds. dydaktycznych i wydziałowym koordynatorom ds. Programu Erasmus za pomoc przy rekrutacji i ustalaniu programu zajęć za granicą oraz za ogromną życzliwość, często popartą dofinansowaniem kandydatów.

Program będzie nadal rozwijany i mamy nadzieję, że będzie się cieszył rosnącym zainteresowaniem wśród studentów i nauczycieli akademickich. Zaplanowano już wymianę z uczelniami w Austrii, Belgii, Danii, Francji, Grecji, w Czechach, w Holandii, Niemczech i w Norwegii.

Akademia Rolnicza została zaproszona do grona uczestników corocznie odbywających się konferencji Uczelnianych Koordynatorów Programu Socrates-Erasmus. W maju 2006 r. prorektor ds. nauki i współpracy międzynarodowej prof. Krystyna Koziec, uczestniczyła w międzynarodowym spotkaniu uczelnianych koordynatorów Programu w Pradze. W maju 2007 r. zamierzamy zorganizować w Krakowie podobną konferencję z udziałem przedstawicieli uczelni m.in. z Francji, Włoch, Hiszpanii, Turcji, Austrii, z Czech i Słowacji.

**Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą
Biuro Programów Międzynarodowych**

E-LEARNING NA KIERUNKU ROLNICTWO

Projekt „Opracowanie programu nauczania do kształcenia na odległość na kierunku ROLNICTWO” w ramach działania *Zwiększenie dostępu do kształcenia – promocja kształcenia na całe życie* Sektorowego Programu Operacyjnego *Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006* i priorytetu *Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy* zgłoszony został przez wrocławską Akademię Rolniczą wraz z sześcioma partnerami i uzyskał finansowanie w wysokości 4,5 mln zł. W opracowaniu materiałów uczestniczyło 63 pracowników dydaktycznych z 6 uczelni rolniczych: pięć osób z Akademii Rolniczej w Krakowie w tym cztery z Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego, pięć z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, dziewięć z Akademii Rolniczej w Szczecinie, jedenaście z Akademii Rolniczej w Lublinie, trzynaście z Akademii Rolniczej we Wrocławiu

i dziewiętnaście osób z SGGW w Warszawie. Opracowany program obejmował 32 przedmioty. Wszystkie przyjęte w projekcie rozwiązania są zgodne z przyjętą w czerwcu 2005 roku przez resort edukacji „Koncepcją wdrażania w warunkach polskich systemu kształcenia na odległość” oraz zaleceniami komisarzy Unii Europejskiej ds. Edukacji.

Głównym celem realizowanego projektu jest przygotowanie Akademii Rolniczych do prowadzenia studiów na odległość na kierunku rolnictwo z wykorzystaniem platformy internetowej oraz upowszechnienie kultury e-learningowej. Kształcenie na odległość jest szansą dla wielu ludzi, którzy w inny sposób nie mogliby podnosić swoich kwalifikacji zawodowych.

prof. Elżbieta Pisulewska

CHÓRALNE ZBLIŻENIA

Pomimo, iż niemal tradycją stało się ognisko w Lasku Wolskim organizowane przez Chór Akademii Rolniczej w Krakowie po całorocznej pracy, w tym roku dwuletni już zwyczaj ustąpił miejsca imprezie daleko bardziej znakomitej, a mianowicie międzynarodowemu Festiwalowi Chóralnemu **Wschód-Zachód – Zbliżenia Radomsko 2006**. Właśnie tam, w Radomsku, Chór Akademii Rolniczej zakończył sezon artystyczny 2005/2006.

Radomsko w świadomości Krakowian nie zajmuje miejsca jako kulturalna czy muzyczna stolica, jednak 24-go i 25-go czerwca 2006 roku, za sprawą Towarzystwa Śpiewaczego im. Stanisława Moniuszki w Radomsku, stało się z pewnością stolicą muzyki chóralnej w Polsce, a rozmach i wielość artystycznych przeżyć zorganizowanych głównie dla radomszczańskiej publiczności, ale i dla zaproszonych gości, zachwylił wszystkich obecnych.

Na zaproszenie działającego nieprzerwanie od osiemdziesięciu lat Towarzystwa Śpiewaczego im. Stanisława Moniuszki do Radomska przyjechały cztery akademickie zespoły chóralne: Akademicki Chór Galicki „Yevshan” ze Lwowa, Akademicki Chór Uniwersytetu z Ostrawy w Czechach, Chór Akademicki Collegium Polonicum i Europejskiego Uniwersytetu Viadrina z Frankfurtu nad Odrą oraz Chór Akademii Rolniczej z Krakowa. Chór naszej Uczelni znalazł się wśród zaproszonych dzięki występowi w listopadzie ubiegłego roku na mającym konkursowy charakter Festiwalu Chóralnym *Cantio Lodziensis* w Łodzi, gdzie zajął pierwsze miejsce w kategorii chórów akademickich.

Festiwal w Radomsku rozpoczął wspólny uroczysty koncert wszystkich zespołów w Miejskim Domu Kultury. Na początku połączone chóry odśpiewały hymn *Gaude Mater Polonia*, po czym oficjalnego otwarcia Festiwalu dokonał marszałek województwa łódzkiego Stanisław Witaszczyk. Wszystkie zaproszone zespoły oraz chór gospodarzy przedstawiły zróżnicowany repertuar w około trzydziestominutowych prezentacjach. Żywiotowo reagująca publiczność domagała się bisów. Chór radomszczańskie Towarzystwa Śpiewaczego zaśpiewał dwa psalmy Mikołaja Gomółki, *Amazing Grace* i ludowy utwór „Panienczko jasnowłosa”. Lwowski Chór „Yevshan” zachwylił niezwykłym brzmieniem, nieskazitelną intonacją i przepięknym subtelnym frazowaniem w tradycyjnych ukraińskich pieśniach zaaranżowanych na chór. Zespół z Ostrawy otrzymał największe brawa za niezwykle humorystyczne przedstawienie słynnego utworu *Insalata Italiana* Richarda Genée, który jest swoistą parodią włoskiej opery. Chór Akademicki Collegium Polonicum i Europejskiego Uniwersytetu Viadrina z Frankfurtu nad Odrą, w którym śpiewają razem studenci polscy i niemieccy wprowadził bardzo miłą atmosferę prezentując utwory o charakterze rozrywkowym oraz zapraszając wszystkich słuchaczy i chórzystów pozostałych zespołów do wspólnego zaśpiewania studenckiego hymnu *Gaudeamus igitur*.

Nasz chór zaprezentował muzykę świecką, m.in. zwycięskie utwory z konkursu w Łodzi, czyli *Pastorale* Henryka Czyża i francuski madrygał *Il est bel et bon* Pierre’a Passereau oraz „przywiezione” z przepięknej Macedonii bałkańskie utwory ludowe, a także opraco-

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

wania muzyki zespołu The Beatles. O naszym występie tak napisała Monika Bareła, redaktorka lokalnej gazety „Komu i Czemu”:

„Jako trzeci zaprezentował się Chór Akademii Rolniczej w Krakowie, którego celem jest rozwijanie wśród studentów i pracowników uczelni kultury muzycznej oraz reprezentowanie i promowanie Akademii Rolniczej im. H. Kołłątaja w Krakowie. W ten sposób uczelnia uzyskała swoistego ambasadora na jednej z wielu płaszczyzn swojej działalności. W repertuarze chóru znalazły się dzieła muzyki sakralnej, jak i utwory świeckie. Kierownikiem artystycznym i zarazem dyrygentem zespołu jest Joanna Gutowska, absolwentka Akademii Muzycznej w Łodzi. Gorący aplauz publiczności wzbudziło m.in. brawurowe wykonanie „Yesterday” zespołu The Beatles oraz znanej piosenki „O-bla-dee, o-bla-dah”.

Na zakończenie koncertu, na scenie pojawiły się po raz drugi wszystkie chóry, by mocą ok. 200 śpiewaków wykonać pod dyktando Macieja Salskiego – dyrygenta chóru gospodarzy, *Pieśń pielgrzymów* z opery *Nabucco* Giuseppe Verdiego. Tak niecodzienne wykonanie jednej z najbardziej znanych operowych partii chóralnych wzbudziło prawdziwy zachwyt zgromadzonych słuchaczy, dokładnie wypełniających salę Miejskiego Domu Kultury w Radomsku.

Następnego dnia każdy zespół zaprezentował koncert muzyki sakralnej w jednym z radomszczańskich kościołów, natomiast wieczorem, na dziedzińcu Muzeum Regionalnego w Radomsku odbył się wspólny

ny koncert o bardziej swobodnym charakterze, gdzie królowała muzyka inspirowana folklorem, oraz chóralne opracowania muzyki popularnej i rozrywkowej. Podczas tego spotkania zatarły się różnice i wszelkie bariery językowe, wytworzyła się niezwykle żywa i przyjazna atmosfera radości. Wszyscy uczestnicy, chórzycy, organizatorzy, dyrygenci i niezwykle żywo reagująca publiczność mogli przekonać się, że muzyka naprawdę łączy i zbliża, a muzyka chóralna, gdzie grupa osób staje razem, by przekazywać emocje, piękno i swoją wrażliwość, znajduje odbiorców zawsze i wszędzie, niezależnie od wieku i narodowości.

Joanna Gutowska-Kuźmicz

KLUB AKADEMICKI „ARKA” PROGRAMOWE BOGACTWO I RÓŻNORODNOŚĆ

Rozpoczął się nowy rok akademicki. Po wakacyjnych remontach, wykonanych we własnym zakresie od pierwszych dni października ruszyliśmy z nową ofertą programową, jeszcze bogatszą i bardziej różnorodną, niż w roku poprzednim. W dużej mierze jest to kontynuacja najbardziej udanych i sprawdzonych form działalności, poszerzona o nowe, ciekawe propozycje. Teraz w telegraficznym skrócie postaram się przypomnieć co działo się w ARCE w minionym roku akademickim.

Kursy

Od października 2005 ruszył i trwał przez cały rok **Kurs Tai Chi**. Największym hitem stały się jednak **Kursy Tańca Towarzyskiego** – odbyło się pięć kursów, każdy w dwóch grupach. Najbardziej wytrwali doszli już do V stopnia – łączna ilość uczestników – 500 osób. Po wakacjach kursy te są kontynuowane – prowadzi je nadal znakomity instruktor tańca dr Zbigniew Daniel. Uczelniana Rada Samorządu Studentów zorganizowała **kurs wychowawców kolonijnych**.

Dyskoteki – rockoteki i bale

Odbyło się 18 dyskotek (w tym 5 w okresie Juwenalii) i 12 bali studenckich, w tym wielce udany bal sylwestrowy. Oprócz tego w Klubie zorganizowano kilka wesel i innych zewnętrznych, zamkniętych imprez.

Koncerty

- 2 koncerty z cyklu „**Nasi Absolwenci**” – *Andrzeja Gruszczyka (5 XI)* oraz *Wacława Mastyka (10 XII)*, którzy kończyli Wydział Leśny naszej Uczelni
- koncert z okazji święta Odrodzenia Polski (11 XI) – „**Jeszcze Polska nie zginęła**” – PROMYKI KRAKOWA
- koncert – „**Góry nasza miłość**” (18 XI) - 50 lat Studenckiego Koła Przewodników Górskich w Krakowie
- Przedświąteczny SUPER MIX – Kabaret „Tradycja” z *Alwerni* i koncert kapeli PER WERS
- 3 koncerty pod nazwą „**Przystań Bukowej Arki**” - wspólne śpiewanie piosenek wędrownych

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

- Wieczór Kolęd (20 I) – wystąpił nasz znakomity Chór Akademii Rolniczej pod dyrekcją Joanny Gutowskiej-Kuźmicz oraz Zespół Góralski Skalni, który przedstawił starodawną szopkę hamernicką
- koncert Fanky-Reegae: AKURAT, FARBEN LEHRE i inni (25 II)
- koncert rockowy: happysad & HURT – gość „Koniec Świata” (18 III)
- rewelacyjny koncert muzyki huculskiej – zespół „CZEREMOSZ” Romana Kumłyka i grupy tanecznej „WIPCZE” (8 IV) w ramach Festiwalu Huculskiego: „**Za głosem Trombity**”
- koncert rockowy na rzecz dzieci z Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych nr 1: DEALER i REVOLUCJA
- Koncert Piosenki Lwowskiej (6 V) – PROMYKI KRAKOWA

Konkursy

- konkurs piosenki turystycznej – finał (15 XII) – w konkursie wzięło udział 5 grup i 2 solistów. I miejsce – Marcin Łysyganicz (wydz. Ogrodniczy), II miejsce – Zespół KARRRMA, III miejsce – Mateusz Kurzepa i Grzegorz Kaczmarz (Wydz. Leśny). Nagrody specjalne ufundowane przez red. Piotra Grela padły łupem sympatycznej grupy AGROTURYSTÓW (Wydz. Rolniczo Ekonomiczny) i DZIĘCIOŁÓW (geodeci)
- konkurs KARAOKE – finał podczas Juwenaliów – zwyciężyła Justyna Mazurkiewicz z Wydziału Ogrodniczego
- konkurs poetycki o nagrodę Kanclerza AR – w konkursie wzięło udział 16 osób (studenci i pracownicy AR). Jury pod przewodnictwem Lidii Żukowskiej rozdzieliło nagrody w następujący sposób: Dwa pierwsze miejsca przypadły Natalii Orszulak i Anecie Ostrowskiej, II nagrodę otrzymała Anna Hostyńska, a III Katarzyna Bochenek.

II Międzywydziałowy Turniej Artystyczny AR

W tegorocznym turnieju wzięły udział reprezentacje wszystkich 7 wydziałów naszej Akademii oraz reprezentacja Międzywydziałowego Studium Biotechnologii. Przez 3 dni (15 – 17 marca), przy ogromnym zaangażowaniu widowni (łącznie prawie 1300 widzów) obejrzelśmy osiem spektakli na bardzo dobrym poziomie. Jury po burzliwych naradach przyznało nagrody:

- I (2500 PLN) i Puchar Przechodni Prorektora ds. Dydaktycznych i Studenckich dla reprezentacji Wydziału Rolniczo – Ekonomicznego,
 - II (1500 PLN) - reprezentacja Wydziału Leśnego,
 - III (1000 PLN) – otrzymali reprezentanci Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji.
- Pozostałe 5 reprezentacji otrzymało wyróżnienia (500 PLN).

Juwenalia

Tegoroczne Juwenalia to ogromny sukces – nie było od lat tak wspaniałych i świetnie zorganizowanych. To wspólna zasługa URSS reprezentowanej przez komitet organizacyjny, którym kierowali Ania Szulczyk

i Michał Walentyn oraz Klubu Akademickiego „ARKA”, Mnogość i różnorodność juwenaliowych imprez była imponująca:

- wybory **Najmilszej Studentki AR i AR-mana** (26 IV) świetnie przygotowane i brawurowo prowadzone przez naszych studentów: Wiktorię Demko i Krzysztofa Kalitę – długo zostaną w naszej pamięci. Najmilszą studentką AR została Anna Tarczyńska z Wydziału Ogrodniczego, AR-manem Marcin Czeluściak – Wydział Rolniczo Ekonomiczny
- wybory **Super Studenta Krakowa** powierzono naszej Uczelni (9 V) – odnieśliśmy podwójny sukces. Po pierwsze poziom tego spektaklu przygotowanego oraz prowadzonego przez naszych studentów Wiktorię Demko i Bartosza Arkuszewskiego (prowadzący przebrani byli za sympatyczne diabłki), był bardzo wysoki, po drugie Super Studentem Krakowa został nasz student Marcin Czeluściak
- uroczyste otwarcie Juwenaliów w dniu 10 V rozpoczęła kapela Zespołu Góralskiego SKALNI i Zespół Sygnalistów Myśliwskich Wydziału Leśnego HAGAART. Potem żak z Wydziału TŻ odczytał bullę, a JM Rektor AR Prof. dr hab. Janusz Żmija wręczył studentom symboliczne klucze od Uczelni, na zakończenie Chór Akademii Rolniczej zaśpiewał pięknie Gaudeamus Igitur. Potem był wspaniały koncert rockowy. Wystąpiły Ptaki i będąca w wielkiej formie Pidżama Porno oraz Siódma Wieczór
- wspaniały **juwenaliowy kabaret** (11 V) – rozpoczął brawurowo nasz kabaret „Mniej Więcej” a potem sympatyczny damski kabaret „Szum” i na koniec męska grupa „Kabaret młodych Panów”
- artystyczny pojedynek między Domami Studenckimi „Oaza” i „Czwórka” (12 V) oraz koncert zespołów: Per Wers i Natty Dread. Zwyciężyła reprezentacja DS. „OAZA”
- finał Karaoke i szampańska dyskoteka na zakończenie Juwenaliów. Trzeba dodać, że koncertom juwenaliowym przez cały czas towarzyszyły świetnie zorganizowane imprezy towarzyszące – wspaniały pokaz ekstremalnej jazdy motocyklami, liczne zawody sportowe i konkursy zręcznościowe, Konkurs na najsilniejszego studenta AR.

Edukacja kulturalna

To ważny element działalności Klubu studenckiego (edukacja kulturalna to niezbędny element wykształcenia), był realizowany konsekwentnie przez cały rok akademicki w siedmiu odcinkach cyklu pt. **Kocioł Literacko – Artystyczny** – prowadzonym przez poetkę, reżyserkę, znawczynię teatru i malarstwa, niezmordowaną animatorkę kultury Lidię Żukowską. Na każde z tych spotkań, prowadzonych z wielką kulturą i swadą, zapraszała specjalnych gości. Na I spotkaniu pt. **Słowa tworzą rzeczywistość** Pani Lidia i zaproszona przez nią aktorka Teatru im. J. Słowackiego – Bożena Adamek rozmawiały o poezji, znaczeniu słowa w komunikacji międzyludzkiej oraz recytowały piękne wiersze. W spotkaniu pt. Kolor zmienia rzeczywistość gościem Lidii była malarka Grażyna Korpala – dziekan Wydziału Grafiki ASP. Obie Panie w interesujący sposób opo-

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

wiadały o tajnikach malarstwa. W kolejnym spotkaniu **Wiara czyni możliwości** zaproszone instruktorki WenDo (sztuki samoobrony kobiet) Maria Mierzyńska i Alicja Szteliga wprowadziły nas w arkana tej coraz popularniejszej sztuki. W innym spotkaniu **Dźwięk, słowa i muzyka tworzą nastrój** prowadzącą wspomagała aktorka Teatru Starego – Alicja Bieniewicz i muzyk Adam Hliniak (gitara klasyczna). Piękne erotyki, znakomicie recytowane przez p. Alicję i muzyka stworzyły wspaniałe nastrój. V spotkanie pod przewrotnym tytułem **Brzydkie słowa ozdoba ulicy** pani Lidia rozmawiała brawurowo, powtarzając zasłyszane na ulicy przekleństwa, o wulgaryzmach naszego języka z filozofem, profesorem Józefem Lipcem z UJ. Na spotkanie **Muzyka tworzy nastrój** prowadząca zaprosiła muzyków – Adama Hliniak (gitara), Krzysztofa Hliniaka (kastaniety i taniec), Marcina Urzędowskiego (instrumenty perkusyjne) i pięknie śpiewającą Zofię Surówkę. Było wspaniałe i flamenco i rytmy południowo-amerykańskie i muzyka Afryki i piękne romantyczne pieśni. Cykl zakończyło spotkanie pt. **Świat aktora** - ponownie zaproszona Bożena Adamek opowiedziała o swojej karierze scenicznej, o tajnikach zawodu aktora i zaprezentowała wspaniałe fragmenty swoich ról.

Mecenasami tego cyklu byli dziekani wszystkich wydziałów naszej Uczelni. Dziękujemy!

Premiery

Na scenie w ARCE odbyły się dwie premiery:

- Znany już kabaret prof. Kazimierza Wiecha „**Od czasu do czasu**” przedstawił kolejny program podczas

Balu Owada. Wszyscy zwrócili uwagę na dobry poziom muzyczny kabaretu co było zasługą wspaniałej dyrygentki naszego Chóru Joanny Gutowskiej-Kuźmicz. Studenci byli wspaniali, prof. K. Wiech i autorka tekstów Alicja Zięba również nas nie zawiedli. Prosimy o częstsze premiery!

- Po 40 latach na Akademii mamy znowu swój teatr. Premiera sztuki **Niebo** to ogromny sukces. Kto nie był to ma jeszcze szansę zobaczyć spektakl jesienią. Inicjatorem powstania teatru i reżyserem jest Ania Hostyńska, „świeżo upieczona” mgr inż. Wydziału Ogrodniczego. Gratulujemy!

Na rzecz dzieci

Z inicjatywy Krzysztofa Klęczara – kierownika Klubu ARKA, wspieramy dwie akcje URSS i Studenckiego Koła Przyjaciół Dzieci:

- Pomoc dzieciom z Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych nr. 1 w Krakowie (koncerty i udana aukcja obrazów namalowanych przez dzieci) w zbieraniu funduszy na wyjazdy wakacyjne

- Właściwa Droga – akcja pomocy korepetytorskiej dla dzieci z Osiedla Prądnik Czerwony.

Obie formy pomocy będą kontynuowane w przyszłym roku.

To skrótkowe sprawozdanie nie przedstawiło wszystkiego co się w działo i dzieć będzie ARCE. Tych, którzy z programem chcą być na bieżąco zapraszamy na naszą klubową stronę internetową: www.arka.ar.krakow.pl

Andrzej Pawłowski

JUBILEUSZOWE ZJAZDY ABSOLWENTÓW

60 rocznica ukończenia studiów na Wydziale Rolniczym UJ

W dniu 10 czerwca 2006 r. odbył się zjazd absolwentów Wydziału Rolniczego UJ w 60 rocznicę ukończenia studiów. Absolwenci Ci rekrutowali się z rocznika studiów 1938/39 i „Tajnego Nauczania”. Są pierwszymi absolwentami po II wojnie światowej, na których spoczął obowiązek podjęcia pracy na różnych szczeblach odradzającej się gospodarki rolnej. Pracowali z wielkim zaangażowaniem, z wielką odpowiedzialnością, z wielkim zapałem, nierzadko na bardzo odpowiedzialnych stanowiskach w odbudowie zniszczonego kraju.

60 lat minęło od tych czasów. I z tej okazji spotkaliśmy się na 9-tym kolejnym i ostatnim Zjeździe zorganizowanym dla odnowienia naszych przyjaźni z tamtych lat,

które ze względu na dość trudne warunki studiów i życia zespoliły nas trwale.

Każdy nasz zjazd, a więc i ten w 60-lecie rozpoczął się mszą św. w kościele akademickim św. Anny, na której modliliśmy się za naszych profesorów i pracowników nauki, i zmarłe koleżanki i kolegów, a także za tych, którzy ze względu na stan zdrowia nie mogli uczestniczyć w tym zjeździe. Po mszy św. dotarliśmy do Collegium Godlewskiego, przy Al. Mickiewicza 21, do Sali Senackiej, którą udostępnił nam na tą uroczystość rektor AR doceniając nasz poważny wiek i rolę jaką odegraliśmy w pracy zawodowej. Udział w zjeździe zgłosiło 25 osób, ale niestety w międzyczasie 6 osób z powodu stanu zdrowia odmówiło przyjazdu. W imieniu organizatorów zjazd otworzył kolega prof. Jan Włodek witając 18 uczestników (gros z Krakowa ale i z Warszawy, Poznania, Tarnobrzegu i z Kopenhagii),

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

Dr Maria Lipińska z JM Rektorem prof. Januszem Żmiją

po czym odczytaliśmy listy tych kolegów, którzy nie mogli wziąć udziału w naszym spotkaniu, oraz minutą ciszy uczciliśmy licznych zmarłych.

Jako gospodarz Uczelni powitał nas w bardzo serdecznych słowach JM Rektor Janusz Żmija i przedstawił nam obecny stan rozwoju Uczelni, który na tle jednego Wydziału Rolniczego UJ z lat naszych studiów jest imponujący.

Ilość wydziałów, pracowników naukowych, administracyjnych, kontakty Uczelni z instytucjami zagranicznymi, wyjazdy studentów na praktyki zagranicę - te wszystkie osiągnięcia napawają radością. Po wystąpieniu rektora wywiązała się ożywiona dyskusja. Następnie zgodnie z programem koleżanka Maria Lipińska sięgnęła pamięcią do pierwszego roku studiów 1938/39 przed II wojną światową. Przedstawiła atmosferę, jaka panowała wtedy, gdzie obok dyscypliny uczęszczania na wykłady i ćwiczenia panowała wśród studentów radość i bez troska. Przypomniała, korzystając ze swojego przedwojennego indeksu kilka nazwisk profesorów: Kazimierza Roupperta, Jana Ko-

zaka, Walerego Łozińskiego, Józefa Fudachowskiego, Doborzyńskiego, Adama M. Różańskiego i innych. Trudno zapomnieć jaką trudność w I trymestrze sprawiała nam geometria wykreślna (tzw. szczegółówka) prowadzona przez prof. Różańskiego. Dopiero pomoc starszych kolegów z „Koła Rolników” ułatwiła nam opanowanie tej dyscypliny. Diametralnie inne nastroje panowały na studiach w czasie okupacji, czyli na Tajnym Nauczaniu jak i zaraz po zakończeniu wojny w latach 45/46. Pierwszy wymagały wielkiej odwagi wprost heroizmu zarówno u profesorów jak i u studentów, a drugi wytężonej, rzetelnej i solidnej pracy.

W drugim referacie wspomnieniowym kolega prof. Jan Włodek omówił szczegółowo studia na Tajnym Nauczaniu. Ten okres studiów nie da się wymazać z pamięci. Były to studia odbywające się w pełnej konspiracji, wymagające wyjątkowej odwagi i uwagi na niebezpieczeństwa, jakie groziły i studentom i profesorom gromadzącym się po kilka osób na wykładach w prywatnych domach. Jedno nieprzemysłane zachowanie, czy idąc na wykład czy wychodząc z zajęć mogło doprowadzić do tragedii.

Obydwa te referaty wywołały ożywioną dyskusję i przeniosły nas w odległe czasy, przypominając naszą niepowtarzalną młodość.

O godzinie 13-tej zaproszeni przez JM Rektora spożyliśmy wykwintny obiad, a lampką wina życzyliśmy sobie wzajemnie dużo zdrowia i nadal utrzymywania bliskich więzi i kontaktów. Po obiedzie przeszliśmy ponownie do Sali Senackiej, gdzie rozmowom i dalszym wspomnieniom nie było końca. Około godziny 17-tej żegnaliśmy się, życząc sobie następnego spotkania, ale chyba już „na chmurce”.

Maria Lipińska

Uczestnicy zjazdu pod Kościołem św. Anny

50 lat minęło

Wśród obchodzonych w czerwcu na naszej Uczelni licznych jubileuszy ukończenia studiów chcemy zwrócić uwagę na zjazd absolwentów rocznika 1956 z okazji 50-lecia uzyskania dyplomów inżyniera (studia były wówczas dwustopniowe), bowiem byliśmy ostatnim rocznikiem zaczynającym studia jeszcze na Uniwersytecie Jagiellońskim i do końca studiów posługiwaliśmy się indeksami UJ. Zaczynaliśmy 1 września (tak!) 1952 r. w liczbie około 180 osób na Wydziale Rolniczym UJ, a po roku 160 z nas stało się studentami Wydziału Rolniczego i Wydziału Zootechnicznego nowo utworzonej Wyższej Szkoły Rolniczej. Rozproszeni po całej Polsce początkowo nie spotykaliśmy się często, ale warto zauważyć, że w ostatnim 10-leciu było to już szóste spotkanie absolwentów całego rocznika. Na podstawie ankiet zebranych w 2000 r. mieliśmy na liście absolwentów 122 nazwiska, w tym część bez adresów. Według uzyskanych informacji lista zmarłych Koleżanek i Kolegów obejmuje już prawie 40 osób. Zaproszenie na tegoroczne jubileuszowe spotkanie byliśmy w stanie rozesłać do 90 osób. Odpowiedziało na nie 69 osób, w tym 64 osoby wyraziły chęć i możliwość uczestniczenia. Ostatecznie zjawilo się 55 osób.

Nasze spotkanie w Sali Senackiej AR uświetnili swoim udziałem rektor AR, prof. Janusz Żmija, dziekani

obu macierzystych wydziałów, prof. Teofil Łabza i prof. Franciszek Borowiec, a także prezes Stowarzyszenia Wychowanków AR, prof. Wiesław Barabasz. Przewodniczył nasz kolega, dwukrotny rektor AR, prof. Piotr Zalewski. Po jakże miłych dla nas wystąpieniach gości, kluczowym momentem było wręczenie nam przez pana rektora pamiątkowych dyplomów jubileuszowych. Potem były liczne wspomnienia ze studiów i z naszej pracy zawodowej. Trudno było się rozejść, zwłaszcza że zatrzymywały nas umieszczone na 12 tablicach posterowych liczne zdjęcia z okresu studiów i spotkań w atrakcyjnych miejscach w ostatnim 10-leciu, przygotowane staraniem Danusi Radziszewskiej, która poza tym przejęła trud organizacji spotkania po zmarłym w ubiegłym roku naszym niestrudzonym koledze, Romku Kozielskim. Wieczorem była wspólna kolacja, a na drugi dzień msza św. za zmarłych nauczycieli i kolegów w kościele Na Skalce, a potem zwiedzanie Kazimierza pod kierunkiem przewodnika, także naszego kolegi, Henka Konarskiego.

W czasie spotkania były okazje do wymiany poglądów. Mieliśmy miłe odczucie, że rozproszeni w całej Polsce (a niektórzy także za granicą) absolwenci rocznika 1956 godnie reprezentowali swoją macierzystą Uczelnię. Przed rozstaniem nie obyło się bez snucia planów następnych spotkań.

prof. dr hab. Ludwik Spiss

Z PRAC SENATU

Posiedzenie Senatu w dniu 7 lipca 2006 r.

Rektor wręczył listy gratulacyjne J. Walczykowi mianowanemu przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na stanowisko profesora zwyczajnego, A. Barszcz, która otrzymała tytuł naukowy profesora nauk leśnych oraz Cz. Klockowi i J. Frączkowi, którzy otrzymali tytuł naukowy profesora nauk rolniczych.

Senat wyraził zgodę na wystąpienie o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego:

- prof. dr hab. Jerzego Niedziółki w Zakładzie Higieny Zwierząt i Środowiska Hodowlanego,
- prof. dr hab. Janusza Sabora w Katedrze Nasiennictwa, Szkółkarstwa i Selekcji Drzew Leśnych.

Senat pozytywnie zaopiniował wnioski o mianowanie:

- prof. dr hab. Krystyny Bursztyńskiej na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Katedrze Geodezji,
- doc. dr hab. Wincentego Kołodziejca na stanowisko profesora nadzwyczajnego AR w Katedrze Socjologii i Rozwoju Wsi,
- prof. dr hab. Marii Klein na stanowisko profesora

nadzwyczajnego w Katedrze Genetyki, Hodowli i Nasiennictwa.

- dr hab. Jerzego Lesińskiego na stanowisko profesora nadzwyczajnego AR na umowę o pracę (1/2 etatu) w Katedrze Botaniki Leśnej i Ochrony Przyrody.

Senat podjął uchwałę:

- dotycząca wymiaru pensum dydaktycznego, warunków jego obniżania oraz zasad ustalania godzin obliczeniowych w roku akademickim 2006/2007,
- w sprawie szczegółowych zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne.

Senat zatwierdził:

- informacje o stanie realizacji projektu „Małopolskie Centrum Monitoringu i Atestacji Żywności”,
- plan zadań inwestycyjnych na lata 2006 – 2009 realizowanych ze środków własnych Uczelni pochodzących ze sprzedaży majątku.

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

Senat wyraził zgodę na zawarcie przez rektora umowy-porozumienia o współpracy z Królewskim Instytutem Technologii, Szkoła Architektury i Kształowania Środowiska w Sztokholmie (Szwecja) w zakresie badań naukowych i kształcenia oraz wymiany pracowników naukowych na okres od dnia podpisania przez obie strony do 31 maja 2009 roku.

Posiedzenie Senatu w dniu 22 września 2006 r.

JM Rektor pogratulował prof. Jerzemu Niedziółce, który decyzją ministra nauki i szkolnictwa wyższego został mianowany na stanowisko profesora zwyczajnego.

Rektor poinformował, że:

- zgodnie z ustawą *prawo o szkolnictwie wyższym* od 1 września br. na stanowisko profesora zwyczajnego mianuje rektor, a nie jak dotychczas minister nauki i szkolnictwa wyższego,
- zgodnie z opinią i uchwałą Senatu nr 34/2006 z dnia 26 maja 2006 r. złożono do MNiSW wnioski o zmianę nazwy Uczelni,
- w wyniku parametryzacji, cztery z siedmiu wydziałów Uczelni otrzymały najwyższą kategorię.

Prorektor ds. dydaktycznych i studenckich prof. Włodzimierz Sady poinformował o przebiegu rekrutacji na studia w roku akademickim 2006/2007.

Rektor przedstawił wniosek w sprawie powołania Biura Programów Międzynarodowych. Zadaniem Biura będzie promocja i wspomaganie zespołów naukowych Akademii (pracowników, doktorantów i studentów) zajmujących się naukami rolniczymi, leśnymi i pokrewnymi, do aktywnego uczestnictwa w międzynarodowych programach edukacyjnych oraz naukowo-badawczych.

Senat wyraził zgodę na przyjęcie darowizny części nieruchomości o łącznej powierzchni 1,7013 ha, położonej w obrębie Bukowina Tatrzańska oraz na sprzedaż części nieruchomości położonych m.in. w Krynicy, Krakowie, Rząsce, Prusach, Brzesku, Bochni i Powroźniku.

W ostatnim punkcie porządku obrad rektor przedstawił sprawy bieżące. Poinformował o:

- powołaniu Rektorskiej Komisji ds. Stacji Doświadczalnych, której przewodniczącym został prof. Aleksander Szmigiel,
- ogłoszeniu konkursów na stanowiska dyrektora Biblioteki Głównej i dyrektora Centrum Kształcenia Ustawicznego,
- obniżeniu kosztów noclegów i wyżywienia dla studentów przebywających na praktyce w Krynicy oraz pracowników Akademii Rolniczej.

KSIAŻKI, SKRYPTY, PODRĘCZNIKI

Planowanie przestrzenne w RFN

Józef Hernik, Grzegorz Olejniczak

ISBN: 83-60186-22-7

Objętość: 176 stron, format: B5

Rok wydania: 2006

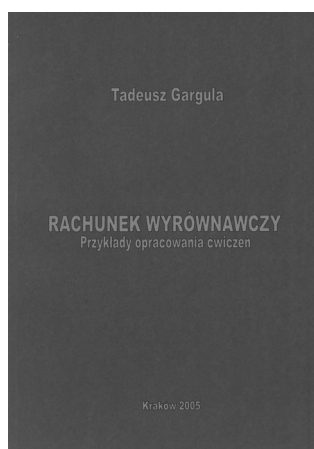
Wydawca: Oficyna Wydawnicza BRANTA

Książka przybliży system planowania przestrzennego w Republice Federalnej Niemiec. Znacznie ułatwi ona współpracę pomiędzy planistami, geodetami i innymi specjalistami, do których działalności niezbędna jest znajomość podstaw prawnych systemu planowania przestrzennego. Autorzy przedstawili strukturę i przebieg czasowy procesu planowania przestrzennego oraz spojenie różnych elementów w planie zabudowy. Ukazali też uwarunkowania prawne, z których wynika, iż na cały system planowania przestrzennego składa się kilka opracowań planistycznych. W opracowaniu przedstawiono zasady i cele porządku

Biuletyn Informacyjny AR w Krakowie

przestrzennego na szczeblu europejskim. Jest to o tyle ważne, iż ustalenia te wywierają wpływ na ustalenia zawarte w planach przestrzennych szczebla lokalnego. Książka może stać się cenną pomocą dla regionów, powiatów, gmin, inwestorów, podmiotów gospodarczych.

* * *

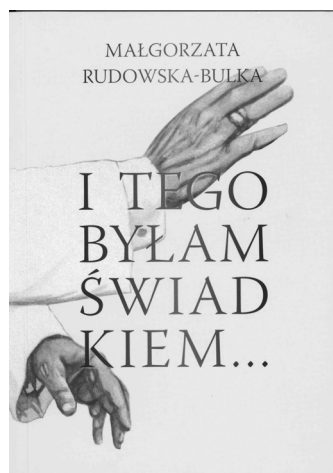

„Rachunek wyrównawczy. Przykłady opracowania ćwiczeń”

W 2005 r. ukazał się podręcznik (skrypt) pt. „Rachunek wyrównawczy. Przykłady opracowania ćwiczeń” Tadeusza Garguli, cieszący się dużym powodzeniem wśród studentów. Skrypt stanowi zbiór przykładowych ćwiczeń z zakresu rachunku wyrównawczego. Metody wyrównania wyników pomiarów geodezyjnych bazują głównie na zasadach rachunku macierzowego. Podstawy teoretyczne rachunku wyrównawczego oraz rachunku macierzowego zawarte są w podręczniku Andrzeja Jasielskiego pt. „Geodezja II”, wyd. I, Kraków 2003.

Forma skryptu umożliwi studentowi (uczniowi) samodzielne wykonanie ćwiczenia „krok po kroku”. Podany jest cały tok postępowania z koniecznymi wzorami. We wprowadzeniu do skryptu zawarte są uwagi dotyczące sposobu prowadzenia obliczeń. Natomiast na końcu skryptu dodano 3 załączniki, które stanowią kompendium wiedzy niezbędnej do poprawnego przeprowadzenia obliczeń z rachunku wyrównawczego.

Skrypt może stanowić znaczącą pomoc również dla uczniów szkół średnich oraz studiów policealnych o profilu geodezyjnym.

* * *

Ileż trudów, zmartwień, problemów niesie każda chwila dnia naszego życia? A ile rodzi radości? I czego w życiu jest więcej? Jeżeli tych pierwszych, to jak je pokonać? Jak nie upaść pod ich ciężarem, jak zasłonić łzę w oku a jak wywołać uśmiech gdy twarz smutna i zraniona.

To właśnie na spotkaniach z Janem Pawłem II rodziły się chwile, które każdemu z nas dawały nadzieję, ulotne sekundy, minuty, godziny a jednak do dziś dnia tkwiące w głębi naszego serca.

O nich właśnie w tej małej książeczce opowiadam.

Te momenty to część z życia Akademii Rolniczej, Jej profesorów, naukowców dziekanów, ludzi nauki pracowników administracji i studentów. Ale również każdego z Nas i nie jest ważne czy fizycznie byliśmy ich uczestnikami czy przeżywalimy je tylko tu na uczelni, czy w domu.

Ważnym jest, aby to co najcenniejsze w Nas pozostało, abyśmy mogli przeżywać to na nowo i zawsze kiedy trudno zakryć łzę, kiedy ciężko wywołać uśmiech, byli świadkami nadziei.

Ważnym jest, że każdy związany z Akademią Rolniczą jest bohaterem „... i tego byłem świadkiem... „

DEKALOG STUDENTA I ROKU **Akademii Rolniczej w Krakowie,** **czyli kilka rad starszego kolegi – absolwenta tej Uczelni**

1. **Najtrudniejszy pierwszy rok** – nie przegap szansy jaką otrzymałeś dostając się na naszą Uczelnię, wskaż które przedmioty sprawiają Ci największą trudność i na nich się skoncentruj.
2. **Nie bój się zadawać pytania** – to Twój obowiązek, tak jak obowiązkiem nauczyciela jest na pytania odpowiadać. Doświadczenie życiowe to suma trafnych odpowiedzi oraz wniosków wyciągniętych z własnych porażek i sukcesów.
3. **Bądź dobrym człowiekiem**, życzliwym dla innych, pamiętaj, że każdy ma prawo podobnie jak Ty czuć się najlepszym, najwartościowszym, najpiękniejszym składnikiem naszej społeczności.
4. **Nie zapominaj, że nie jesteś sam** – wokół Ciebie są inni ludzie: nauczyciele, koledzy studenci – jedna wielka rodzina – skupiona wokół wspólnego celu – uczenia i studiowania.
5. **Studia nie trwają wiecznie** – czas szybko mija, nie przegap tych lat, one nie wrócą, one są Ci podarowane, a z podarunków trzeba korzystać.
6. **Bądź aktywnym studentem** – przecież wokół tyle się dzieje – to grzech nie skorzystać.
7. **Pamiętaj, że studiujesz w Krakowie** – mieście, w którym każda ulica, każdy chodnik naznaczone są krokami wielkich ludzi, którzy podobnie jak Ty studiowali w tej niezwykłej akademickiej atmosferze.
8. **Pamiętaj o historii i tradycji naszej Uczelni, Wydziału, na którym studiujesz** - świadomość studiowania w kręgu, który wykształcił wiele wybitnych postaci powinna być dla Ciebie powodem do dumy.
9. **Nie zapominaj, że mając możliwość studiowania zaciągnąłeś dług wobec społeczeństwa**, a Twoim obowiązkiem jest ten dług spłacić pracując dla tego kraju i tego społeczeństwa.
10. Chciałbym, abyś za kilka lat po egzaminie inżynierskim, licencjackim lub magisterskim mógł usłyszeć słowa, które powiedziałem wczoraj do Twojego starszego kolegi: **„możesz być dumny z siebie, zakończyłeś studia, zapisując się dobrze w pamięci nas – nauczycieli”**

50-lecie ukończenia studiów

